EIGERSUND KOMMUNE
Felles brukerutvalg

INNKALLING

Utvalg: Felles brukerutvalg
Møtested: Formannskapssalen
Dato: 02.12.2015 **Tidspunkt:** Kl. 11:30

BEFARING:			
kl	09.00		Avreise fra rådhuset.
kl	09.05 – 11.00		Lysgården/Tyrigården/Festsalen – Bekkefaret (mulig 3ABC) - Blåsenborg.
kl	11.30		Møtestart formannskapssalen, rådhuset 4 etasje.
Befaringstidspunkt er å regne som ca. tidspunkt, det må regnes minimum +/- 15 min. hver vei.			

Saksliste:

Sak nr.	Sakstittel	Åpen/Lukket
047/15	Spørsmål og orienteringer i Felles brukerutvalgs møte 02.12.2015	Åpen
048/15	Ekstra bosetting av flyktninger 2015, bosetting 2016 - 2019	Åpen
049/15	Brukerbetaling SFO - forsterket avdeling	Åpen
050/15	Godkjenning av møteprotokoll fra Felles brukerutvalgs møte 11.11.2015	Åpen
051/15	Orientering om dagsentertilbud for personer med psykisk utviklingshemming	Åpen
052/15	Referatsaker til Felles brukerutvalgs møte 02.12.2015	Åpen

Eigersund, 24. november 2015

Åshild Bakken
Utvalgsleder

Randi S. Haugstad

Randi Haugstad
Utvalgsekretær

Administrative meldinger – Innkalling av varamedlemmer:

Vær oppmerksom på at den enkelte representant selv er ansvarlig for å følge med på eventuell inhabilitetsproblematikk i den enkelte sak. Den enkelte representant må selv kontrollere om det foreligger inhabilitet i noen saker og eventuelt varsle om dette til møtesekretæren. Dette uavhengig av om det har vært inhabilitet ved tidligere behandlinger av saken(e).

- Eventuelle forfall meldes til tlf. **51 46 80 25** til **Målfrid Espeland**
Følgende vararepresentant kalles inn for fast medlem med forfall:

Forfall	**Parti**	**Følgende vara innkalles**	**Parti**
Beate Kydland	bru	Mette Wersland	bru

Møtet er åpent for publikum og holdes i formannskapssalen der det er installert teleslynge. Enkelte saker kan imidlertid, helt eller delvis, være unntatt offentlighet på grunn av lovbestemt taushetsplikt. Dette vil i så fall fremgå av sakslisten. Publikum som ønsker å følge en sak må beregne å være tilstede fra møtets start, da saksrekkefølgen kan bli endret uten varsel.

Komplette saksdokumentene er utlagt i ekspedisjonen i Rådhusets 4 etasje, biblioteket og på kommunens internettsider www.eigersund.kommune.no/politisk. Kopi av saksdokumentene kan fås ved henvendelse til Politisk **sekretariat** i rådhusets 4.etasje.

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 24.11.2015	Avdeling:	Sentraladministrasjonen
Arkiv: : FE - 033	Enhet:	Politisk sekretariat
Arkivsaksnr.: 15/2982	Saksbehandler:	Randi Haugstad
Journalpostløpenr.: 15/34753	Stilling:	Politisk sekretær
	Telefon:	51 46 80 24
	E-post:	randi.haugstad@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
047/15	Felles brukerutvalg	02.12.2015

Spørsmål og orienteringer i Felles brukerutvalgs møte 02.12.2015

Spørsmål og orienteringer:

Du finner oversikt over alle dokumenter i saken på kommunens nettsider,
www.eigersund.kommune.no - Politiske saksdokumenter: http://bit.ly/1IywnuF
Velg møtedato, finn saken, velg Gå til arkivsaken.

Saker fra felles brukerutvalg som skal videre til kommunestyrets møte 14.12.2015

Saksnr. **Felles brukerutv.**	Saksnr. **Kommunestyret**	Sak
048/15		Ekstra bosetting av flyktninger 2015, bosetting 2016-2019
049/15		Brukerbetaling SFO – forsterket avdeling

Vær oppmerksom på at den/de vedlagte sakene) skal videre til kommunestyret og de sendes ikke ut til kommunestyrets medlemmer/varamedlemmer dersom de også får saksdokumenter til utvalget, mao de får kun det enkelte sett en gang.

Kommunestyret saksdokumenter vil nå bestå av flere "bunker" som alle sendes ut samtidig.

- Innkalling og saker som går direkte til kommunestyret, som godkjenning av protokoll, referatsaker, vedtak i f etter § 13 samt interpellasjoner.
- Saker der formannskapet innstiller til kommunestyret.
- Saker der planteknisk utvalg innstiller til kommunestyret.
- Saker der havnestyret innstiller til kommunestyret.
- Saker der kontrollutvalget innstiller til kommunestyret.
- Saker der felles brukerutvalg gir uttale til kommunestyret.
- Ettersendte vedtak fra hovedutvalgene.

Utsending av saker som avgjøres av kommunestyret.

Uke 1							Uke 2							Uke 3							Uke 4						
M	T	O	T	F	L	S	M	T	O	T	F	L	S	M	T	O	T	F	L	S	M	T	O	T	F	L	S
US							Gruppemøter							HU-møter			V.E.				K						

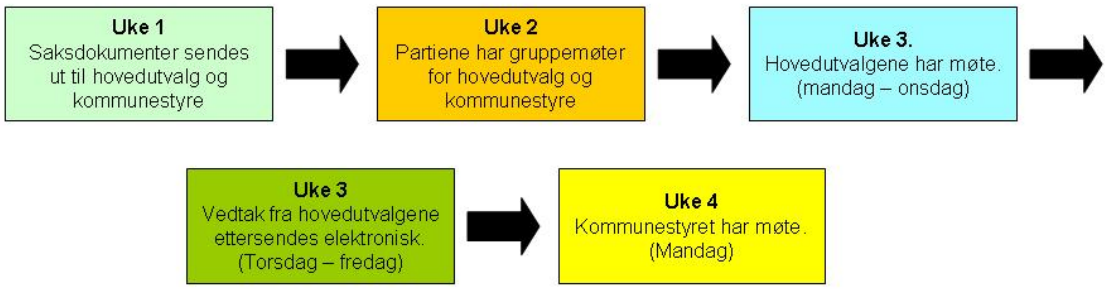

I saker der hovedutvalgene innstiller til kommunestyret, behandles disse sakene i hovedutvalgsmøte uken før kommunestyret har møte.

Saker som avgjøres av hovedutvalget, behandles **fortrinnsvis** på de møtene som **ikke** er i forkant av kommunestyrets møte.

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 29.10.2015	Avdeling:	Helse- og omsorgsavdelingen
Arkiv: : FA - F31, TI - &73	Enhet:	NAV Eigersund
Arkivsaksnr.: 15/192	Saksbehandler:	Milrid Aarsland
Journalpostløpenr.: 15/28315	Stilling:	Flyktningkonsulent
	Telefon:	
	E-post:	milrid.aarsland@nav.no

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
048/15	Felles brukerutvalg	02.12.2015
022/15	Levekårsutvalg	07.12.2015
090/15	Kommunestyret	14.12.2015

Ekstra bosetting av flyktninger 2015, bosetting 2016 - 2019

Sammendrag:
I følge punkt 5 i Kommunestyrevedtak 043/15 ønsker formannskapet en sak på bosetting av syriske flyktninger nå når Stortinget har vedtatt hvor mange flyktninger som kommer til landet. Saken skal baseres på Eigersund kommunes relative andel av disse, og den eventuelle økonomiske kompensasjon som følger. Saken tas opp tidligst mulig.

Punkt 6 i samme vedtak lyder: Eigersund kommune stiller seg positiv til å motta den relative andel av ekstra flyktninger utover allerede vedtatte mottak av 35 i 2015 og 2016.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) anmoder i skriv datert 19.08.15 Eigersund kommune om å ta i mot minst 45 flyktninger i hver av årene 2016 og 2017, hvorav 6 av disse er enslige mindreårige. For 2018 og 2019 anmodes kommunen å ta i mot 40 flyktninger hvert av årene, hvorav 6 av disse er enslige mindreårige.

IMDI ber kommunen fatte vedtak for årene 2017 – 2019 i tråd med plantallene. Det er ønskelig at dette blir gjort i form av et rammevedtak for perioden 2017-2019, og at administrasjonen får fullmakt fra kommunestyre til å disponere plassene for det enkelte år innenfor den rammen, i samråd med IMDI.

Flyktningetjenesten har vært i kontakt med IMDI for å få oppgitt antall flyktninger som utgjør kommunens relative andel av ekstra flyktninger nå når stortinget har vedtatt hvor mange flyktninger som kommer til landet. På bakgrunn av de siste måneders utvikling hvor det har vært en tilstrømning av syriske flyktninger som søker opphold i Norge ønsker ikke IMDI å gå ut med tall basert på stortingsvedtak om mottak av 8000 fordelt på 3 år. IMDI anmoder kommunen om å ta i mot flere flyktninger i 2015 enn gjeldende vedtak på 35 flyktninger.

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Eigersund kommune mottar 5 flyktninger i 2015 utover gjeldende vedtak på bosetting av 35 flyktninger.

2. Eigersund kommune bosetter 35 flyktninger hvert av årene 2016 til 2019. I dette tallet inngår inntil 5 enslige mindreårige. Eventuelle personer på familieinnvandring kommer i tillegg til vedtatte bosettingstall.
3. Rådmannen legger fram ny politisk sak når kommunen mottar ny anmodning på bakgrunn av dagens flyktningkrise.

Du finner oversikt over alle dokumenter i saken på kommunens nettsider,
www.eigersund.kommune.no - Politiske saksdokumenter: http://bit.ly/1IywnuF
Velg møtedato, finn saken, velg Gå til arkivsaken.

Saksgang:
Felles brukerutvalg gir uttalelse i saken.
Levekårsutvalg gir uttalelse i saken.
Formannskapet innstiller til Kommunestyret som fatter endelig vedtak i saken.

Eventuell tidligere politisk behandling:
Sak om bosetting av flyktninger i 2014 – 2016 ble behandlet i kommunestyret 30.09.2013. Saksnummer 054/13.
Sak bosetting av flyktninger – mottak av flyktninger i 2015 og 2016 ble behandlet i kommunestyret 15.06.2015. Saksnummer 043/15.

Andre opplysninger / fakta i saken:
I 2015 trenger over 13.000 flytninger bosettingsplass, men med bakgrunn i de forskjellige kommunevedtakene som foreligger i landet er det i følge IMDI realistisk å bosette 10.000,-. Stortinget har vedtatt at Norge skal ta imot 8.000 syriske overføringsflyktninger i perioden 2015-2017. Samlet sett er det behov for å bosette i alt 50.000 flyktninger i 4-årsperioden 2016-2019. Dette i henhold til mottatte opplysninger fra IMDI i august 2015. Flyktninger som ønsker bosetting i Norge har økt betraktelig siden mottak av IMDIs opplysninger.

IMDI ber om tilbakemelding på anmodningen innen 30. november 2015.

Eigersund kommune har jevnlig tatt i mot flyktninger de senere år. De fleste år har kommunen tatt imot ca. 20-25 flyktninger – inklusiv personer på familieinnvandring. Eigersund kommune gjorde høsten 2013 vedtak om at det i 2014, 2015 og 2016 skal mottas 35 flyktninger hvert av årene. Familieinnvandring holdes utenfor. I 2014 ble det mottatt 35 flyktninger i henhold til vedtak. I tillegg mottok kommunen 31 flyktninger på familieinnvandring. Totalt antall mottatte flyktninger i 2014 ble dermed 66.

Fra 2014 til 2015 hadde Eigersund kommune i følge SSB en befolkningsvekst på 0.7 % fra 14811 til 14916 innbyggere. Dette er en tilvekst på 105 innbyggere. Av disse er 66 bosatte flyktninger.

Ved utgangen av oktober 2015 har kommunen bosatt 34 flyktninger av vedtak på 35. Det har i tillegg kommet 10 flyktninger på familieinnvandring. Det er ventet ytterligere 3 flyktninger på familieinnvandring i løpet av høsten. Flere har søkt, men foreløpig foreligger det ikke vedtak.

I følge Integrerings- og Mangfolddirektoratet oppholder det seg nå et flertall av enslige personer i landets flyktningmottak.

I forbindelse med forberedelse til denne sak, er det innhentet opplysninger fra Skolefaglig ansvarlig,

Husabø skole, Voksenopplæringssenteret, Helsestasjonen, Barnevernet og Barnehagekonsulenten.

Rådmannens vurderinger:
Nedenfor drøftes følgende:

- Vil det være mulig og forsvarlig for kommunen å ta imot flere flyktninger enn de 35 som allerede er vedtatt i inneværende år og neste år.
- Vil det være mulig og forsvarlig å bosette flyktninger i henhold til IMDIs anmodning for årene 2017-2019.

Når det gjelder **bolig** har det den senere tid gått greit å skaffe egnede boliger. Flyktningetjenesten mottar henvendelser fra flere huseiere som ønsker å leie ut til flyktningetjenesten. De fleste flyktninger etablerer seg i leid bolig på det private leiemarked. Det er de ansatte i flyktningetjenesten som har ansvar for å skaffe boliger til flyktningene.

Pr. 28. oktober melder avdeling for kultur og oppvekst at det er ledige **barnehageplasser**. Det har tidvis vært vanskelig å skaffe barnehageplass til barn som kommer. Dette skyldes i stor grad at flyktningetjenesten ikke har vært kjent med bosetting av familier med barn i barnehagealder innen søknadsfristen til barnehagene. Det vurderes som positivt at det nå er tilgjengelige barnehageplasser. Flere barn har tidligere som eneste tilbud fått dette i Helleland barnehage. For at foresatte skal kunne starte i introduksjonsprogrammet har det medført en merbelastning på flyktningetjenesten da de har måttet kjøre foresatte og barn til/fra barnehagen.

Det har vist seg utfordrende for flyktninger å skaffe seg arbeid i så stort omfang at de blir selvforsørget etter fullført introduksjonsprogram. I 2014 fullførte 20 flyktninger introduksjonsprogrammet. Av disse gikk 30 % over i arbeid/utdanning direkte etter avsluttet program. Sentralt satt mål er at 55 % av deltakerne skal gå over i arbeid eller utdanning direkte etter avsluttet program. Landsgjennomsnittet i 2014 var 44 %. Etter 5 år foreligger det ingen offisiell statistikk, men erfaring viser at flere fortsatt står uten arbeid. Dette medfører en merkostnad for kommunen som ikke finansieres av staten.

Flere flyktninger har rettigheter i forhold til kommunens kvalifiseringsprogram. Økt mottak av flyktninger vil medføre et ekstra press på tjenesten. Dette vil gjøre seg gjeldende i år 3 etter bosetting.

Det er begrenset tallmateriale tilgjengelig i kommunen hvor utgifter relatert til mottak og integrering av flyktninger gjenspeiles nøyaktig nok til å gi en komplett utgiftoversikt. Kommunal- og arbeidsdepartementet oppnevnte i 1990 et utvalg (beregningsutvalget), som fikk i mandat å gjennomføre en årlig kartlegging av de kommunale utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. For å belyse kommunens utgiftsside brukes erfaringstall fra rapporten «*kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i 2014 – sluttrapport fra Beregningsutvalget august 2015*». Rapporten viser til at kommunenes utgifter i 2014 er estimert til kr. 770.300 per flyktning over femårsperioden hvor det utbetales integreringstilskudd. Tilskuddet for samme periode var på kr. 717.600 for enslige voksne og kr. 669.600 for andre (barn, enslige mindreårige, voksne). Tallene viser at kommunenes estimerte utgifter var høyere enn tilskuddet fra staten. Siden tallene er basert på beregninger er det vanskelig å si noe sikkert om hvor stort gapet er for Eigersund kommunes del. Eigersund kommune vil fra og med 2016 registrere kostander relatert til arbeid med mottak og integrering av flyktninger på prosjekt 4201.

Kostnader utover femårsperioden for integreringstilskudd tilkommer kommunen i sin helhet. Dette relaterer seg til alle kommunens tjenesteområder som helsetjenester, barnehage, skole, SFO og sosialtjeneste.

Økt bosetting i 2015 og bosetting av 35 flyktninger i 2016-2019 byr på følgende utfordringer:

- Flertallet av beboerne på landets flyktningmottak er enslige. Det vil fremover være behov for bosetting av flere enslige flyktninger i kommunen. Det kan medføre økt bosetting av personer hvor det er aktuelt å søke om familieinnvandring. Det medfører en mer uforutsigbar planleggingssituasjon for involverte tjenester. Økt bosetting av enslige medfører økt ressursbruk i flyktningetjenesten og voksenopplæring. Ressurssituasjonen for bl.a. skole, barnehage, helsestasjon og helsetjenester forøvrig vil bli berørt.
- Flyktningetjenesten har i dag en bemanning på 3.8 stilling. Sammen med voksenopplæringssenteret ble det fra skolestart etablert tilbud som skal ivareta lovkravet om helårlig og heldagstilbud for deltakere i introduksjonsprogrammet. Det viser seg imidlertid at det med nåværende ressurssituasjon blir vanskelig/umulig å oppfylle dette lovkravet. Flyktningetjenesten opplever ikke at de har rett kompetanse til å drive med opplæringstiltak i den grad som en ser er nødvendig. Økt fokus på introduksjonsprogrammet går utover det miljøterapeutiske arbeidet med flyktninger, som oppfølging/veiledning i bolig og dagliglivsforhold.
- Manglende elektronisk verktøy for sikker kommunikasjonsutveksling mellom skole og flyktningetjenesten medfører utfordringer med dokumentasjon i saker og kommunikasjon mellom flyktningetjeneste og voksenopplæringssenteret.
- Krav om heldag og helårlig tilbud til deltakere i introduksjonsordningen blir i dag ikke oppfylt.
- Kommunen har få flyktninger som går over i arbeid/skole rett etter endt introduksjonsprogram. Sammen med heldag og helårlig program vurderes det behov for økt stillingsressurs på 2 stillinger for ivaretagelse av disse oppgavene.
- Husabø skole opplever at manglende tilgang til tolker for nyankomne elever medfører at de blir sittende mange timer på skolen uten å skjønne noe i starten. Mangel på tolker er både en praktisk og økonomisk utfordring.
- Eigersund kommune har i innsparingsperioden redusert kraftig på undervisningstilbudet i morsmål og tospråklig fagopplæring. Husabø skole har i forbindelse med innsparinger mistet en 40 % stilling som miljøterapeut som jobbet med integreringsarbeid mot flyktninger. Dette er et savn, og integreringsprosessen går tregere enn tidligere.
- Husabø skole ønsker at familier blir bosatt i ulike skolekretser. Noen klassetrinn på Husabø skole er «fulle», og nye elever vil kunne utløse klassedelinger og romutfordringer.
- Sannsynligheten for at flyktningbarn har behov for tiltak fra barnevernstjenesten er noe høyere enn for befolkningen for øvrig. Familieinnvandring har medført en betydelig økning i antall flyktninger som mottas. Barneverntjenesten har vært involvert i flere saker der familieinnvandring har utløst behov for barneverntiltak.

Utfordringer med å bosette flyktninger utover rådmannens innstilling:

Det er nedenfor tatt utgangspunkt i bosetting av 40 flyktninger i årene 2016 tom 2019.

- Flyktningetjenesten vil ved bosetting utover 35 personer pr år ha behov for inntil 1 årsverk for å kunne gi en forsvarlig tjeneste innen miljøterapeutisk oppfølging.
- Skolefaglig ansvarlig oppgir behov for 1 lærerstilling med utgangspunkt i at det mottas 10 flyktninger i grunnskolealder. Økt bemanning ved SFO, særskilt norskopplæring og morsmålsopplæring/tospråklig fagopplæring er anslått til 1.3 % stilling.
- Voksenopplæringssenteret opplyser i sin tilbakemelding at mottak av flere flyktninger vil medføre utfordringer med undervisningsareal og kontorareal. Siden januar 2014 har senteret hatt ett

klasserom for lite. Skole har behov for ytterligere ett klasserom ved økt bosetting.

- Det er ikke opprettet stillingshjemmel for nødvendig antall lærere ved voksenopplæringssenteret. Det oppgis et økt behov for 2.4 % stilling for at tjenesten skal være i henhold til krav.
- Barnehagekonsulenten oppgir behov for 30 timer assistent ved oppstart av flyktningbarn i barnehage.
- Barnevernstjenesten er en presset enhet som ikke er dimensjonert for en økning, men er positive til å ivareta den delen av oppfølgingsansvaret som tilfaller dem. Det kan imidlertid bli behov for å styrke bemanningen ved barnevernstjenesten med en 40-50 % stilling med tanke på å sikre tilstrekkelig kapasitet.
- Erfaringsmessig blir det en større belastning på jordmortjenesten og helsesøster når det bosettes flere flyktninger. Fram til 2019 regner helsestasjonen at det er behov for en økning på 20 % stilling både som jordmor og helsesøster for å kunne tilby flyktningene et best mulig tilbud.

Positive sider med å motta flyktninger i henhold til innstilling i saken:

- Staten bidrar med en ikke ubetydelig finansiering de første 5 år som legger grunnlag for å legge til rette for etablere et godt mottaksapparat hos involverte tjenester, som er en forutsetning for god vellykket integrering.
- Kommunen har gjennom flere år etablert et godt mottaksapparat hvor alle berørte tjenester har god kompetanse innenfor fagfeltet.
- Barnehagene har pr. i dag ledig kapasitet. Det vil være positivt i forhold til de foresattes mulighet til deltakelse i introduksjonsprogrammet og være integreringsfremmede for barna.
- Økt elevtall ved voksenopplæringssenteret vil gi bedre mulighet for å øke antall grupper. På den måten får vi større handlingsrom i forhold til gruppesammensetning etter progresjon og forkunnskaper hos elevene.
- Statstilskudd til undervisning vil øke.
- Husabø skole har mangeårig erfaring med å ta imot flyktninger og vil også i framtiden ta godt imot de som kommer. Det er både elever og ansatte flinke til.
- Det er positivt at det er bevilget ekstra lærertimer til norskopplæring for elever med flyktningebakgrunn.

Mottak av flyktninger i årene 2016-2019 vil som nevnt over by på ulike utfordringer. Flere av disse er imidlertid løsbare dersom tjenestene blir tilført de ressurser/midler som er nødvendige for å gi flyktningbarn og voksne et faglig forsvarlig tilbud.

Kommunen har et vel fungerende tjenesteapparat som med sin kompetanse og erfaring fra mange års mottak av flyktninger er positivt innstilt på å fortsette med sin del av integreringsarbeidet. En vellykket integrering er imidlertid også avhengig av et lokalsamfunn som åpner enda mer opp for å ta inn flere flyktninger i arbeid, legger til rette for deltakelse i fritidsaktiviteter og ulike arrangementer. Flyktningetjenesten har et godt samarbeid med flere frivillige aktører og ser på disse som en stor ressurs for en vellykket integrering. Fortsatt godt samarbeid og involvering av flere frivillige lag, foreninger og organisasjoner blir derfor viktig for det videre integreringsarbeidet i årene som kommer.

Erfaringsmessig er det stor usikkerhet rundt antall som årlig kommer på familieinnvandring. Dette medfører en uforutsigbar situasjon for tjenestene. Mange av flyktningene som sitter i mottak i dag er enslige. Det medfører økt mulighet for at kommunen vil motta flyktninger på familieinnvandring også

kommende år.

På forespørsel om konsekvenser av mottak av flyktninger utover innstilling i saken og da med utgangspunkt i en økning fra 35 til 40 gir tjenestene tilbakemelding om at det krever flere økonomiske tiltak.

Det vurderes på bakgrunn av ovennevnte at en mottak av 35 flyktninger i hvert av årene 2016-2019, i tillegg til familieinnvandring er det tjenestene kan håndtere på en forsvarlig måte.

Ut fra tilbakemeldingene som er gitt av berørte tjenester og dagens flyktningkrise, vurderes det at det kan gis åpning for mottak av ytterligere 5 flyktninger inneværende år. Dette er mulig da det har kommet betydelig færre på familieinnvandring i år sammenlignet med i fjor. En økning utover dette vil gi en merbelastning for tjenestene som kan medføre et tjenestenivå som ikke er forsvarlig.

Kommunen vil motta kr. 50.000,- ekstra pr. flyktning etter at vedtaket på 35 er oppfylt.

Universell utforming:

Økonomiske konsekvenser:

Tilskudd

Integreringstilskudd 2015 (gis for 5 år) :

	Sum	**Personer**	**Totalt**
År 2011 (år 5) m/familiegjenforente	Kr. 70.000,-	20	Kr. 1.400.000,-
År 2012 (år 4) m/familiegjenforente	Kr. 82 200,-	24	Kr. 1.972.800,-
År 2013 (år 3) m/familiegjenforente	Kr. 152.000,-	44	Kr. .688.000,-
År 2014 (år 2) m/familiegjenforente	Kr. 210.000,-	64	Kr. 13.440.000,-
År 2015 (år 1)	Kr. 210.000,-	40	Kr. 8.000.000,-
Familiegjenforente 2015	Kr. 210.000,-	10	Kr. 2.000.000,-
Enslig mindreårig tilskudd 2015	Kr. 191.300,-	10	Kr. 1.913.000,-
År 1 for Enslig mindreårig 2015	Ulik	3	Kr. 223.183,-
Barnehage engangstilskudd	Kr. 24.400,-	9	Kr. 219.600,-
Eldre engangstilskudd	Kr. 157.500,-	1	Kr. 157.500,-
Totalt			Kr. 36.014 083,-

Tilskudd til Norskopplæring 2015 (gis for 3 år) :

	Sum	**Personer**	**Totalt**

Elever under voksenopplæring	42.000,-	78	Kr. 3.276.000,-

Kostnad:

Kostnad Sandnes læringssenter – elever i introduksjonsordning

	Tilskudd	Kostnad	Personer	Totalt
Elever Sandnes læringssenter	42.000,-	84.000,-	17	Kr. - 714.000,-
Reiseutgifter		6.000,-	17	Kr. - 102.000,-
Totalt				Kr. - 816.000,-

17 av elevene får norskopplæring ved Sandnes læringssenter.
Utgiften til elever ved Sandnes læringssenter er kr. 84.000,- (+ reiseutgifter) pr år.

Statstilskuddet dekker norskopplæring for 20 t/uke,
Faktisk timeantall gitt av voksenopplæringen er 25 t/uke.

Estimert kostnad pr. flyktning basert på tall fra «beregningsutvalget»

	Tilskudd	Kostnad	Totalt
Pr. flyktning i femårs perioden det mottas integreringstilskudd	Kr. 693.600,-	770.300,-	Kr. - 76.700,-

Alternative løsninger:

1. Eigersund kommune mottar 5 flyktninger i 2015 utover gjeldende vedtak på bosetting av 35 flyktninger.
2. Eigersund kommune bosetter 40 flyktninger hver av årene 2016 til 2019. I dette tallet inngår inntil 6 enslige mindreårige. Eventuelle personer på familieinnvandring kommer i tillegg til vedtatte bosettingstall.
3. Berørte tjenester gis tilstrekkelig ressurser for å gi flyktningene et forsvarlig tilbud jf. nedenstående oversikt.

Driftsmessige forhold økning fra 35 til 40 flyktninger tom 2019	Inneværende år	Neste år	År 3
Økt ressursbehov flyktningetjenesten – 1 stilling		Kr. 607.000,-	Kr. 625.210,-
Programveileder (helår-heldagstilbud) 2 stillinger		Kr. 1.214.000,-	Kr. 1.250.420,-
Økt ressursbehov Helsestasjon (20 % helsesøster og 20 % jordmor)		Kr. 286.000,-	Kr. 294.580,-
Økt ressursbehov Voksenopplæringssenteret. Avhengig av fordeling barn/voksen. Anslått til 2.4 % stilling.		Kr. 1.560.000,-	Kr. 1.606.800,-
Økt ressursbehov		Kr.	Kr. 312.090,-

Barneverntjenesten. 40 % stilling		303.000,-	
Økt ressursbehov – barnehageassistent		Kr. 75.000,-	Kr. 77.250,-
Økt ressursbehov – grunnskole 1 lærerstilling		Kr. 650.000,-	Kr. 669.500,-
Økt ressursbehov – SFO		Kr. 260.000,-	Kr. 267.800,-
Økt ressursbehov – særskilt norskopplæring – 50 % stilling		Kr. 325.000,-	Kr. 334.750,-
Økt ressursbehov – morsmålsopplæring/Tospråklig fagopplæring – 50 % stilling		Kr. 325.000,-	Kr. 334.750,-
Sum		Kr. 5.605.000,-	Kr. 5.773.150,-

Investeringsmessige forhold	**Inneværende år**	**Neste år**	**År 3**
Behov inventar Voksenopplæringssenteret,		Kr. 50.000,-	
Behov undervisning og kontorlokaler To ekstra klasserom. Arbeidsplass til 2 nye lærere.		Uavklart	
Sum			

Legg inn nye linjer/fjern tomme linjer ved behov. Detaljeringsnivå vil være avhengig av sakstype. Merk at samtlige saker som har økonomiske konsekvenser **skal** forelegges økonomisjefen **før** saken leveres til godkjenning/politisk sekretariat. Tabellene kan kun slettes dersom det er påført at det ikke er noen økonomiske konsekvenser.

Dokumenter vedlagt saken

DokID	**Tittel**
423154	Bosetting av flyktninger i perioden 2016 - 2019, uttalelse fra Eigersund voksenopplæring
421686	Svar på bosetting av flyktninger i perioden 2016 - 2019 - ekstra mottak av flyktninger i inneværende år.
421683	VS: Bosetting flyktninger
421482	Uttalelse vedrørende mottak av flyktninger
419691	Henstilling om bosetting av flykninger
412510	Bosetting flyktninger - ekstratilskudd til kommuner (L)(348314).pdf
421687	Uttalelse fra barnevernet vedr. anmodning fra IMDI om mottak av ekstra flyktninger
403367	Bosetting av flyktninger – mottak av flyktninger i 2015 og 2016
431951	Tilbakemelding for behov i forhold til økninger i stillingsressurser for barnehagene ifm. mottak av flyktninger
431952	VS: Økt antall minoritetsspråkligeelever
431977	Beregningsutvalget_hovedrapport_2014
436432	Anmodning om økt bosetting av flyktninger 2016
436431	Oversendelsesbrev

EIGERSUND KOMMUNE
Kultur- og oppvekstavdelingen
Voksenopplæringssenteret

Internt notat

Vår ref.: 15/26882 / 15/192 / FA - F31, TI - &73
Saksbehandler: Grure, Nina
E-post: nina.grure@eigersund.kommune.no

Dato: 24.09.2015
Direkte telefon: 51 46 84 51 / 412 67 617

Jane Hansen Rasmussen Seksjonssjef

Bosetting av flyktninger i perioden 2016 - 2019, uttalelse fra Eigersund voksenopplæring

Viser til uttalelsen 18.05.15, journalpost 15/14333 vedrørende bosetting av flyktninger i 2015 og 2016. Eigersund voksenopplæringssenter venter på en avklaring i forhold til allerede bosatte flykninger i 2014 og hittil i 2015:

- Vi har siden januar 2014 hatt ett klasserom for lite
- Det er ikke opprettet stillingshjemmel for nødvendig antall lærere
- Ansvarsfordeling mellom flyktningetjenesten og voksenopplæringen i forhold til innhold i introduksjonsprogrammet utover de 20 timene med norskopplæring er fortsatt uavklart
- Kommunen har ikke et elektronisk verktøy for sikker og effektiv kommunikasjonsutveksling mellom skolen og flyktningetjenesten.

Det er viktig at kommunen sørger for at arbeidet med bosetting av flyktninger blir helhetlig og koordinert, jevnfør «Temaplan – Integreringsplan 2015 – 2018» som skal til polisk behandling i løpet av høsten. Kommunens samlede tjenester overfor flyktninger er svært sammensatte. Den nevnte planen gir status for de ulike tjenestene med fokus på å forbedre samspillet mellom tjenestene.

<u>Positiver sider ved økt bosetting</u>

- Økt elevtall vil gi bedre mulighet for å øke antall grupper, på den måten får vi større handlingsrom i forhold til sammensetting av grupper etter progresjon og forkunnskaper hos elevene.
- Statstilskudd til undervisning vil øke.

<u>Utfordringer ved økt bosetting</u>

- Ansvarsforholdet mellom skolen og NAV-kommune om drift av introduksjonsprogrammet er uavklart.
- Undervisningsarealet ved senteret er for lite.
- Ikke kontorplass for ny(e) lærer(e).

Konklusjon

Voksenopplæringssenteret er positive til å takle utfordringene med det økte antall bosatte flyktninger dersom det på overordnet nivå i kommunen legges til rette for dette.

Med vennlig hilsen

Grure, Nina
Rektor
Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Kopi til:

Eivind Galtvik	Kommunalsjef kultur og oppvekst	Stab/KO
Even Skattum	Flyktningkonsulent	
Milrid Aarsland	Inspektør	

EIGERSUND KOMMUNE
Kultur- og oppvekstavdelingen
Kultur- og oppvekststaben

Internt notat

Vår ref.: 15/25884 / 15/192 / FA - F31, TI - &73
Saksbehandler: Leidland, Karina
E-post: karina.leidland@eigersund.kommune.no

Dato: 18.09.2015
Direkte telefon: 51 46 82 43 /

Svar på bosetting av flyktninger i perioden 2016 - 2019. Ekstra mottak av flyktninger i inneværende år.

Angående barnehagekapasitet:

Det er pr dags dato ledige barnehageplasser i Eigersund kommune.

Konsekvens: behov for ekstra bemanning:
Der er i en periode behov for noe ekstra bemanning i barnehagene når det kommer flyktningebarn, for å kunne ta imot dem på en god måte og gi den hjelp de trenger.

Med vennlig hilsen

Leidland, Karina
Barnehagekonsulent
Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Kopi til:

Eivind Galtvik	Kommunalsjef kultur og oppvekst	Stab/KO

Fra: Rasmussen, Jane Hansen <Jane.Hansen.Rasmussen@nav.no>
Sendt: 17. september 2015 14:11
Til: Jane Hansen Rasmussen
Emne: VS: Bosetting flyktninger

Fra: Rita Kvalbein [<mailto:rita.kvalbein@eigersund.kommune.no>]
Sendt: 17. september 2015 13:12
Til: Rasmussen, Jane Hansen
Emne: Bosetting flyktninger

Hei!
Jeg synes at det er litt vanskelig å svare på dette, når jeg ikke vet hvor mange barn og unge som kommer.
Erfaringsmessig så blir det en større belastning på jordmortjenesten når det bosettes flere flyktninger.
Frem til 2018 regner jeg med at vi bør øke med 20% jordmorstilling.
Dette er ofte traumatiserte mennesker som trenger at vi tar god tid sammen med dem.
Hos helsesøster for flyktninger har vi fortsatt litt kapasitet, men regner med at det også her må påberegnes å øke med 20% stilling for å kunne tilby flyktningene et best mulig tilbud.

Med vennlig hilsen

Rita Kvalbein, Leder helsestasjonen
Sentrum Helsestasjon
Direkte telefon: 51468151 - Mobil: 476 18 479 Resepsjon: 51468150
www.eigersund.kommune.no <http://www.eigersund.kommune.no/> - Facebook.no/eigersund - @EigersundK
Eigersund kommune
«Sammen for alle»

Det er ikke tillatt å bruke e-post til taushetsbelagt informasjon jf. forvaltningslovens § 13 og/eller sensitive personopplysninger jf. personopplysningsloven. All e-post til og fra Eigersund kommune er i utgangspunktet journalpliktig etter arkivloven og vil også kunne være et offentlig saksdokument som andre vil kunne få innsyn i etter offentleglovas regler.

Vår ref.: 15/25761 / 15/192 / FA - F31, TI - &73
Saksbehandler: Midbrød, Svein Ivar
E-post: svein.ivar.midbroed@eigersund.kommune.no

Dato: 16.09.2015
Direkte telefon: 51 46 10 41 /

Jane Hansen Rasmussen Seksjonssjef

Uttalelse vedrørende mottak av flyktninger

Husabø skole har mangeårig positiv erfaring med å ta imot flyktninger. Vi vil også i framtiden ta godt imot de som kommer. Det er både elever og ansatte flinke til.

Jeg vil likevel komme med følgende utfordringer vi står i. Disse er for en sto del knyttet til økonomiske utfordringer i kommunen:

- Manglende tilgang til tolker for nyankomne elever. Mange elever opplever at de blir sittende mange timer på skolen uten å skjønne noe i starten. Mangel på tolker er både en praktisk og økonomisk utfordring. Dette var det midler til tidligere.
- Eigersund kommune har i innsparingsperioden redusert kraftig på undervisningstilbudet i morsmål og tospråklig fagopplæring.
- Husabø skole har i forbindelse med innsparinger mistet en 40% stilling som miljøterapeut som jobbet med integreringsarbeid mot flyktninger. Dette er et savn, og integreringsprosessene går tregere enn tidligere.

Dog er det positivt at det i budsjettet ble bevilget ekstra lærertimer til norskopplæringen for disse elevene.
For øvrig anbefaler vi at familier som kommer blir bosatt i ulike skolekretser. Noen klassetrinn på Husabø skole er «fulle», og nye elever vil kunne utløse klassedelinger og romutfordringer.

Med vennlig hilsen

Midbrød, Svein Ivar
Rektor
Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

IMDi
Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Postadresse:
Postboks 8059
Dep.
0031 OSLO

Besøksadresse:
Sandbrogaten 5
7, Bergen

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Eigersund kommune
Postboks 580
4379 Egersund

Eigersund kommune
Komm.nr.: 1101
GRADERING:
MOTTATT: 21 AUG 2015
ARKIVSAKID: 15/192

Ber om at brevet vert distribuert til:
Rådmann
Ordførar
Byrådsleiar

DYKKAR REF	VÅR REF	DATO
	11-01312/24-raa	19.08.2015

Oppmoding om busetting av flyktningar

Kommunane gjer ein stadig betre jobb med busetting og kvalifisering av flyktningar. Samstundes aukar busettingsbehovet. I 2015 treng over 13 000 flyktningar busettingsplass, men med kommunevedtaka som føreligg er det realistisk å busette 10 000. Stortinget har vedteke at Noreg skal ta imot 8 000 syriske overføringsflyktningar i perioden 2015-2017. Samla sett er det behov for å busette i alt 50 000 flyktningar i 4-årsperioden 2016-2019.

Det vert synt til at IMDi tidlegare har oppmoda Eigersund kommune om busetting av 35 flyktningar for kvart år i perioden 2014-2016, kor av 5 einslege mindreårige årleg i same periode. IMDi Vest takkar for at Eigersund kommune sitt vedtak om busetting av flyktningar var i tråd med IMDi si oppmoding for perioden 2014-2016.

På bakgrunn av behovet og målet om å busette 13 200 flyktningar i 2016, ber vi Eigersund kommune om å fatte følgjande vedtak for 2016:

- **minst 45 flyktningar i 2016, kor av 6 av desse er einslege born og unge. Bufetat har ansvar for busetting av einslege mindreårige flyktningar under 15 år. Oppmodingstalet inkluderer desse óg.**

Denne oppmodinga om busetting av flyktningar i Eigersund kommune er basert på oppdaterte prognosar og plantal for åra 2015-2019, og på samarbeidsavtalen mellom staten og KS. Oppmodinga er utarbeida i samarbeid med KS.

Det vert vidare synt til brev datert 23. april frå statsråd Solveig Horne til alle kommunar i landet, og kommunen sin tilbakemelding har vore at de stille dykk positive til å ta i mot den relative andelen av ekstra flyktningar ut over allereie vedtak i 2015 og 2016.

Busettingsbehov for planperioden 2017-2019
Behovet tilseier eit nasjonalt plantal på 13 200 også i 2017. Dette gir følgjande plantal for kommunen:

- minst 45 nykomne flyktningar i 2017, kor av 6 av desse er einslege born og unge.

For 2018 og 2019 er plantalet 12 000 per år. Dette gir følgjande plantal for kommunen:

- minst 40 nykomne flyktningar per år, kor av 6 av desse er einslege born og unge

Vi ber kommunen fatte vedtak for åra 2017, 2018 og 2019 i tråd med plantala. Det er ynskjeleg at dette vert gjort i form av eit rammevedtak for perioden 2017-2019, og at administrasjonen får fullmakt frå kommunestyre/byråd til å disponere plassane for det enkelte år innanfor denne ramma, i samråd med IMDi. Det er usikkerheit knytt til plantala som følgje av eventuelle svingingar i talet på flyktningar som skal busettast. IMDi sender årleg eit tilsvarande oppmodingsbrev til kommunane for å stadfeste eller eventuelt justere plantala for kommande år på bakgrunn av eventuelle endringar i behovet for busetting av flyktningar.

Kommunen sitt vedtak om busetting av eit talfesta tal på flyktningar bør fattast utan atterhald. Oppmodinga inkluderer ikkje familiesameinte. IMDi oppfattar at vedtak basert på oppmodinga er bindande for begge partar. Skulle det av spesielle grunnar ikkje late seg gjere å realisere alle plassane, ber vi om at unytta plassar vert overført til neste års busetting.

Kommunen kan fatte vedtak om å busette fleira flyktningar enn oppmodinga og plantal dersom det er mogeleg.

Svarfrist på oppmodinga er 30. november 2015. Vi ber om at vedtaket vert sendt skriftleg til IMDi Vest og på e-post til post@imdi.no med kopi til KS v/Nina Gran; nina.gran@ks.no

Økonomi og rammevilkår
Busettingsmodellen er basert på at kommunane tek sin del av ansvaret ved å seie ja til oppmodinga, som er utarbeidd i samarbeid med KS. Tilskota som vert utløyst ved busetting av flyktningar er auka. Stortinget har i revidert nasjonalbudsjett for 2015 vedteke eit ekstra tilskot og har auka tilskotsramma for utleigebustader. IMDi ber om at kommunen vurderer korleis betre finansieringsordningar kan nyttast til å byggje opp dimensjonane i kommunen sitt introduksjonsprogram og framskaffe fleire bustader til nye flyktningar.

Ekstratilskot ved busetting i 2015
Stortinget har vedteke å innføre eit ekstratilskot ved busetting av flyktningar i 2015. Målgruppa for ekstatilskotet er todelt:

- Kommunar som buset fleire flyktningar enn oppmodinga frå IMDi for 2015 og samstundes fleire enn folketalet i kommunen tilseier, vil motta eit

ekstratilskot på 50 000 kroner per person vert busett utover IMDi si oppmoding.

- Kommunar som buset fleire flyktningar enn oppmodinga frå IMDi for 2015, vil motta eit ekstratilskot på 25 000 kroner per person som vert busett utover IMDi si oppmoding.

Les meir om dette ekstratilskotet i vedleggsdelen.

Kontakt med IMDi om oppmodninga
IMDi deltek gjerne på møter med leiinga i kommunen, eventuelt saman med andre statlege etatar. IMDi vil samarbeide med fylkesmannen om oppfølginga av dette brevet. I vedlegget til dette brevet er det gjort nærare reie for bakgrunnen for oppmoding og kva tilskot som vert utløyst ved busetting.

Ta kontakt med Ragnhild Aasvang, raa@imdi.no, tlf. 458 64 439 i IMDi Vest dersom de ynskjer meir informasjon om oppmodinga eller busetting av flyktningar generelt.

Vi ser fram til eit framleis godt samarbeid med Eigersund kommune!

Med venleg helsing
for Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

for Ohene Aboagye
regiondirektør

Ragnhild Aasvang
seniorrådgjevar

Kopi: KS, fylkesmannen

Nærare informasjon om oppmodinga

Permanent kommunal oppgåve
Busetting av flyktningar er ei permanent kommunal oppgåve på lik line med andre kommunale oppgåver. Busettingsarbeidet må i likskap med andre kommunale oppgåver inn i faste og planlagde former, basert på fleirårige vedtak og plantal.

Talet på flyktningar det er behov for å busette i den enkelte kommune dei komande åra, skal gå fram av prognosar og plantal som gjer kommunane best mogleg føreseielegheit. IMDi sender eit årleg brev til kommunane med oppdaterte prognosar for inneverande år og neste år og rullerte plantal for dei tre påfølgande åra. Talet på flyktningar som kommunane er oppmoda om å busette dei neste fire åra (2016-2019) er basert på dagens prognosar og plantal. Oppmodingstala kan verte justert opp eller ned ved rullering neste år, dersom prognosane over talet på nye flyktningar vert endra eller dersom kommunane ikkje vedtek det talet på plassar som er venta.

Bakgrunnen for oppmodninga
Kommunane har auka busetting av flyktningar monaleg dei siste åra, men behovet for å busette flyktningar aukar enno meir. For å få busett både det årlege talet på nye flyktningar og det store talet på busettingsklare flyktningar som allereie ventar i mottaka, er det naudsynt å auke kommunane sin kapasitet til eit høgare nivå.

Våren 2013 vart kommunane bede om å busette om lag 10 000 flyktningar både i 2014, 2015 og 2016. Våren 2014 vart kommunane oppmoda om å busette 10 804 flyktningar i 2015, og per 30. juni var det registrert vedtak om å busette 9 262 flyktningar i år. IMDi sin prognose basert på dei siste signala er at kommunane vil busette 10 000 flyktningar i 2015. Dette er 800 færre enn det talet kommunane vart oppmoda om i år, og kjem i tillegg til ein manko på 2 200 plassar frå 2014. Etterslepet er difor stort.

På bakgrunn av dagens flyktningkrise vart alle kommunar i landet i brev av 23. april frå statsråd Solveig Horne bede om å gje tilbakemelding på kor mange flyktningar dei kan busette i løpet av 2015 og 2016. Førebelse signal frå kommunane per 9. juli på ekstra plassar i 2015 er anslege til å vere 2 164, og tal på ekstra plassar i 2016 er anslege til å vere 1 782, dvs. 3 964 ekstra plassar totalt i 2015 og 2016. Dette inkluderer både førebelse og endelege vedtak, med og utan atterhald. IMDi er i dialog med kommunane om forståing og rask iverksetting av vedtaka.

Målet i samarbeidsavtalen mellom staten og kommunesektoren er at ved utgangen av året skal alle vere busett i samsvar med behovet. Busettingsbehovet i 2015 har no auka til 13 200, og behovet vil også vere 13 200 i 2016, dersom kommunane buset 10 000 flyktningar i 2015.

Auka i busettingsbehovet skuldast delvis at ein høgare del asylsøkjarar har behov for vern som gjer at dei får innvilga opphaldsløyve. Samstundes aukar talet på overføringsflyktningar som kjem til Noreg etter at Stortinge har vedteke å ta imot 8 000 syrarar over 3 år, fordelt på 2 000 i 2015 og 3 000 i kvart av åra 2016 og 2017.

Ved utgangen av juni i år var det 5 228 flyktningar i asylmottak med opphaldsløyve som venta på å flytte til ein kommune. Ein femtedel av dei har venta i meir enn eitt år sidan innvilga opphald. Lang ventetid er spesielt belastande for born. 645 av dei som ventar er born i familiar, kor av 410 har budd på asylmottak i meir enn eitt år frå dei søkte om opphaldsløyve.

For å få busett både det store talet på flyktningar som no ventar i mottaka og det auka talet på syriske flyktningar, er det behov for ein særleg innsats frå alle kommunar i landet. Dersom kommunane ikkje buset fleire flyktningar i trå med IMDi si oppmoding, vil køane og ventetida i mottak halde fram med å auke. Det er behov for å busette så mange som mogleg av dei som ventar i løpet av 2015 og 2016. Dersom det vert busett 10 000 flyktningar i 2015, vil busettingsbehovet bli 13 200 både i 2016 og 2017 og 12 000 i 2018 og 2019.

Kommunar som dei siste års har busett få flyktningar i høve til folketalet i kommunen, vert særleg oppfordra til å auke talet. Dette kan gje grunnlag for fleire deltakarar i introduksjonsprogrammet, noko som vil føre til auka tilskot til kommunane og samstundes gje meir tenleg storleik på klassar. IMDi oppfordrar desse og andre kommunar til å inngå interkommunalt samarbeid om introduksjonsordninga der dette kan vere føremålstenleg.

Einslege born og unge (mindreårige)

I 2014 busette kommunane 536 einslege born og unge (mindreårige under 18 år). Busettingsbehovet for denne gruppa aukar kraftig til 750 i 2015 og 750 i 2016, og plantala er på same nivå også i 2017, 2018 og 2019. Om lag 40% av dei einslege borna er under 15 år, medan 60% er over 15 år. Den store auka i talet har samanheng med auka i busettingsbehovet generelt. Einslege born og unge under 18 år er ei prioritert gruppe ved busetting. Det er difor avgjerande at kommunane i sine vedtak prioriterer busetting av denne gruppa, og om naudsynt omgjer vedtekne plassar til bruk for denne gruppa. Det er eit særleg behov for fleire plassar til den delen som er under 15 år.

Økonomiske verkemiddel

Kommunane tek imot fleire tilskot frå staten for å dekke utgifter ved busetting og integrering av flyktningar. IMDi forvaltar i 2015 tilskot for om lag 9 milliardar kroner. Over 99 prosent av midlane går til kommunane, medan resten går til frivillig sektor og til verksemder og organisasjonar i privat og offentleg sektor i kommunane. Ordinære overføringar til kommunane kjem i tillegg til tilskota frå IMDi.

Stortinget har vedteke eit ekstratilskot på til saman 50 millionar kroner som skal fordelast til kommunar som i løpet av 2015 buset fleire flyktningnar enn dei er oppmoda om og det folketalet i kommunen tilseier. Ekstratilskotet skal fordelast på følgjande måte:

- Kommunar som buset fleire flyktningar enn oppmodinga frå IMDi for 2015 og samstundes fleire enn folketalet i kommunen tilseier, vil motta eit ekstratilskot på 50 000 kroner per person vert busett utover IMDi si oppmoding.

- Kommunar som buset fleire flyktningar enn oppmodinga frå IMDi for 2015, vil motta eit ekstratilskot på 25 000 kroner per person som vert busett utover IMDi si oppmoding.

Nærare informasjon vil gå fram av eige rundskriv på www.imdi.no. Vedlagt rundskrivet følgjer ei oversikt som syner kor mange flyktningar kvar kommune må busette i 2015 for å innfri kravet om busetting utover IMDi si oppmoding og det folketalet i kommunen tilseier.

Stortinget har også avgjort å auke tilskotet il utleigebustader med 80 millionar kroner. 50 av dei 80 millionane er ei varia uke i tilskotsramma, medan 30 av millionane gjeld 2015. Nærare informasjon om tilskotsramma for utleigebustader vil vere tilgjengeleg på www.husbanken.no

Nærare informasjon om dei ulike økonomiske virkemidla ved busetting av flyktningar, finst på IMDi sine heimesider www.imdi.no/tilskudd/

I tillegg vert det synt til www.bufetat.no for informasjon om statleg refusjon av utgifter til kommunale barnevernstiltak for einslege mindreårige asylsøkjarar og flyktningar (Rundskriv Q-05/2015).

«Solidaritetsmodell»
Dagens busettingsmodell er basert på samarbeidsavtalen mellom staten og KS. Modellen er ein "solidaritetsmodell". Med dette vert det meint at dersom éin kommune som vert oppmoda om å busette flyktningar svarer nei eller fattar vedtak som er lågare enn IMDi si oppmoding, må talet på flyktningar verte fordelt på dei øvrige kommunane. Difor er det viktig at kommunane buset flyktningar i tråd med IMDi si oppmoding for å sikre ei jamn fordeling av ansvar for denne viktige samfunnsoppgåva. Noreg sine internasjonale forpliktingar inneber å ta imot menneske som er utsett for forfølging i sine heimland.

Flyktningar - ein ressurs
Busetting av flyktningar er ikkje berre ei humanitær oppgåve. Flyktningar utgjer også ein ressurs. Det er eit prinsipp at flyktningar skal busettast i kommunar over heile landet. Kommunen må ha eit tilpassa tenestetilbod til dei som vert busett, herunder introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap, slik at dei kan komme i arbeid eller gå vidare til kvalifisering og utdanning.

Både privat og offentleg sektor vil ha behov for meir arbeidskraft i åra framover. Gjennom gode kvalifiseringsprogram kan kommunar i samarbeid med NAV og lokalt næringsliv skreddarsy kompetanse som arbeidslivet treng. Stadig fleire kommunar ser busetting i samanheng med sysselsetting og befolkningsutvikling. Det er potensiale for auka busetting når kvalifisering av flyktningar i større grad vert knytt til lokalt næringsliv. Dette gjeld spesielt i dei kommunar kor næringslivet elles må hente arbeidskraft utanfrå gjennom arbeidsinnvandring, og når busetting av flyktningar også kan bidra positivt til den demografiske utviklinga i kommunen.

Bustad
Å finne eigna bustad til flyktningar kan vere ei utfordring. Det er avgjerande at kommunen sitt vedtak om busetting vert følgt opp gjennom bustadplan og aktiv bruk av Husbanken sine ordningar. Husbanken regionkontor kan kontaktast. Det vert synt til nærare informasjon på Husbanken sine heimesider www.husbanken.no.

Dersom kommunen har vanskar med å framskaffe bustader, er eit aktuelt alternativ at flyktningar sjølv kan finne bustad. IMDi oppfordrar kommunane til å opne for at personar kan finne bustad sjølv innanfor dei rammene som kommunane fastset. Dette kan skje innanfor kommunen sitt vedtak om busetting. Mange kommunar nyttar denne løysinga for dei den bidrag til rask og effektiv utnytting av plassane i kommunen. Ordninga kan også bidra til at det kan bli mogleg for kommunen å busette fleire flyktningar. Ta gjerne kontakt med IMDi Vest for meir informasjon om dette.

Familieinnvandring
Ein monaleg del av dei vaksne flyktningane er einslege ved busettingstidspunktet, men ein del har familie i heimlandet som kan ventast å kome til Noreg etter kvart. At flyktningar får familien sin til landet vil vere positivt for integreringa og kan bidra til befolkningsutvikling, men kan også innebere utfordringar med bustader og annan tenestekapasitet i kommunane. Det vert difor anbefalt at kommunen har fokus på at det kan komme familieinnvandra i tillegg til dei som skal busettast. Familieinnvandra til personar i målgruppa for integreringstilskot, utløyser også tilskotet. Sjå www.imdi.no for meir informasjon om tilskotsordningane.

Råd og rettleiing frå IMDi
IMDi bistår gjerne med ulike tiltak saman med Husbanken, fylkesmanne, KS, NAV og øvrige samarbeidspartnarar for å leggje til rette for busetting. Dette inkluderer:

- Langsiktig planlegging av busettings- og kvalifiseringsarbeidet; herunder samarbeidsavtalar med IMDi og Husbanken, fleirårige vedtak og jamn busetting.
- Tilgjengelege tilskot frå staten som er meint å dekke kommunale utgifter ved busetting og integrering av flyktningar (integreringstilskot, norsktilskot, særskild tilskot for einslege mindreårige, tilskot ved busetting av personar med alvorlege, kjente funksjonshemmingar og/eller åtferdsvanskar, Husbanken sine bustadfinansieringsordningar, mv.).
- Prioritering av tilskot til utleigebustader innanfor dagens budsjett.
- Større og meir fleksibel bruk av Husbanken sitt startlån.
- Profesjonell bruk av den private leigemarknaden, kor dette vert sett som ei parallell løysing til bruk av kommunale bustader til flyktningar.
- Tilrettelegging for erfaringsutveksling mellom kommunane, som kan styrke planlegging av busetting, auke kapasitet og kompetanse, og betre overgang il arbeidsliv og utdanning for flyktningar.

Meir utfyllande informasjon om tilskotsordningar, rundskriv med meir i samband med busetting av flyktningar, finst på IMDi sine heimesider www.imdi.no

Ta gjerne kontakt med IMDi Vest dersom de ynskjer meir informasjon om oppmodinga eller busetting av flyktningar generelt.

DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Alle landets kommuner

Deres ref	Vår ref	Dato
	15/254	24.06.2015

Bosetting flyktninger - ekstratilskudd til kommuner

Jeg viser til brev til alle landets ordførere av 23. april i år, og takker for de mange positive tilbakemeldingene vi har fått fra dere.

Stortinget har nå behandlet revidert nasjonalbudsjett (RNB), og fattet vedtak om å innføre et ekstratilskudd på til sammen 50 millioner kroner som skal fordeles til kommuner som i løpet av inneværende år bosetter flere flyktninger enn de er anmodet om.

Ekstratilskuddet skal fordeles i samråd med avtalepartene, på følgende måte for bosetting i 2015:

- Kommuner som bosetter flere flyktninger enn anmodningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og samtidig flere enn folketallet i kommunen tilsier, vil motta et ekstratilskudd på 50 000 kroner per person som bosettes ut over IMDis anmodning.

- Kommuner som bosetter flere flyktninger enn anmodningen fra IMDi, men færre enn folketallet tilsier, vil motta et ekstratilskudd på kr 25 000 kroner per person som bosettes ut over IMDis anmodning.

Mer detaljert informasjon om ekstratilskuddet vil komme på hjemmesiden til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet imdi.no.

I RNB har også tilskuddet til utleieboliger blitt økt med 80 millioner kroner. 50 av de 80 millioner kronene er en varig økning av tilskuddsrammen, mens de resterende 30 millioner kronene gjelder inneværende år.

Postadresse: Postboks 8036 Dep, 0030 Oslo
Kontoradresse: Akersgt. 59 Telefon: 22 24 90 90 Telefaks: 22 24 95 22
Org. nr.: 972 417 793

Hensikten med ekstratilskuddet og økningen av tilskuddsrammen for utleieboliger er å legge til rette for at kommunene kan bosette flere flyktninger. Jeg håper at kommuner som har gjort vedtak om bosetting med forbehold, eller som enda ikke har gjort vedtak, vil gjennomføre bosetting med dette ekstratilskuddet.

I løpet av den nærmeste tiden vil hver kommune motta et nytt anmodningsbrev fra IMDi for kommende år. I Hordaland og Østfold vil det være fylkesmannen som sender ut de nye anmodningsbrevene fordi det foregår et prøveprosjekt i disse to fylkene hvor fylkesmennene har ansvaret for kontakten med kommunene om antallet bosettingsplasser.

Det er nå stadig flere kommuner som bosetter flyktninger. Ved utgangen av mai i år var det bosatt 19 prosent flere flyktninger enn på samme tid i fjor. Dette er en gledelig utvikling, og jeg vil benytte denne anledningen til å takke alle aktive bosettingskommuner for innsatsen både i 2014 og så langt i år.

Med hilsen

Solveig Horne

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
Fylkesmennene

Pb. 8059 Dep 0031 OSLO

EIGERSUND KOMMUNE
Kultur- og oppvekstavdelingen
Barnevernstjenesten

Internt notat

Vår ref.: 15/25885 / 15/192 / FA - F31, TI - &73
Saksbehandler: Ørsland, Tove Grete
E-post: tove.oersland@eigersund.kommune.no

Dato: 17.09.2015
Direkte telefon: 51 46 84 12 /

Jane Hansen Rasmussen Seksjonssjef

Uttalelse fra barnevernet vedr. anmodning fra IMDI om mottak av ekstra flyktninger
Det vises til anmodning om uttalelse vedr. bosetting av flyktninger i perioden 2016-2019, herunder ekstramottak av flyktninger i inneværende år.

Sannsynligheten for at flyktningbarn har behov for tiltak fra barnevernstjenesten er noe høyere enn for befolkningen for øvrig. Dette henger sammen med det de og familien har vært gjennom før ankomst Norge samt at familien skal etablere seg i et helt nytt land med alt det medfører. Både barn og foreldre kan streve med traumer etc. i flere år etter ankomst. Foreldrene skal videre utøve sitt foreldreskap i en ny kulturell kontekst. Barneverntjenesten er med bakgrunn i dette inne i relativt mange familier med flyktningebakgrunn for kortere eller lengre perioder.

Familiegjenforening var tidligere inkludert i det antall flyktninger kommunen tok imot. Nå kommer familiegjenforening i tillegg. Dette har medført en betydelig økning i antall flyktninger som mottas og det gir også større utfordringer knyttet til planlegging av mottak grunnet uforutsigbarheten knyttet til antallet som ankommer. Barneverntjenesten har vært involvert i flere saker der familiegjenforening har utløst behov for barnevernstiltak.

Barneverntjenesten er positive til å ivareta den delen av oppfølgingsansvaret overfor barn med flyktningebakgrunn som etter lov om barneverntjenester tillfaller oss. Det kan imidlertid bli behov for å styrke bemanningen ved barneverntjenesten med en 40-50 % stilling med tanke på å sikre tilstrekkelig kapasitet til å følge opp. Dette da barneverntjenesten pr. i dag allerede er svært presset. Det anmodes med bakgrunn i dette at en stillingsøkning i barneverntjenesten tas med i det videre saksframlegget.

Når det gjelder å øke antall enslige mindreårige som barneverntjenesten tar imot og følger opp på hybel med tilsyn er vi positivt innstilt til å øke opp med en, fra fem til seks. Det behøver i utgangspunktet ikke utløse behov for å utvide bemanningen som følger opp de enslige mindreårige, men dette vil selvsagt avhenge av omsorgs- og oppfølgingsbehovene til dem vi tar imot.

Med vennlig hilsen

Ørsland, Tove Grete
Barnevernleder
Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 19.05.2015	Avdeling:	Helse- og omsorgsavdelingen
Arkiv: : FA - F31, TI - &73	Enhet:	NAV Eigersund
Arkivsaksnr.: 15/192	Saksbehandler:	Aarsland, Milrid
Journalpostløpenr.: 15/15249	Stilling:	Flyktningkonsulent
	Telefon:	
	E-post:	milrid.aarsland@nav.no

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
024/15	Felles brukerutvalg	03.06.2015
062/15	Formannskapet	11.06.2015
043/15	Kommunestyret	15.06.2015

Bosetting av flyktninger – mottak av flyktninger i 2015 og 2016

Sammendrag:

I skriv datert 23.04.2015 anmoder barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet v/Statsråden landets kommuner om å øke bosettingskapasiteten ytterligere i 2015 og 2016. Bakgrunnen for anmodningen er at verden opplever en flyktningekatastrofe som vi ikke har sett siden 2. verdenskrig, og nabolandene til Syria har store problemer med å klare den dramatiske befolkningsøkningen.

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet har i sitt skriv anmodet Eigersund kommune om å ta i mot 12 syriske flyktninger i 2015 og 15 syriske flyktninger i 2016 i tillegg til opprinnelig anmodning. Anmodningsantallet for 2016 er 31. Kommunen har gjort vedtak om mottak av 35 i 2016.

IMDI kommer også denne høsten med en ordinær tilleggs anmodning som går på mottak av flyktninger utover vedtatt antall. I ovennevnte skriv framkommer det at det forespørres mottak av 9 flyktninger i tillegg til dagens vedtak på 35. Anmodningen forventes mottatt i nær framtid. I henhold til anbefaling mottatt i brev fra KS datert 28.04.15 legges det frem en politisk sak der disse anmodningene behandles samtidig.

Rådmannens forslag til vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Eigersund kommune bosetter 35 flyktninger i 2015 og 2016 jfr. tidligere vedtak. Event. mottak av syrere må komme inn under dette antallet. I tallet inngår inntil 5 enslige mindreårige. Eventuelle personer på familieinnvandring kommer i tillegg til vedtatte bosettingstall.

Møtebehandling fra Felles brukerutvalg 03.06.2015

BRU - behandling:
BRIT L. KVASSHEIM (V) foreslo:

1. "Eigersund kommune bosetter det antall flytninger som framkommer i ordinær tilleggs anmodning og tilleggs anmodning med bakgrunn i dagens flyktningkrise. Det vil si totalt 56 flyktninger i 2015 fordelt på 35 flyktninger på gjeldende vedtak, 9 flyktninger på ordinær tilleggs anmodning og 12 flyktninger med bakgrunn i dagens flyktningkrise.
2. For 2016 bosettes det 11 flyktninger med bakgrunn i dagens flyktningkrise. I tillegg kommer 4 flyktninger som bosettes på gjeldende vedtak på 35 med bakgrunn i IMDIs anmodning om mottak av 31 flyktninger for 2016. Totalt antall for 2016 blir da 46 personer.
3. Berørte tjenester gis tilstrekkelig ressurser for å gi flyktningene et forsvarlig tilbud."

VELI AKALP (bru) foreslo:
"Voksenopplæringstilbudet bør styrkes og utvides. Dette for å ivareta de personer som kommunene allerede har sagt ja til."

Votering:
Akalps tilleggsforslag enstemmig vedtatt.
Kvassheims forslag falt med 7 stemmer mot 1 stemme for (V).
Rådmannens innstilling vedtatt med 7 stemmer mot 1 stemme (V).

BRU-024/15 vedtak:

1. *Eigersund kommune bosetter 35 flyktninger i 2015 og 2016 jfr. tidligere vedtak. Event. mottak av syrere må komme inn under dette antallet. I tallet inngår inntil 5 enslige mindreårige. Eventuelle personer på familieinnvandring kommer i tillegg til vedtatte bosettingstall.*
2. *Voksenopplæringstilbudet bør styrkes og utvides. Dette for å ivareta de personer som kommunene allerede har sagt ja til.*

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

Møtebehandling fra Formannskapet 11.06.2015

FS - behandling:
"Nytt punkt: De statlige overføringene som følger med flyktningene skal benyttes til å styrke mottak, opplæring og intergrering på tvers av de ulike tjenestene som berøres.

Nytt punkt: Samlokalisering av tjenester og ressurser i et mottakssenter vurderes i integreringsplanen for Eigersund kommune.

Nytt punkt: I løpet av høsten 2015 gjennomføres det et «integreringsseminar» for politikere, administrasjon og berørte tjenester, med fokus på forbedret integrering, god språkopplæring og flere raskere ut i jobb."

"Setning 2 i Rådmannens forslag til vedtak strykes. ("Evt mottak av syrere må komme inn under det antallet")

Nytt punkt: Formannskapet ønsker en sak på bosetting av syriske flyktninger når Stortinget har vedtatt hvor mange flyktninger som kommer til landet. Saken skal baseres på Eigersund Kommunes relative andel av disse, og den eventuelle økonomiske kompensasjon som følger. Saken tas opp tidligst mulig."

"Nytt punkt: Eigersund kommune stiller seg positiv til å motta den relative andelen av ekstra flytkninger ut over allerede vedtatte mottak av 35 i 2015 og 2016."

Votering:
Rådmannens forslag første setning enstemmig vedtatt.
Rådmannens forslag andre setning falt vedtatt.
Stapnes forslag nytt punkt 1 enstemmig vedtatt.
Stapnes forslag nytt punkt 2 enstemmig vedtatt.
Moens forslag 3 nye punkt enstemmig vedtatt.
Moen fellesforslag vedtatt med 9 mot 2 stemmer. (FrP + SP)

FS-062/15 vedtak:

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. *Eigersund kommune bosetter 35 flyktninger i 2015 og 2016 jfr. tidligere vedtak.*
2. *De statlige overføringene som følger med flyktningene skal benyttes til å styrke mottak, opplæring og intergrering på tvers av de ulike tjenestene som berøres.*
3. *Samlokalisering av tjenester og ressurser i et mottakssenter vurderes i integreringsplanen for Eigersund kommune.*
4. *I løpet av høsten 2015 gjennomføres det et «integreringsseminar» for politikere, administrasjon og berørte tjenester, med fokus på forbedret integrering, god språkopplæring og flere raskere ut i jobb.*
5. *Formannskapet ønsker en sak på bosetting av syriske flyktninger når Stortinget har vedtatt hvor mange flyktninger som kommer til landet. Saken skal baseres på Eigersund Kommunes relative andel av disse, og den eventuelle økonomiske kompensasjon som følger. Saken tas opp tidligst mulig.*
6. *Eigersund kommune stiller seg positiv til å motta den relative andelen av ekstra flytkninger ut*

over allerede vedtatte mottak av 35 i 2015 og 2016.
Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

Møtebehandling fra Kommunestyret 15.06.2015

KS - behandling:
"1. Eigersund kommune bosetter det antall flytninger som framkommer i ordinær tilleggs anmodning og tilleggs anmodning med bakgrunn i dagens flyktningkrise. Det vil si totalt 56 flyktninger i 2015 fordelt på 35 flyktninger på gjeldende vedtak, 9 flyktninger på ordinær tilleggs anmodning og 12 flyktninger med bakgrunn i dagens flyktningkrise.

2. For 2016 bosettes det 11 flyktninger med bakgrunn i dagens flyktningkrise. I tillegg kommer 4 flyktninger som bosettes på gjeldende vedtak på 35 med bakgrunn i IMDIs anmodning om mottak av 31 flyktninger for 2016. Totalt antall for 2016 blir da 46 personer.

3. Berørte tjenester gis tilstrekkelig ressurser for å gi flyktningene et forsvarlig tilbud."

Votering:
Thengs forslag falt med 30 mot 1 stemme for. (SV)
Formannskapets innstilling punkt 1-4 vedtatt med 30 mot 1 stemme. (SV)
Formannskapets innstilling punkt 5 vedtatt med 29 mot 2 stemmer. (SP)
Formannskapets innstilling punkt 6 vedtatt med 25 mot 6 stemmer. (FrP+SP)

KS-043/15 vedtak:

1. *Eigersund kommune bosetter 35 flyktninger i 2015 og 2016 jfr. tidligere vedtak.*
2. *De statlige overføringene som følger med flyktningene skal benyttes til å styrke mottak, opplæring og intergrering på tvers av de ulike tjenestene som berøres.*
3. *Samlokalisering av tjenester og ressurser i et mottakssenter vurderes i integreringsplanen for Eigersund kommune.*
4. *I løpet av høsten 2015 gjennomføres det et «integreringsseminar» for politikere, administrasjon og berørte tjenester, med fokus på forbedret integrering, god språkopplæring og flere raskere ut i jobb.*
5. *Formannskapet ønsker en sak på bosetting av syriske flyktninger nå når Stortinget har vedtatt hvor mange flyktninger som kommer til landet. Saken skal baseres på Eigersund Kommunes relative andel av disse, og den eventuelle økonomiske kompensasjon som følger. Saken tas opp tidligst mulig.*
6. *Eigersund kommune stiller seg positiv til å motta den relative andelen av ekstra flytkninger ut over allerede vedtatte mottak av 35 i 2015 og 2016.*

Vedtakets stemmetall fremgår av voteringen.

Du finner oversikt over alle dokumenter i saken på kommunens nettsider,
www.eigersund.kommune.no - Politiske saksdokumenter: http://bit.ly/1IywnuF
Velg møtedato, finn saken, velg Gå til arkivsaken.

Saksgang:

Brukerutvalget avgir uttalelse. Formannskapet innstiller til kommunestyret.

Eventuell tidligere politisk behandling:

Sak om bosetting av flyktninger i 2014 – 2016 ble behandlet i kommunestyret 30.09.2013.
Saksnummer 054/13.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Norge har vedtatt å ta i mot 1500 kvoteflyktninger fra Syria i 2015. For å skaffe til veie et beslutningsgrunnlag om hvorvidt Norge skal ta i mot flere kvoteflyktninger, ønsker statsråden å undersøke muligheten til å øke bosettingskapasiteten ytterligere i 2015 og 2016. Denne informasjonen vil være viktig når det skal fattes beslutning på nasjonalt nivå om hvordan Norge kan bidra. Eigersund kommune har i 2015 bosatt 5 syriske flyktninger som kom som asylsøkere. I tillegg ventes en familie på 3 og en familie på 5 i juni som kvoteflyktninger.
Statsråden ber om svar på anmodningen innen 27. mai. I brev fra NAV Eigersund datert 05.05.15 ble det bedt om utsatt frist for å få saken tilstrekkelig belyst og behandlet i kommunale organer. I mail datert 12.05.15 ber Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om tilbakemelding innen den oppsatte fristen, gjerne i form av innstillingen til kommunestyret, med bekreftelse evt. avkreftelse av denne i etterkant.

Eigersund kommune har jevnlig tatt i mot flyktninger de senere år. De fleste år har kommunen tatt imot ca. 20-25 flyktninger – inklusiv personer på familieinnvandring. Eigersund kommune gjorde høsten 2013 vedtak om at det i 2014, 2015 og 2016 skal mottas 35 flyktninger hvert av årene. Familieinnvandring holdes utenfor. I 2014 ble det mottatt 35 flyktninger i henhold til vedtak. I tillegg mottok kommunen 31 flyktninger på familieinnvandring. Totalt antall mottatte flyktninger i 2014 ble dermed 66.

Fra 2014 til 2015 hadde Eigersund kommune i følge SSB en befolkningsvekst på 0.7% fra 14811 til 14916 innbyggere. Dette er en tilvekst på 105 innbyggere. Av disse er 66 bosatte flyktninger.

Pr. 13. mai er det bosatt 12 flyktninger. Det er ikke kommet personer på familieinnvandring. Flere har søkt, men foreløpig foreligger det ikke vedtak.

I følge Integrerings- og Mangfolds direktoratet oppholder det seg nå et flertall av enslige personer i landets flyktningmottak.

I forbindelse med forberedelse til denne sak, er det sendt henvendelse til Husabø skole, Voksenopplæringssenteret, Helsestasjonen, Barnevernet, Barnehagekonsulenten med anmodning og evt. synspunkt på henvendelsen fra barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Det er mottatt svar fra Husabø skole, Voksenopplæringssenteret, Barnehagekonsulenten og Barneverntjenesten.

Saksbehandlers vurderinger:

Saksbehandler vil nedenfor drøfte følgende:

- Vil det være aktuelt for kommunen å ta imot flere flyktninger enn de 35 som allerede er vedtatt i inneværende år og neste år.

Pr. 13. mai er det bosatt 12 flyktninger. Det er ønskelig med kontinuerlig bosetting gjennom hele året for å kunne ivareta flyktningene best mulig ved ankomst.

Flertallet av beboerne på landets flyktningmottak er enslige. Det vil fremover være behov for bosetting av flere enslige flyktninger i kommunen. Det kan medføre økt bosetting av personer hvor det er aktuelt å søke om familieinnvandring. Det medfører en mer uforutsigbar planleggingssituasjon for involverte tjenester. Økt bosetting av enslige medfører økt ressursbruk i flyktningetjenesten og voksenopplæring. Ressurssituasjonen for bl.a. skole og barnehage vil bli påvirket dersom det kommer barn på familieinnvandring.

Kommunen har ikke et elektronisk verktøy for sikker kommunikasjonsutveksling mellom skole og flyktningetjenesten. Dette medfører bl.a. et merarbeid for begge parter og medfører en lite effektiv oppgaveløsning. Med økt bosetting vil dette skape ytterligere utfordringer.

Voksenopplæringssenteret opplyser i sin tilbakemelding at mottak av flere flyktninger vil medføre utfordringer med undervisningsareal og kontorareal.

Når det gjelder behov for **boliger** har det den senere tid gått rimelig greit å skaffe egnede boliger. Flyktningetjenesten mottar henvendelser fra flere huseiere som ønsker å leie ut til flyktningetjenesten. I tillegg følger vi med på annonserte leieforhold, og evt. ledige kommunale boliger. De fleste flyktninger etablerer seg i leid bolig på det private leiemarked. Det er de ansatte i flyktningetjenesten som har ansvar for å skaffe boliger til flyktningene.

Pr. 13. mai er det ledig **barnehageplasser**. Plassene er ledig fra 15.08.15. Det har tidvis vært vanskelig å skaffe barnehageplass til barn som kommer. Dette skyldes i stor grad at flyktningetjenesten ikke har vært kjent med bosetting av familier med barn i barnehagealder innen søknadsfristen til barnehagene. Det vurderes som positivt at det nå er tilgjengelige barnehageplasser. Flere barn har tidligere som eneste tilbud fått dette i Helleland barnehage. For at foreldre skal kunne starte i introduksjonsprogrammet har det medført en merbelastning på flyktningetjenesten da det må sørges for transport for barna til/fra barnehagen.

Det har vist seg utfordrende for mange flyktninger å skaffe seg arbeid etter fullført introduksjonsprogram i så stort omfang at de blir selvforsørget. I 2014 fullførte 18 flyktninger introduksjonsprogrammet. Av disse gikk 1 flyktning ut i jobb og 6 til videre utdanning etter endt deltakelse. Etter 5 år foreligger det ingen offisiell statistikk, men erfaring viser at flere fortsatt står uten arbeid. Dette medfører en merkostnad for kommunen som ikke finansieres av staten.

I flyktningetjenesten har det over tid vært en bemanning på 1.9 stilling. Fom. juni vil vi være fulltallige med 3.8 stilling. Det blir da viktig å få satt i gang tiltak som oppfølging i bolig, og tettere oppfølging av den enkelte flyktning. Mange blir i dag gående uten systematisk oppfølging fordi det blir bare er tid til de som selv tar kontakt. Sammen med voksenopplæringssenteret vil det bli forsøkt etablert et helårlig og heldagstilbud for deltakere i introduksjonsprogrammet. Dette lovkravet

oppfylles ikke i dag. Med nåværende ressurssituasjon blir det vanskelig/umulig å oppfylle dette lovkravet.

Vi ser følgende utfordringer med å motta flyktninger utover gjeldende vedtak for 2015 og 2016:

- Det gjenstår å bosette 23 flyktninger dette året. Kommunen skal bosette 35 flyktninger neste år. Ut fra forhold som flyktningetjenesten kjenner til, er det sannsynlig at det også kommer personer på familieinnvandring dette året og neste år.
- Nåværende stillingsressurser innen flyktningetjenesten tilser at det ikke er rimelig å gå innfor en økning av antallet som skal bosettes i kommunen dette året eller neste år.
- Krav om heldag og helårlig tilbud til deltakere i introduksjonsordningen blir i dag ikke oppfylt.
- Husabø skole er ansvarlig for norskopplæring for alle elever med flyktningebakgrunn. Uavhengig hvor disse bosettes i kommunen. Ordningen fungerer bra, men kunne med fordel vært utvidet i timetall.
- Mulighet til morsmålundervisning, evnt. tospråklig fagopplæring tospråklig assistent den første tiden er viktig. Dette savner skolen i dag.
- Voksenopplæringssenteret vil få en utfordrende situasjon i forhold til undervisningslokaler og kontorareal.
- Manglende elektronisk verktøy for sikker kommunikasjonsutveksling mellom voksenopplæringen og flyktningetjenesten vil medføre ytterligere utfordringer med økt bosetting.
- Barnevernstjenesten er en presset enhet som ikke er dimensjonert for en større økning.

Vi ser følgende positive sider med å motta flyktninger utover gjeldende vedtak for 2015 og 2016:

- Staten bidrar med en ikke ubetydelig finansiering de første 5 år som legger grunnlag for å legge til rette for etablere et godt mottaksapparat hos involverte tjenester, som er en forutsetning for god vellykket integrering.
- Barnehagene har pr. i dag ledig kapasitet. Det vil være positivt i forhold til de foresattes mulighet til deltakelse i introduksjonsprogrammet og være integreringsfremmede for barna.
- Økt elevtall ved voksenopplæringssenteret vil gi bedre mulighet for å øke antall grupper. På den måten får vi større handlingsrom i forhold til gruppesammensetning etter progresjon og forkunnskaper hos elevene.
- Det er berikende for skolen å ta imot elever med flyktningebakgrunn.
- Barnevernstjenesten er positiv til utvidelse av mottak av enslige mindreårige fra 5 til 6 pr. år.

Universell utforming:

Ikke aktuelt.

Økonomiske konsekvenser til rådmannens forslag:

Voksenopplæringen har varslet et behov for økte ressurser tilsvarende kr. 550.000 for å gi tilbud til mottatte flyktninger i 2014.

Økonomiske konsekvenser ved alternativ forslag til vedtak:

Tilskudd

År 1, 2015	35 x kr 200 000,- 12 x kr 200 000,-	Kr 7.000.000,- Kr 2.400.000,-	Kvote i dag Ekstra syrere
Totalt år 1, 2015	9 x kr 200 000,-	Kr 1.800.000,- Kr 11.200.000,-	Ekstra anmodning

Her har vi tatt ett gjennomsnittsbeløp på 200 000 kr. Enslige voksen får 232 000 kr og barn og voksne får 182 000 kr.

Hvis vi tar alle som det er blitt anmodet om i 2015 blir det totalt 56 personer. Etableringstilskuddet vil da utgjøre disse summene for år 2- 5:

År 2, 2016 År 3, 2017	56 x kr 210.000,- 56 x kr 152.000,-	Kr 11.760.000,- Kr 8.512.000,-
År 4, 2018	56 x kr 82.200 ,-	Kr 4.603.200,-
År 5, 2019	56 x kr 70.000,-	Kr 3.920.000,-

Pr. i dag er det 3 enslige mindreårige i prosjektet. Disse mottar et ekstra tilskudd på kr. 191 300 kr pr. år i 5 år.

Barnehagetilskuddet er et engangsbeløp på kr. 24 400 kr pr barn i barnehagealder.

Tilskudd til norskundervisning ved voksenopplæring: Gjennomsnittlig årlig tilskudd pr. elev kr. 40.000,-. Tilskuddet gis for 3 år. Statstilskuddet dekker norskopplæring 20 t/uke, faktisk timeantall gitt av voksenopplæring er 25 t/uke.

Utgifter:

Etableringstilskudd: kr. 30.000,- for hovedpersonen i en husholdning og kr 3000,- for medfølgende husstandsmedlemmer.

Hvis alle 56 var enslige voksne hadde utgiftene vært på kr 1.680.000,- i etablering.

Hvis det er 30 voksne som mottar full etablering blir dette kr. 900.000,-, og 26 medfølgende medlemmer blir summen kr 78.000,-. Totalt kr. 978.000,-.

Introduksjonsstønad pr måned: kr 14.728,- for personer over 25 år, kr 9.819,- for personer under 25

år. Dette er brutto utbetaling, kommunen får skattepengene av summen.

Hvis 30 personer mottar høyeste sats (over 25 år) i ett år blir brutto utbetaling kr. 5.302.080,-, og 26 personer laveste sats (under 25 år) blir det kr 3.063.528,-. Totalt kr 8.365.608,-. Da antar en at det bare er voksne som kommer.

Dersom vi legger til grunn økning på 21 nye flyktninger i år er det behov for 2,4 lærerstillinger ved voksenopplæringssenteret.

Anmodning for 2016:

31 på kvote og 15 syriske flyktninger. Dette utgjør 11 personer mer enn det som er vedtatt for 2016.

År 1, 2016	31 kvote	Kr 6.200.000,-
	15 syrere	Kr 3.000.000,-
Totalt år 1, 2016		Kr 9.200.000,-

År 2- 5 som forrige tabell.

Driftsmessige forhold	**Inneværende år**	**Neste år**	**År 3**
Økt ressursbehov flyktningetjenesten – 2 stillinger	Kr. 607.000,-	Kr. 1.220.000,-	Kr. 1.220.000,-
Programveileder (helår- heldagstilbud)	Kr. 350.000,-	Kr. 607.000,-	Kr. 607.000,-
Økt ressursbehov Voksenopplæringssenteret - 2,4 stilling	Kr. 610.000,-	Kr. 1.464.000,-	Kr. 1.464.000,-
Økt ressursbehov øvrige tjenester	Avhengig av sammensetting mellom voksne/barn		
Sum	Kr. 1.567.000,-	Kr. 3.291.000,-	Kr. 3.291.000,-

Investeringsmessige forhold	**Inneværende år**	**Neste år**	**År 3**
Behov for inventar, utvidelse undervisning- og kontorlokaler ved voksenopplæringssenteret	Inventar kr 100.000,- Lokaler - uavklart		
Sum			

Legg inn nye linjer/fjern tomme linjer ved behov. Detaljeringsnivå vil være avhengig av sakstype. Merk at samtlige saker som har

økonomiske konsekvenser **skal** forelegges økonomisjefen **før** saken leveres til godkjenning/politisk sekretariat. Tabellene kan kun slettes dersom det er påført at det ikke er noen økonomiske konsekvenser.

Alternativt forslag til vedtak:
Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Eigersund kommune bosetter det antall flytninger som framkommer i ordinær tilleggs anmodning og tilleggs anmodning med bakgrunn i dagens flyktningkrise. Det vil si totalt 56 flyktninger i 2015 fordelt på 35 flyktninger på gjeldende vedtak, 9 flyktninger på ordinær tilleggs anmodning og 12 flyktninger med bakgrunn i dagens flyktningkrise.

2. For 2016 bosettes det 11 flyktninger med bakgrunn i dagens flyktningkrise. I tillegg kommer 4 flyktninger som bosettes på gjeldende vedtak på 35 med bakgrunn i IMDIs anmodning om mottak av 31 flyktninger for 2016. Totalt antall for 2016 blir da 46 personer.

3. Berørte tjenester gis tilstrekkelig ressurser for å gi flyktningene et forsvarlig tilbud.

Dokumenter vedlagt saken

DokID	Tittel
403257	Innspill - økt mottak av flyktninger
402821	Svar på bosetting av flyktninger 2015 og 2016 - barnehageplasser
401716	Bosetting av flyktninger - uttalelse fra Eigersund voksenopplæring
401376	Bosetting flyktninger 2015 - uttalelse fra Husabø skole
401156	Henstilling om utsatt svarfrist - bosetting av flyktninger med bagkrunn av dagens flyktningekrise
401155	Bosetting av flyktninger med bakgrunn i dagens flyktningkrise 2015 og 2016 og tilleggsanmodning 2015
403672	Svar på henstilling om utsatt svarfrist - bosetting av flyktninger med bagkrunn av dagens flyktningekrise
404085	Bosetting av flyktninger i 2015
399160	151387 (L)(326957) (L)(326961).pdf
399161	Vedlegg til tabell (L)(326700) (L)(326962).pdf
399162	Bosetting syrere (L)(326699) (L)(326963).pdf

Fra: Rasmussen, Jane Hansen <Jane.Hansen.Rasmussen@nav.no>
Sendt: 2. november 2015 15:35
Til: Jane Hansen Rasmussen
Emne: VS: Økt antall minoritetsspråkligeelever

Fra: Torfinn Hansen [<mailto:torfinn.hansen@eigersund.kommune.no>]
Sendt: 27. oktober 2015 13:12
Til: Aarsland, Milrid
Kopi: Eivind Galtvik; Jorunn Stapnes
Emne: Økt antall minoritetsspråkligeelever

I dette eksempelet er det regnet med en økning på 10 elever i grunnskolealder pr. år:

Rammetimetall/elever er nå 2,21 dvs. at 10 ny elever gir 22,1 uketimer tilnærmet en lærerstilling (500 000 x 1,3) = 650 000 kr/år
Inkludert her er timer ti spesialundervisning (men ikke til særskildt norskopplæring)

Det er ikke tatt stilling til om assistenttimetallet i grunnskolen vil øke. Har å 34 - 35 ass. stillinger.

Assistenter i SFO: Ca. 2 assistenttimer pr. elev dvs. 20/37,5 stilling anslått til 370 000 kr x 1,3 x 20/37,5 = ca. 260 000 kr/år

Opplæringslovens §2-8:
Særskildt norskopplæring 1,2 t/u pr. elev dvs. 12 lærertimer = ca. 50% stilling som gir 325 000 kr/år

Morsmålsopplæring/tospråklig fagopplæring har vi nå bare i polsk, men det vil sannsynligvis være nødvendig med
morsmålopplæring/tospråklig fagopplæring i for eksempel i arabisk. Dette er en rett for elevene har dersom de
har rett til særskildt norskopplæring.

Omfang morsmålsopplæring/tospråklig fagopplæring ca. 1,2 lærertimer/år dvs. 12 t/u tilsvarende om lag 50 % lærerstilling
(Disse lærerne har oftest en lavere årslønn enn lærere generelt). 300 000 kr - 325 000 kr/år.

Totalt ca. 1,5 mill./år inkl. sos. utg.

Håper dette er brukbart. Spør om noe er uklart.

Med vennlig hilsen

Torfinn Hansen
Skolefaglig ansvarlig

Kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag i 2014

Sluttrapport fra Beregningsutvalget august 2015

Innhold

1 Innledning . . . 7

2 Mandat . . . 9

2.1 Sammensetning av Beregningsutvalget . . . 10

3 Sammendrag . . . 11

3.1 Kartlegging av utgifter til bosetting og integrering . . . 11
3.1.1 Utgifter til sosialhjelp . . . 12
3.1.2 Utgifter til introduksjonsstønad . . . 12
3.1.3 Utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse . . . 12
3.2 Kartlegging av kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap . . . 13
3.3 Totalutgifter – utvikling over tid . . . 13

4 Nåværende tilskuddsordninger . . . 15

4.1 Integreringstilskuddet . . . 15
4.2 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere . . . 16

5 Kartlegging av utgifter til sosialhjelp og introduksjonsstønad . . . 17

5.1 Resultat av sosialhjelpsundersøkelsen . . . 17
5.2 Resultat av introduksjonsstønadsundersøkelsen . . . 19
5.3 Sammenheng mellom utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad . . . 20

6 Kartlegging av kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse . . . 23

6.1 Metode og representativitet . . . 23
6.2 Hovedfunn . . . 24
6.3 Kartleggingsresultater per utgiftsområde . . . 25
6.3.1 Gjennomgang av kartlagte tjenesteområder . . . 26
6.3.1.1 Sosial råd og veiledning . . . 26
6.3.1.2 Introduksjonsordningen . . . 27
6.3.1.3 Eksamensrettet grunnskoleopplæring . . . 27
6.3.1.4 Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening . . . 27
6.3.1.5 Boliger og boligadministrasjon . . . 28
6.3.1.6 Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet . . . 28
6.3.1.7 Det statlige tilskuddet til enslige mindreårige . . . 28
6.3.1.8 Barne- og ungdomsverntjenester . . . 28
6.3.1.9 Ekstratiltak i grunnskolen . . . 30
6.3.1.10 Kultur- og ungdomstiltak . . . 30
6.3.1.11 Barnehager og ekstrahjelp i barnehager . . . 30
6.3.1.12 Felleskostnader/inntekter . . . 30
6.3.1.13 Kvalifiseringsprogram . . . 31
6.4 Variasjon mellom kommuner . . . 31

7 Forholdet mellom beregnede utgifter til målgruppen og integrerings-tilskuddet i 2014 . . . 33

8 Kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap (Voksenopplæringsundersøkelsen) . . . 35

8.1 Utvalg av kommuner . . . 35
8.2 Resultater i voksenopplæringsundersøkelsen . . . 35
8.2.1 Deltakere og undervisningstimer . . . 35
8.2.2 Utgiftsnivået i kommunene . . . 36

8.2.3 Utgiftsfordelingen . . . 36
8.3 Forholdet mellom utgifter og norsktilskuddet . . . 37
9 Endringer over tid (2009–2014) . . . 39
9.1 Generelt . . . 39
9.2 Administrasjonsundersøkelsen . . . 39
9.3 Målgruppen . . . 41
9.4 Samlet kartlegging av utgifter som er ment å dekkes av integreringstilskuddet . . . 42
9.5 Voksenopplæringsundersøkelsen . . . 43
10 Beregningsutvalgets kartleggingsmetoder . . . 45
10.1 Beregningsutvalgets målgruppe . . . 45
10.1.1 Personer som utløser integreringstilskudd . . . 45
10.1.2 Personer som utløser tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap . . . 46
10.2 Sosialhjelpsundersøkelsen . . . 46
10.2.1 Bruk av data fra årlig KOSTRA-rapportering . . . 46
10.2.2 SSBs kontroller av data . . . 47
10.2.3 Beregning av utgifter til utbetalt sosialhjelp . . . 47
10.2.4 Beregningsutvalgets vurdering av datakvaliteten . . . 47
10.3 Introduksjonsstønadsundersøkelsen . . . 48
10.3.1 Bruk av KOSTRA og kontroll av data . . . 48
10.3.2 Beregning av gjennomsnittlige utgifter til utbetalt introduksjonsstønad per person . . . 48
10.3.3 Beregningsutvalgets vurdering av datakvaliteten . . . 48
10.4 Administrasjonsundersøkelsen – utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse . . . 49
10.4.1 Valg av kommuner . . . 49
10.4.2 Gjennomføring av undersøkelsen . . . 49
10.4.3 Kartlagte utgiftsområder . . . 49
10.4.3.1 Sosial råd og veiledning . . . 50
10.4.3.2 Administrering av introduksjonsprogram . . . 50
104.3.3 Eksamensrettet grunnskoleopplæring . . . 50
10.4.3.4 Administrering av kvalifiseringsprogrammet og utbetalt kvalifiseringsstønad . . . 51
10.4.3.5 Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening . . . 51
10.4.3.6 Bolig/boligadministrasjonstjenester . . . 51
10.4.3.7 Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet . . . 51
10.4.3.8 Det statlige tilskuddet til enslige mindreårige . . . 51
10.4.3.9 Barne- og ungdomsvernet . . . 51
10.4.3.10 Ekstratiltak i grunnskolen . . . 52
10.4.3.11 Kultur- og ungdomstiltak . . . 52
10.4.3.12 Barnehager . . . 52
10.4.3.13 Felleskostnader . . . 52
10.4.4 Beregning av en gjennomsnittsutgift per person per år . . . 52
10.4.5 Vurdering av kvaliteten på datamaterialet . . . 52
10.4.6 Kvalitetssikring . . . 53
10.5 Kartlegging av utgifter dekket av tilskudd for opplæring i norsk og samfunnskunnskap . 54
10.5.1 Kartlagte områder i spørreskjemaet . . . 54
10.5.1.1 Omfang . . . 54
10.5.1.2 Utgifter . . . 54
10.5.1.3 Inntekter . . . 54
10.5.2 Utgiftsbegreper i voksenopplæringsundersøkelsen . . . 54
10.5.3 Beregning av utgifter per time . . . 55

10.5.4 Vurdering av kvaliteten på datamaterialet 55
10.6 Utgifter til kommunale helsetjenester 56
Vedlegg 57
Vedleggstabell 1 Antall innbyggere og folketall for målgruppen 57
Vedleggstabell 2 Integreringstilskuddets satser fra 1991 til 2014 58
Vedleggstabell 3 Oversikt over kommunenes utgifter og antall i målgruppen i 2014 og 2013 . . 59
Vedleggstabell 4 Antall personer i målgruppen per 31.12.2014 etter bosettingsår, flyktningkategori, alder, kjønn, landsdel, kommunestørrelse og statsborgerskap 60

Figurer

Figur 5.1 Gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner. 18
Figur 5.2 Gjennomsnittlig introduksjonsstønad i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner. 20
Figur 5.3 Gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger og introduksjonsstønad i 2014 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner. 21
Figur 5.4 Samlet sosial- og introduksjonsstønad per person i målgruppen i 2014 og 2013 etter botid. Kroner. 22
Figur 6. 1 Prosentvis utgiftsfordeling og utgiftsområder kartlagt i administrasjons-undersøkelsen. 25
Figur 8.1 Prosentvis utgiftsfordeling på utgiftsområder kartlagt i voksenopplærings-undersøkelsen 37
Figur 9.1 Beregnede utgifter for femårskull til integreringstiltak og administrasjon 2009–2014 41
Figur 9.2 Utgift per undervisningstime til norsk og samfunnskunnskap. Årene 1992 til 2014. Løpende kroner. 44

Tabeller

Tabell 3.1 Samlet resultat for kartleggingen av 2014 og 2013. 11
Tabell 3.2 Timepris med og uten lokaler i 2014 og 2013. 13
Tabell 4.1 Integreringstilskuddets satser fra 2009 til 2014. Etter antall år bosatt i Norge. Kroner. 15
Tabell 4.2 Satser for tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i 2014 og 2013. Kroner. 16
Tabell 5.1 Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner. 17
Tabell 5.2 Antall mottakere av sosialhjelp i målgruppen. Landstall for 2014 og 2013 18
Tabell 5.3 Gjennomsnittlig utbetalt introduksjonsstønad i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner. 19
Tabell 5.4 Antall mottakere av introduksjonsstønad i målgruppen. Landstall for 2014 og 2013 19
Tabell 5.5 Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad i 2014 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner. 21
Tabell 6.1 Endringer i målgruppens sammensetning 2014 og 2013. 23
Tabell 6.2 Gjennomsnittsverdier innen ulike utgiftsområder. Utgift per person i målgruppen per år. Mest brukte KOSTRA-funksjoner i parentes. 26
Tabell 6.3 Utgifter til barnevernstiltak 2014 og 2013. Beløp i 1000 kroner. 29
Tabell 6.4 Utgifter per person i målgruppen til sosialhjelp, introduksjonsstønad, integreringstiltak og administrasjon av disse. 2014. Indeks 100 er lik gjennomsnittet for kommunene i utvalget. 32
Tabell 7.1 Resultat av Beregningsutvalgets kartlegging 2014 og 2013. Kroner/. 33
Tabell 7.2 Gap mellom integreringstilskuddets satser og utgifter over femårsperioden for 2014 og 2013. 34
Tabell 8.1 Antall deltakere og undervisningstimer i 2014 og 2013 for kommunene i voksenopplæringsundersøkelsen. Ikke avrundet. 35
Tabell 8.2 Kommunenes gjennomsnittsutgift per undervisningstime i 2014. Kroner. 36
Tabell 8.3 Kostnader per deltaker etter ulik gruppestørrelse. 2014 38
Tabell 9.1 Utgiftssammensetting 2009–2014. Totalsum er uten enslig mindreårig-tilskudd. Prosent. 39
Tabell 9.2 Utgifter per område 2009 og 2014, med prosentvis endring. Avrundede tall. Kroner 40
Tabell 9.3 Antall førstegangsbosatte enslige mindreårige på landsbasis per år 41
Tabell 9.4 Sammensetting av førstegangsbosatte (hele landet). Prosent.. 42
Tabell 9.5 Utgifter for kartleggingsårene 2009 og 2014, med endringer. Avrundet. 42
Tabell 9.6 Oversikt over timepris, total kostnader og antall undervisningstimer 2009 til 2014 43
Tabell 10.1 Oversikt over personer med rett og/eller plikt til norskopplæring 46

1 Innledning

Som en oppfølging av St.meld. nr. 61 (1989–90) oppnevnte Kommunal- og arbeidsdepartementet høsten 1990 et utvalg (Beregningsutvalget), som fikk i mandat å gjennomføre en årlig kartlegging av de kommunale utgiftene til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. Rapportens kapittel 2 presenterer Beregningsutvalgets mandat og sammensetning nærmere.

Utvalget er sammensatt av fire representanter for kommunesektoren og fire representanter for staten. Innhenting og bearbeiding av data er gjennomført av Statistisk sentralbyrå (SSB) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Kapittel 3 gir et kort sammendrag av hvordan de ulike delene av kartleggingen er gjennomført, samt resultater.

Beregningsutvalget kartlegger utgifter som er relevante for tre statlige tilskudd; *integreringstilskuddet, enslig mindreårig-tilskuddet og tilskudd for opplæring i norsk og samfunnskunnskap*. Kapittel 4 beskriver de nåværende tilskuddsordningene i 2014 mer inngående.

Integreringstilskuddet skal dekke kommunenes gjennomsnittlige utgifter til administrasjon av integreringstiltak, sosialhjelp og introduksjonsstønad i fem år etter bosetting. Beregningsutvalgets oppgave er å finne kommunenes gjennomsnittlige utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag, som er bosatt de siste fem årene. Målet er å undersøke i hvilken grad kommunenes kostnader dekkes av integreringstilskuddet.

For å kartlegge disse utgiftene gjennomføres tre ulike undersøkelser: *Administrasjonsundersøkelsen, Sosialhjelpsundersøkelsen og Introduksjonsstønadsundersøkelsen.* Sosialhjelps- og Introduksjonsstønadsundersøkelsen viser landstall for utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad per person i femårsperioden etter bosetting. Begge undersøkelsene gjøres ved hjelp av KOSTRA-tall fra alle landets kommuner. Den tredje undersøkelsen, Administrasjonsundersøkelsen, utføres ved hjelp av spørreskjemaer i rundt 20 utvalgskommuner. Dette blir gjort fordi det ikke er mulig å hente ut disse opplysningene direkte fra allerede eksisterende kommunerapportering. Undersøkelsen kartlegger kommunenes gjennomsnittlige administrasjonsutgifter per person til bosetting og integrering av flyktninger. I kapittel 5 fremstilles resultatet av Sosialhjelpsundersøkelsen og Introduksjonsstønadsundersøkelsen mer utdypende. I kapittel 6 presenteres resultatet av Administrasjonsundersøkelsen.

I tillegg mottar kommuner tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for personer som har rett og plikt eller bare rett etter introduksjonsloven. Beregningsutvalget kartlegger også kommunenes utgifter til denne opplæringen. Dette gjøres ved hjelp av et spørreskjema som fylles ut av utvalgskommunene. I kapittel 8 er funnene i denne kartleggingen beskrevet.

Kommuner som bosetter enslige mindreårige flyktninger, asylsøkere og/eller enslige mindreårige personer med opphold på humanitært grunnlag, mottar et særskilt tilskudd som utbetales i tillegg til det ordinære integreringstilskuddet. Kartleggingen av utgifter til enslige mindreårige samt særskilt tilskudd til denne gruppen er beskrevet i egen tilleggsrapport.

Kapittel 7 ser nærmere på forholdet mellom integreringstilskuddet og beregnede gjennomsnittlige utgifter per person. I kapittel 9 presenteres utviklingen i kartleggingens tallmateriale fra 2009 til 2014. Avslutningsvis i kapittel 10 utdypes metoden brukt i de ulike undersøkelsene, samt det gis en redegjørelse for styrker og svakheter ved datamaterialet.

Beregningsutvalget legger med dette fram sin 24. rapport vedrørende kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger. Tidligere rapporter gjaldt kommunenes utgifter i årene 1990–2013 og er tilgjengelig elektronisk på www.imdi.no.

2 Mandat

Regjeringen la i juni 1990 fram Stortingsmelding nr. 61 (1989–90) "Bosetting og integrering av flyktninger og personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag – organisering, ressursbruk og finansieringsordninger». Med utgangspunkt i stortingsmeldingen oppnevnte Kommunal- og arbeidsdepartementet Beregningsutvalget for kartlegging av kommunale utgifter til bosetting og integrering av flyktninger. Beregningsutvalgets årlige kartlegging inngår i regjeringens beslutningsgrunnlag for satsene på integreringstilskuddet og tilskuddet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

I 2004 sluttet Stortinget seg til regjeringens forslag i Ot.prp. nr. 2 (2004–2006) Om endringer i introduksjonsloven. Lovendringen innebar at det fra 7. januar 2005 som hovedregel ikke skulle utbetales integreringstilskudd for personer som har oppholds- eller arbeidstillatelse gitt i medhold av utlendingsloven § 8 annet ledd. Det vil si personer som ble bosatt som familiegjenforent med personer som var innvilget opphold på humanitært grunnlag. Fra 1. januar 2006 ble integreringstilskuddet for de som fikk familiegjenforening med personer med opphold på humanitært grunnlag, gjeninnført fra år 1 til 3.

Fra 2006-kartleggingen ble Beregningsutvalgets mandatet justert for å ta hensyn til endringene som fulgte av introduksjonsloven og ny tilskuddsordning for undervisning. Fra 2010 ble mandatet endret på grunn av utfasingen av overgangsordningen. Mandatet for 2014-kartleggingen lyder nå:

Beregningsutvalget skal hvert år kartlegge kommunenes utgifter til bosetting og integrering. Kartleggingen må tilpasses det til enhver tid gjeldende regelverk.

Integreringstilskuddet
Beregningsutvalget skal hvert år innhente, gjennomgå og presentere kommunenes utgifter når det gjelder bosetting og integrering av flyktninger som omfattes av integreringstilskuddsordningen.

Beregningene skal gi et så korrekt bilde som mulig av kommunenes utgifter til personer som utløser integreringstilskudd. Kommunenes utgifter knyttet til de årskullene og gruppene som til enhver tid er omfattet av integreringstilskuddsordningen skal fremgå i rapporten.

Beregningsutvalget skal drøfte og analysere resultatene fra kartleggingen, herunder gi en forklaring på årsakene til eventuelle endringer i kommunenes utgifter. Beregningsutvalget skal også foreta en analyse av utgiftene i kommunene over tid.

I tillegg skal Beregningsutvalget se spesielt på kommunenes utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger. Med enslige mindreårige menes i denne sammenheng personer som omfattes av særskilt kommunalt tilskudd for enslige mindreårige ved bosetting av flyktninger og som er i målgruppen for integreringstilskuddsordningen. Dette innebærer at antall enslige mindreårige flyktninger og utgifter for denne gruppen skal fremkomme i alle relevante deler av kartleggingen. Beregningsutvalget skal foreta en særskilt sammenstilling og analyse av resultatene i kartleggingen for denne gruppen. Enslige mindreårige flyktninger skal fortsatt inngå i den ordinære kartleggingen på vanlig måte.

Beregningsutvalget skal, så langt det lar seg gjøre, kartlegge kommunenes netto driftsutgifter. Det betyr at statstilskudd (bortsett fra integreringstilskuddet), refusjoner, salgs- og leieinntekter og andre inntekter skal trekkes fra brutto driftsutgifter.

Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere
Beregningsutvalget skal hvert år innhente, gjennomgå og presentere kommunenes utgifter når det gjelder opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

Beregningene skal gi et så korrekt bilde som mulig av kommunenes utgifter til opplæring for personer som har rett og plikt eller rett til norskopplæring.

Beregningsutvalget skal drøfte og analysere resultatene fra kartleggingen, herunder gi en forklaring på årsakene til eventuelle endringer i kommunenes utgifter. Beregningsutvalget skal også foreta en analyse av utgiftene i kommunene over tid.

2.1 Sammensetning av Beregningsutvalget

Utvalget har i perioden juli 2014 – juni 2015 hatt følgende sammensetning:

Fra staten:
Peter Oftebro Baum, leder av utvalget, utredningsleder, IMDi
Tor Håkon Skomsvold, seniorrådgiver, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Halwan Ibrahim, seniorrådgiver, IMDi Vest (t.o.m. desember 2014)
Torhild Saue, rådgiver, IMDi Vest (f.o.m januar 2015)
Kjartan N. Stokke, seniorrådgiver, Fylkesmannen i Buskerud

Fra kommunesektoren:
Nina Gran, spesialrådgiver, Kommunesektorens organisasjon (KS)
Sigbjørn Iversen, fagsjef, Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester, Oslo kommune
Rune Bye, fagsjef, Kommunesektorens organisasjon (KS)
Petter Stranger, rådgiver, Barne- og familietjenesten, Kristiansand kommune

Rådgiver Anne Marit Ryen fra IMDi er utvalgets sekretær. Utgifter til sosialhjelp og introduksjonsstønad til Beregningsutvalgets målgruppe er beregnet for utvalget av Kari Kraakenes, rådgiver i SSB.

3 Sammendrag

3.1 Kartlegging av utgifter til bosetting og integrering

Beregningsutvalgets oppgave er å kartlegge kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag, som er bosatt de siste fem årene. Målet er å se i hvilken grad disse utgiftene dekkes av integreringstilskuddet. Kartleggingen er satt sammen av tre delundersøkelser som viser gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp, introduksjonsstønad og administrasjonsutgifter per person i målgruppen. I tillegg legges en prisjustert sats for helseutgifter til de samlede utgiftene. Tabell 3.1 viser det samlede resultatet av kartleggingen.[1]

Til sammen ble kommunenes gjennomsnittlige utgifter estimert til **770 300 kroner** per flyktning over femårsperioden hvor det utbetales integreringstilskudd. Det er dette beløpet som er lagt til grunn som resultat i Beregningsutvalgets kartlegging for 2014. Samlede utgifter til målgruppen består av utbetalt sosialhjelp (92 600), utbetalt introduksjonsstønad (199 100), Kvalifiseringsprogrammet (7 600) og utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse (440 700) per person over femårsperioden, samt en prisjustert sats for helseutgifter (30 200). Samlet sett er det en økning i utgifter på 3,7 prosent. Denne utgiftsveksten ligger nær pris- og lønnsveksten i kommunesektoren i 2014, som beregnet til 3,1 prosent[2] (kommunal deflator). Utgiftene holder seg dermed stabile. Ser man kun på kommunenes utgifter i Administrasjonsundersøkelsen er det en reell utgiftsreduksjon når det tas hensyn til prisveksten. Utgiftene til utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad øker derimot noe mer enn prisveksten, og dette skyldes i stor grad økt bosetting av voksne i kommunene de siste årene.

Integreringstilskuddets sats i 2014 for voksne, barn og enslige mindreårige var 669 600 kroner over femårsperioden. Kartleggingen viser at det er et avvik mellom den gjennomsnittlige beregnede utgiften per person og integreringstilskuddets sats for voksne på 100 700 kroner over femårsperioden. For enslige voksne er avviket mellom tilskudd og beregnet utgift på 52 700. Grunnet en økning av satsene for integreringstilskuddet i 2014 er gapet mellom utgifter og tilskudd mindre enn i 2013.

Kapittel 7 gir en mer utdypende analyse av forholdet mellom kommunenes beregnede utgifter og integreringstilskuddet.

Tabell 3.1 Samlet resultat for kartleggingen av 2014 og 2013.

	2013	2014	Endring fra 2013
Administrasjonsundersøkelsen (ekskludert utgifter til kvalifiseringsprogram)	437 500	440 700	0,7 %
Sosialhjelpsundersøkelsen	88 300	92 600	4,9 %
Introduksjonsstønadsundersøkelsen	186 300	199 100	6,9 %
Samlede utgifter	**712 100**	**732 400**	**2,9 %**
Utgifter til helsetjenester	29 300	30 200	3,1 %
Samlede utgifter inkl. utgifter til helsetjenester	**741 400**	**762 600**	**2,9 %**
Utgifter til kvalifiseringsprogram inkl. kvalifiseringsstønad	1 700	7 600	362,3 %
Samlede utgifter inkl. kvalifiseringsprogram	**743 100**	**770 300**	**3,7 %**
Integreringstilskudd for voksne over femårsperioden	616 800	669 600	8,6 %
Gap mellom utgifter og integreringstilskudd, voksne	126 300	100 700	-20,2 %
Integreringstilskudd for enslige voksne over femårsperioden	666 800	717 600	7,62 %
Gap mellom utgifter og integreringstilskudd, enslige voksne	**76 300**	**52 700**	**-30,9 %**

Kilde: Administrasjons-, sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsene

1 Utgifter til Kvalifiseringsprogrammet kom først med som del av kartleggingen i 2010. For å gjøre resultatet sammenlignbart med tidligere kartlegginger er utgifter til KVP skilt ut som egen linje i tabell 3.1.
2 Rapport fra det Tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi, mai 2015. Tilgjengelig på www.kmd.dep.no.

De neste avsnittene gir et kort sammendrag av metode og resultat for sosialhjelp-, introduksjonsstønad- og administrasjonsundersøkelsen for kartleggingen av 2014. En mer detaljert presentasjon av resultatene i de tre delundersøkelsene finnes i kapittel 5 og 6.

3.1.1 Utgifter til sosialhjelp

Datakilden er SSBs årlige oppgaveinnhenting over økonomisk sosialhjelp (KOSTRA), koblet mot Utlendingsdatabasen (UDB), som forvaltes av Utlendingsdirektoratet (UDI) og SSBs befolkningsfiler over bosatte personer. Sosialhjelpsundersøkelsen bygger på endelige data per 15. juni 2015 fra alle landets kommuner.

For å beregne gjennomsnittlig sosialhjelpsutbetalinger per flyktning i et bosettingsårskull, tas summen av alle utbetalingene til flyktninger som tilhører dette årskullet, delt på totalt antall flyktninger i samme årskull. Summen av gjennomsnittsutbetaling per person for de enkelte årskullene som omfattes av integreringstilskuddsordningen (2010–2014), ga i 2014 et samlet beløp på 92 600 kroner over femårsperioden.

3.1.2 Utgifter til introduksjonsstønad

Introduksjonsstønadsundersøkelsen består av endelige data per 15. juni 2015 fra alle landets kommuner med introduksjonsprogram. Datakilden er innrapporterte data fra kommunene til KOSTRA, koblet mot Utlendingsdatabasen (UDB), som forvaltes av Utlendingsdirektoratet (UDI) og SSBs befolkningsfiler over bosatte personer.

For å beregne gjennomsnittlig introduksjonsstønadsutbetaling per flyktning i et bosettingsårskull, tas summen av alle utbetalingene til flyktninger som tilhører dette årskullet, delt på totalt antall flyktninger i samme årskull. Dette er den samme beregningsmåten som er beskrevet ovenfor for sosialhjelp.

Summeres gjennomsnittsutbetaling per flyktning for de enkelte årskullene som omfattes av integreringstilskuddsordningen (2010–2014), gir det i 2014 et samlet beløp på 199 100 kroner over femårsperioden.

3.1.3 Utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse

I alt 21 kommuner deltok i kartleggingen av utgifter for 2014. I disse kommunene var 32 prosent av alle personer i målgruppen bosatt ved utgangen av året.

Tjenesteområdene som undersøkelsen omfattet, var sosialkontortjenester, innvandrer/flyktningkontortjenester, administrasjon av introduksjonsprogram, eksamensrettet

grunnskoleopplæring for voksne, administrasjon av kvalifiseringsprogram, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening, bolig/boligadministrasjonstjenester, støttekontakt, det statlige tilskuddet til enslige mindreårige, barne- og ungdomsvern, ekstratiltak i grunnskolen, kultur- og ungdomstiltak, barnehager og felleskostnader knyttet til disse områdene.

Undersøkelsen omfattet ikke kommunale nettoutgifter knyttet til helsetjenester. Det legges kun til en prisjustert sats for helseutgifter til de samlede kartlagte utgiftene. Det ble i 2006 gjennomført et forsøk med kartlegging av helseutgifter i fire kommuner. Dette er omtalt nærmere i kapittel 10.

For å beregne gjennomsnittsutgift per flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag er utgiftene summert for utvalgskommunene, og dividert på totalt antall personer i målgruppen i utvalgskommunene per 31.12.2014, korrigert for nettoflyttinger til og fra kommunene i løpet av 2014.

Beregnede utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse på de kartlagte områdene var i 2014 på 88 150 kroner per person i målgruppen, tilsvarende 440 700 kroner for femårskullet.

Utgifter til administrasjon av kvalifiseringsprogrammet og kvalifiseringsstønad var i 2014 på 7 *600* kroner per flyktning over femårsperioden. Utgifter til kvalifiseringsprogrammet ble inkludert først i 2010-kartleggingen. KVP er det kartleggingsområde som har størst prosentvis vekst fra 2013 til 2014. Dette skyldes at utvalget i 2014-kartleggingen har en forbedret metode for beregning av KVP-utgifter. Den metodiske endringen omtales nærmere i kapittel 6 og kapittel 10. Legger man samme beregningsmetode for KVP til grunn for kommunenes innrapporterte tall for kartleggingen av 2014 og 2013, er det nærmest ingen endring i utgifter. I 2013 hadde utvalgskommunene utgifter på kroner 7 629 per person i målgruppen i femårsperioden, mens kommunene i 2014 har en utgift på 7 628 per person i målgruppen.

3.2 Kartlegging av kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

I tillegg til kartleggingen av kommunenes utgifter til bosetting og integrering, kartlegges kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Dette gjøres ved hjelp av et spørreskjema som fylles ut av 21 utvalgskommuner.

Beregningsutvalget har som tidligere gjort beregningene på grunnlag av to utgiftskategorier; drift med lokaler og drift uten lokaler:

- *Drift uten lokaler* omfatter kommunenes utgifter til lærerlønn (inklusive vikarutgifter og sosiale utgifter), administrasjonsutgifter, utgifter til undervisningsmateriell, samt utgifter til reisestøtte i forbindelse med undervisningen.

- *Drift med lokaler* omfatter til de utgiftspostene som inngår i drift uten lokaler, og i tillegg utgifter til undervisningslokaler, energi, renhold, vedlikehold m.m.

For å beregne gjennomsnittsutgift per undervisningstime er utgiftene summert for alle utvalgskommunene og delt på det totale undervisningstimetallet i disse kommunene. Ved en slik beregning vil utgiftsnivået i kommunene med flest undervisningstimer bety mest for resultatet.

Tabell 3.2 Timepris med og uten lokaler i 2014 og 2013.

	2013	2014	Endring i prosent
Timepris u/lokaler	1 250	1 280	2,4 %
Timepris m/lokaler	1 520	1 600	5,2 %

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

Gjennomsnittlig utgift per undervisningstime i 2014 var på **1 280 kroner** uten lokaler og på **1 600 kroner** med lokaler. I kapittel 8 utdypes resultatene av kartleggingen av kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Det sees spesielt på beregninger av norsktilskuddets dekningsgrad.

3.3 Totalutgifter – utvikling over tid

Beregningsutvalget har sett på noen hovedtrekk i utviklingen av utgiftene for perioden 2009 til 2014. Fra 2009 til 2014 økte samlede utgifter med 23,7 prosent. Dette utgjør en realvekst på 5,7 prosent i perioden. I samlede utgifter inngår administrasjonsundersøkelsen, sosialhjelp, introduksjonsstønad og helseutgifter, men ikke utgifter til KVP[3].

3 Utgifter til Kvalifiseringsprogrammet var ikke en del av kartleggingen av 2009. For å gjøre resultatene sammenliknbare inkluderer totale utgifter for 2014 derfor ikke KVP i dette avsnittet.

I perioden 2009 til 2014 er det en realvekst på 13 prosent for utbetalt sosialhjelp og en realvekst på 23 prosent for utbetalt introduksjonsstønad. Økt bosetting og flere enslige voksne blant førstegangsbosatte har bidratt til en slik vekst i utgifter.

Fra 2009 til 2011 så man en realvekst i utgifter per person i målgruppen i administrasjonsundersøkelsen. Det har vært en særlig sterk vekst i barnevernsutgifter og utgifter til eksamensrettet grunnskoleopplæring som skyldes en økning i bosatte enslige mindreårige fra 2009 til 2011. Utviklingen fra kartleggingen av 2012 til 2014 er at denne realveksten i utgifter per person flater ut. I 2013 og 2014 utgjorde enslige mindreårige en synkende andel av målgruppen i utvalgskommunene og på landsbasis.

4 Nåværende tilskuddsordninger

4.1 Integreringstilskuddet

Fra 1.1.91 ble finansieringssystemet for kommunenes arbeid med bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag lagt om i tråd med forslaget i St.meld. nr. 61 (1989–90). Integreringstilskuddet skal dekke utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse i kommunene i bosettingsåret, samt de fire neste årene. Som integreringstiltak regner vi sosialkontor / sosialtjenester, introduksjonsprogram, barne- og ungdomsvernstjenester, innvandrer/flyktningkontortjenester, tolketjenester, omsorg for personer med rusproblemer, støttekontakt, bolig /boligadministrasjonstjenester, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening, integreringstiltak i grunnskolen, kultur- og ungdomstiltak, barnehager og utgifter i den kommunale helsetjenesten samt felleskostnader knyttet til disse områdene. Integreringstilskuddets satser framgår av tabell 4.1.

Familiegjenforente til herboende med opphold på humanitært grunnlag utløser kun tre års integreringstilskudd. Fra og med 2014 er det en felles sats for integreringstilskuddet for voksne, barn og enslige mindreårige (EM). Det er fortsatt en egen høyere sats for enslige voksne.

I tillegg til integreringstilskuddet utbetales det flere ekstratilskudd. Dette inkluderer et engangstilskudd ved førstegangsbosetting av personer med alvorlige, kjente funksjonshemninger og/eller atferdsvansker på 170 500 per person i 2014. Et engangstilskudd for personer over 60 år på 152 200 per person i 2014, samt et barnehagetilskudd på 23 400 i 2014 (engangstilskudd). Hvert år blir det bosatt noen personer med særdeles alvorlige funksjonshemninger og/eller atferdsvansker, der det er nødvendig med omfattende og utgiftskrevende behandlingsopplegg. For å sikre bosetting av denne gruppen er det etablert et ekstra årlig tilskudd på inntil 852 900 kroner per år (i 2014) i maksimalt fem år. Kommunene mottar også et tilskudd for enslige mindreårige, som i 2014 var på 185 400 kroner per person.

Tabell 4.1 Integreringstilskuddets satser fra 2009 til 2014. Etter antall år bosatt i Norge. Kroner.

Utbetalingsår	Totalt	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
2009	551 500 (voksne) 531 500 (barn)	140 000 (voksne) 120 000 (barn)	141 000	125 500	75 000	70 000
2010	574 300 (voksne) 554 300 (barn)	147 500 (voksne) 127 500 (barn)	146 400	130 400	80 000	70 000
2011	631 500 (enslige voksne) 581 500 (voksne og EM) 561 500* (barn)	200 000 (enslige voksne) 150 000 (voksne og EM) 130 000 (barn)	150 000	131 500	80 000	70 000
2012	651 500 (enslige voksne) 598 000 (voksne og EM) 576 500 (barn)	210 000 (enslige voksne) 156 500 (voksne og EM) 135 000 (barn)	156 500	135 000	80 000	70 000
2013	666 800 (enslige voksne) 616 800 (voksne og EM) 596 800 (barn)	215 000 (enslige voksne) 165 000 (voksne og EM) 145 000 (barn)	166 800	135 000	80 000	70 000
2014	717 600 (enslige voksne) 669 600 (andre)	225 000 (enslige voksne) 177 000 (andre)	200 000	142 600	80 000	70 000

Kilde: IMDi

** Fra 2011 gjelder også at barn som blir født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, vil utløse integreringstilskudd.*

4.2 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Til og med 2009 ble per capita-tilskuddet (persontilskuddet) fordelt over fem år, men fra 2010 blir tilskuddet fordelt over tre år. Endringen skyldes at utgiftene er størst for kommunene de første tre årene, og det er også i denne perioden de fleste gjennomfører opplæringen. For personer som ble omfattet av persontilskuddet, gjaldt følgende tilskuddssatser for 2014.

Tabell 4.2 Satser for tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i 2014 og 2013. Kroner.

	Satser for bosatte fra og med 2013		Satser for bosatte til og med 2014	
Tilskuddsår	**Lav sats**	**Høy sats**	**Lav sats**	**Høy sats**
År 1	12 100	31 400	12 200	31 900
År 2	20 600	53 800	21 200	54 700
År 3	12 300	33 900	12 400	34 100
Sum	45 000	119 100	45 800	120 700

Kilde: Prp. 1 S (2013–2014) Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Lav sats gjelder personer fra Vest-Europa, Nord-Amerika, Australia og New Zealand. Personer fra nordiske land utløser ikke noe tilskudd. Personer som kommer fra Afrika, Asia, Oseania (unntatt Australia og New Zealand), Øst-Europa, Sør-Amerika og Mellom-Amerika, utløser høy sats.

I tillegg ble det utbetalt et grunntilskudd til kommuner som per 15. januar 2014 hadde mellom 1 og 150 personer i personkretsen for rett og plikt, eller kun rett, til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven. Formålet med tilskuddet er å bedre økonomiske rammevilkår for små og mellomstore kommuner når det gjelder norskopplæring. Tilskuddet betales ut i to satser. Lav sats på 180 000 kroner tildeles kommuner med 1–3 personer i nevnte målgruppe. Høy sats på 560 000 kroner utbetales til kommuner med 4–150 personer i målgruppen.

5 Kartlegging av utgifter til sosialhjelp og introduksjonsstønad

5.1 Resultat av sosialhjelpsundersøkelsen

Både sosialhjelps- og introduksjonsundersøkelsen bygger i denne rapporten på endelige KOSTRA-tall per 15. juni 2015 fra alle kommuner der Beregningsutvalgets målgruppe var bosatt.

Tabell 5.1 viser gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt etter hvilket år de ble bosatt (bosettingsår). For 2014 viser tabellen for eksempel at gjennomsnittlig utbetaling per person i målgruppen som ble bosatt i 2010, var 21 800 kroner, mens gjennomsnittsutbetaling for de som ble bosatt i 2012, var 14 100 kroner.

Ved å summere gjennomsnittlige utbetalinger per bosettingsårskull i 2014 for femårskullet får en et resultat på 92 600 kroner. Dette er en økning sammenlignet med 2013-tallene med 4 300 kroner per person eller 4,9 prosent. Økningen kommer av en prisjustering, og at en større andel av husstandene i målgruppen mottar sosialhjelp.

Tabell 5.1 Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner.

Bosettingsår	Gjennomsnittlig sosialhjelps-utbetaling i 2013 per person	Gjennomsnittlig sosialhjelps-utbetaling i 2014 per person
2009	18 600	
2010	21 500	21 800
2011	13 600	20 150
2012	13 850	14 100
2013	20 700	15 150
2014	–	21 400
Sum	88 300	92 600

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.1 viser gjennomsnittlige utbetalt sosialhjelp per person i målgruppen i 2014 og 2013 fordelt etter botid. Søylen for år 1 gjelder de som er bosatte det siste året, det vil si i 2014 for 2014 (mørk blå) og i 2013 for 2013 (lys blå).

Figur 5.1 Gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner.

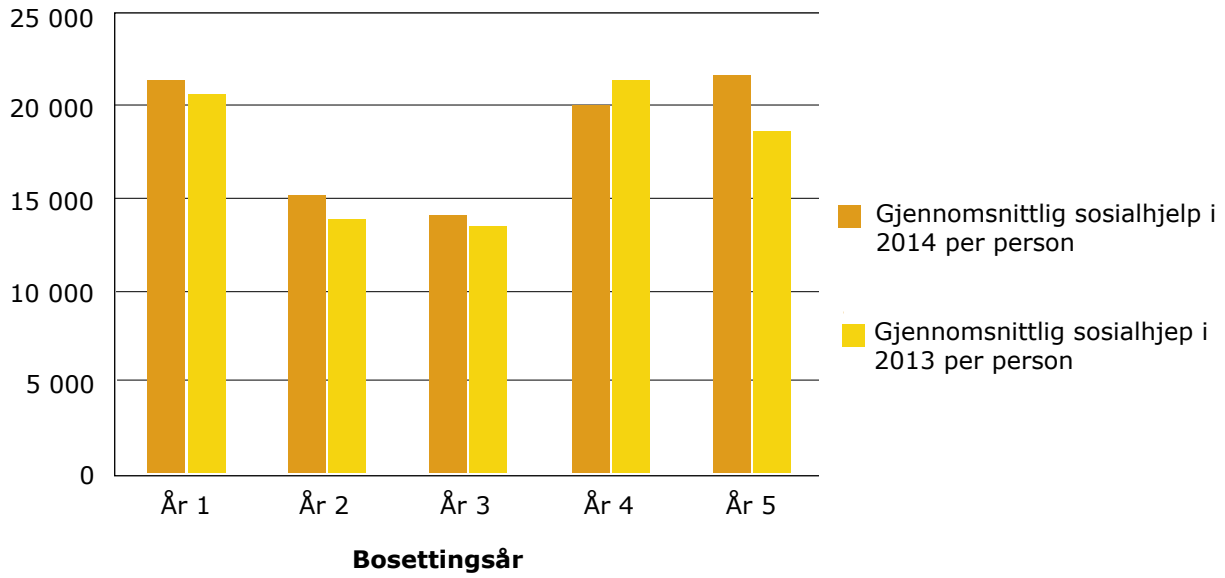

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Sosialhjelpsstatistikken i 2014 viser at utbetalingen per person i målgruppen var høyest i det første og femte året etter bosetting. Mange mottar sosialhjelp i en etableringsfase inntil de starter i introduksjonsprogram. Bosettingskull år 2 og år 3 har lavere sosialhjelp, fordi da vil mange være i introduksjonsprogram. Sosialhjelpsutgiftene for de to siste årskullene vil delvis være påvirket av at en del av de som er ferdige med introduksjonsprogram ikke er økonomisk selvhjulpne. At utbetalt sosialhjelp har økt i år 5, kan ha sammenheng med noe dårligere resultater i forbindelse med overgang til arbeid eller utdanning for de som har avsluttet introduksjonsprogrammet.

I og med at det beregnes utgifter per flyktning i målgruppen og ikke per stønadsmottaker vil en økning i *andelen* av flyktninger i målgruppen som mottar sosialhjelp, i seg selv føre til en økning i gjennomsnittlige utgifter per flyktning. Tabell 5.2 illustrerer at antall mottakere av sosialhjelp øker med 10 prosent i 2014, men mye av økningen skyldes at antall personer i *hele målgruppen* øker med 5 prosent samme år. Endringen i *andel* personer i målgruppen som mottar sosialhjelp er derfor ikke tilsvarende stor. 35,7 prosent av målgruppen mottok sosialhjelp i 2014, mens den tilsvarende andelen for 2013 var 34,2 prosent.

Tabell 5.2 Antall mottakere av sosialhjelp i målgruppen. Landstall for 2014 og 2013

Sosialhjelpsundersøkelsen	2013	2014	Prosentvis endring
Antall i målgruppen, landstall	36 776	38 695	5 %
Antall mottakere av sosialhjelp, landstall	12 569	13 829	10 %
Andel av målgruppen, landstall	34,2 %	35,7 %	

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

5.2 Resultat av introduksjonsstønadsundersøkelsen

Introduksjonsstønad utbetales til deltakere i introduksjonsprogrammet. For deltakelse i program er stønaden på årsbasis lik to ganger folketrygdens grunnbeløp, mens deltaker under 25 år mottar 2/3 stønad.

Tabell 5.3 viser gjennomsnittlig utbetalt introduksjonsstønad i 2014 og 2013 fordelt på bosettingsår. Summerte gjennomsnittlige utgifter i 2014 over femårsperioden var på 199 100 kroner. Dette er en økning på 12 800 kroner eller 6,9 prosent fra 2013.

Tabell 5.3 Gjennomsnittlig utbetalt introduksjonsstønad i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner.

Bosettingsår	Gjennomsnittlig introduksjons-stønad i 2013 per person	Gjennomsnittlig introduksjons-stønad i 2014 per person
2009	5 350	
2010	23 300	5 100
2011	59 300	24 250
2012	72 300	62 750
2013	26 000	78 600
2014		28 400
Sum	**186 300**	**199 100**

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

En del av økningen i gjennomsnittsutgiften per flyktning skyldes den årlige oppjusteringen i satsene for introduksjonsstønad etter grunnbeløpet i Folketrygden. 1. mai 2014 steg grunnbeløpet i Folketrygden med 3,6 prosent.

Siden det beregnes utgifter per flyktning i målgruppen og ikke per deltaker, vil endringer i *andelen* av flyktninger i målgruppen som deltar i introduksjonsprogram, påvirke gjennomsnittlig utgift per flyktning. Med flere bosatte flyktninger i 2014 øker hele målgruppen med 5 prosent. Antall personer i introduksjonsprogrammet øker med hele 8,9 prosent, men siden det er flere personer totalt i målgruppen øker *andelen* personer i programmet bare fra 36 prosent til 37,2 prosent.

Tabell 5.4 Antall mottakere av introduksjonsstønad i målgruppen. Landstall for 2014 og 2013.

Introduksjonsstønad	2013	2014	Prosentvis endring
Antall i målgruppen, landstall	36 776	38 695	5 %
Antall mottakere av Introduksjonsstønad, landstall	13 222	14 393	8,9 %
Andel av målgruppen, landstall	36 %	37,2 %	

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.2 Gjennomsnittlig introduksjonsstønad i 2014 og 2013 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner.

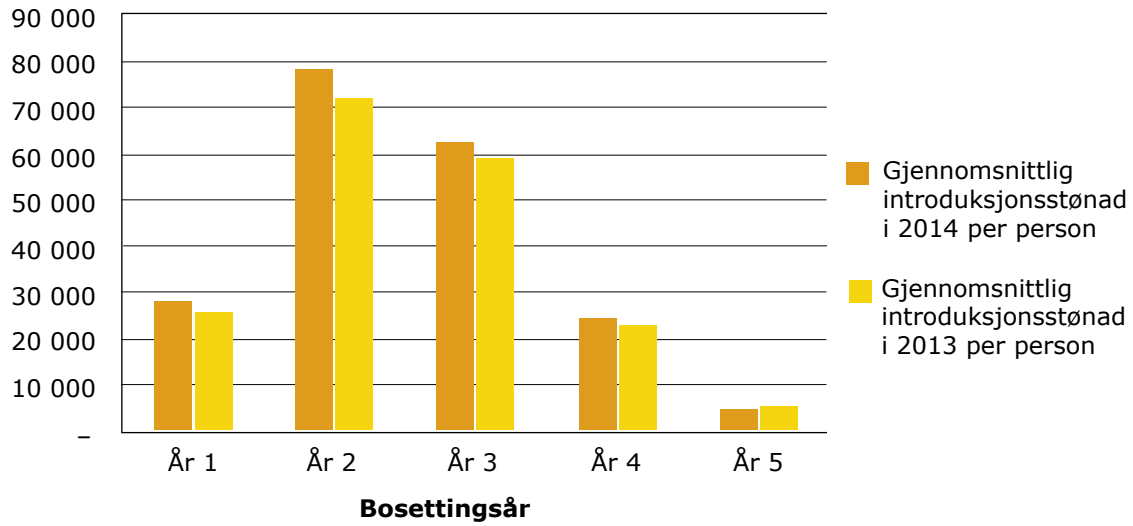

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.2 viser gjennomsnittlige utbetalt introduksjonsstønad per person i målgruppen i 2014 og 2013 fordelt etter botid. Søylen for år 1 gjelder de som er bosatte det siste året, det vil si i 2014 for 2014 (mørk blå) og i 2013 for 2013 (lys blå).

Som det framgår av figur 5.2, var utbetaling av introduksjonsstønad i 2014 høyest i år 2 og 3 etter bosetting. Dette skyldes at det hovedsakelig er blant disse man finner deltakere i introduksjonsprogrammet. Mange av de som ble bosatte i 2014, hadde ikke rukket å starte i introduksjonsprogram i løpet av kalenderåret, og var i etableringsfasen. Av ulike årsaker (permisjon, utvidet program og sykdom) kan tiden for introduksjonsprogrammet strekke seg utover to år. Det er derfor noen som var bosatte i 2010 og 2011, fortsatt mottok introduksjonsstønad i 2014.

5.3 Sammenheng mellom utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad

Tabell 5.5 og figur 5.3 viser samlet utbetaling av introduksjonsstønad og sosialhjelp i 2014. Samlet utbetaling per person i målgruppen er høyest for de med kort botid, men på grunn av at 2014 er bosettingsåret, er utbetalt stønad lavere for dette året. I henhold til introduksjonsloven har nyankomne rett til introduksjonsprogram innen tre måneder. Økonomisk stønad i etableringsfasen utbetales som sosialhjelp, og det forklarer delvis hvorfor utgifter til sosialhjelp er høyere og utgifter til introduksjonsstønad er tilsvarende lavere for 2014-kullet. Enkelte kommuner utbetaler økonomisk stønad i etableringsfasen uten at det er klientført som sosialhjelp. Disse utgiftene kommer med i kommunenes driftsutgifter. For de utvalgskommunene det gjelder, kommer utgiftene med i administrasjonsundersøkelsen og ikke i sosialhjelpsundersøkelsen.

Tabell 5.5 Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad i 2014 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner.

Bosettingsår	Gjennomsnittlig sosial-hjelpsutbetaling i 2014 per person	Gjennomsnittlig introduksjonsstønad i 2014 per person	I alt
2010	21 750	5 100	26 850
2011	20 100	24 250	44 350
2012	14 100	62 750	76 850
2013	15 150	78 550	93 700
2014	21 400	28 400	49 800
Sum	92 600	199 100	291 700

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk og introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.3 Gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger og introduksjonsstønad i 2014 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner.

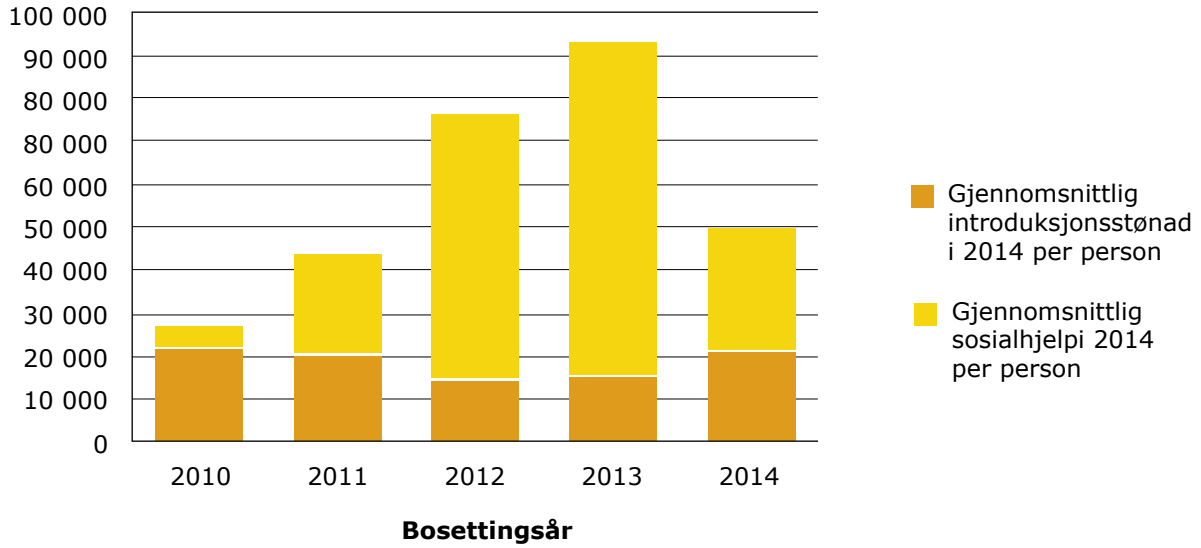

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk og introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Figur 5.4 viser samlet utbetaling til sosialhjelp og introduksjonsstønad per person i målgruppen i 2014 og 2013 fordelt etter botid. Søylen for år 1 gjelder de som er bosatte det siste året, det vil si i 2014 for 2014 (mørk blå) og i 2013 for 2013 (lys blå). Figuren viser at i år 1, 2, 3 og 5 etter bosetting var det samlet noe høyere utbetalinger i 2014 enn i 2013, mens det i år 4 var nærmest lik utbetaling i 2013 og 2014. Samlet utbetaling til sosialhjelp og introduksjonsstønad for femårskullet har økt med 6,2 prosent det siste året, fra 274 600 i 2013 til 291 700 kroner i 2014.

Figur 5.4 Samlet sosial- og introduksjonsstønad per person i målgruppen i 2014 og 2013 etter botid. Kroner.

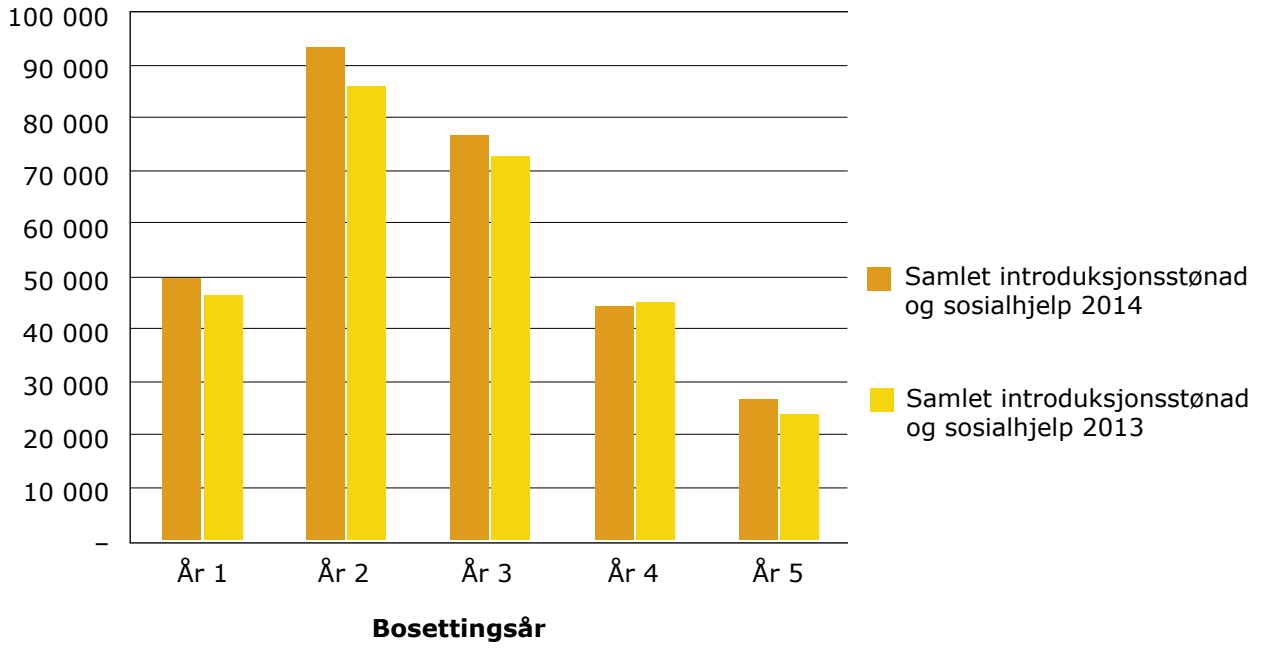

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk og introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

6 Kartlegging av kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse

For å kartlegge kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse er det gjennomført en spørreskjemaundersøkelse, kalt Administrasjonsundersøkelsen videre. Dette blir gjort fordi det ikke er mulig å hente ut disse opplysningene direkte fra allerede eksisterende kommunerapportering. Omtrent 20 kommuner deltar i Beregningsutvalgets kartlegging hvert år.

I dette kapittelet presenteres først utvalget av kommuner i årets undersøkelse, samt utvalgets representativitet og målgruppe. Deretter legges hovedfunnene i Administrasjonsundersøkelsen for 2014 frem. Til slutt gjennomgås resultatet for alle utgiftsområdene som inngår i Administrasjonsundersøkelsen.

6.1 Metode og representativitet

Tabell 6.1 Endringer i målgruppens sammensetning 2014 og 2013.

Endringer i målgruppen	2013	2014	Endring	Prosentvis endring
Antall personer i målgruppen, hele landet [4]	36 776	38 695	1 919	5 %
Antall personer i målgruppen, utvalgskommunene	11 354	12 543	1 190	10,5 %
Kartleggingens dekningsgrad	31 %	32 %		
Antall førstegangsbosatte, utvalgskommunene	2 360	2 862	502	21 %
Antall EM hele landet	2 469	2 137	-332	-13 %
Antall EM, utvalgskommunene	690	630	-60	-9 %

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk og introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

For å få kontinuitet og dermed bedre datakvalitet, deltar kommunene i cirka fem år. Dette betyr at det hvert år er noen nye kommuner som deltar. Følgende 21 kommuner deltok i de to spørreskjemaundersøkelsene for 2014 (nye kommuner er understreket):

Sarpsborg, Ski, Bærum, Gjøvik, Oslo, Drammen, Lier, Sandefjord, Skien, Kragerø, Songdalen, Kristiansand, Haugesund, Karmøy, Bergen, Flora, Kristiansund, Trondheim, Stjørdal, Bodø og Sør-Varanger. Personer i Beregningsutvalgets målgruppe var ved utgangen av 2014 bosatt i 341 kommuner. Ved utgangen av 2013 bodde det personer i målgruppen i 333 kommuner.

Tjenesteområdene som undersøkelsen omfattet, var sosialkontortjenester, innvandrer/flyktningkontortjenester, administrasjon av introduksjonsprogram, eksamensrettet grunnskoleopplæring for voksne, administrasjon av kvalifiseringsprogram, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening, bolig/boligadministrasjonstjenester, støttekontakt, det statlige tilskuddet til enslige mindreårige, barne- og

4 Kilde er sosialhjelps- og introduksjonsstønadsstatistikken fra SSB

ungdomsvern, ekstratiltak i grunnskolen, kultur- og ungdomstiltak, barnehager og felleskostnader knyttet til disse områdene.

For å beregne gjennomsnittsutgift per flyktning er utgiftene summert for utvalgskommunene, og dividert på totalt antall personer i målgruppen i utvalgskommunene per 31.12.2014, korrigert for nettoflyttinger til og fra kommunene i løpet av 2014.

32 prosent av alle flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt i Norge i perioden fra 1.1.2010 til 31.12.2014, bodde i de 21 utvalgskommunene per 31.12.2014. En sammenligning av personene i utvalget med alle flyktninger bosatt i denne perioden, viser at utvalget er rimelig representativt for hele målgruppen med hensyn til bosettingsår, alder og kjønn. I kartleggingen vil resultatene fra de store byene telle mer og dette avspeiler bosettingsmønsteret for flyktninger.

Totalt antall personer i målgruppen i utvalgskommunene øker med 1 190 personer i 2014 sammenliknet med 2013. Selv om det er en økning i antall personer og kommuner, holder fordelingen mellom kjønn og alder i utvalgskommunene seg stabil fra 2013 til 2014.

Den mest utslagsgivende endringen i sammensetningen av målgruppen er at antall enslige mindreårige i undersøkelsen faller fra 690 i 2013 til 630 i 2014. Her er sammensetningen av utvalgskommunene av betydning, men utvalgskommunene gjenspeiler utviklingen på landsnivå hvor antall enslige mindreårige faller fra 2 469 personer i 2013 til 2 137 i 2014. På landsnivå utgjorde enslige mindreårige 6 prosent av hele målgruppen i 2014, mens andel enslige mindreårige av målgruppen i utvalgskommunene utgjorde 5 prosent. En nedgang i andel enslige mindreårige vil påvirke enkelte utgiftsområder i kartleggingen slik som barnevern og eksamensrettet grunnskoleopplæring.

6.2 Hovedfunn

Gjennomsnittlige utgifter til integreringstiltak og administrasjon på de kartlagte tjenesteområdene i utvalgskommunene er beregnet til **88 150 kroner** per person i målgruppen per år. For å finne utgiften per flyktning over femårsperioden blir beløpet multiplisert med fem. Dette utgjør **440 700 kroner** for femårskullet (avrundet).

Fra 2013 til 2014 har det vært en nominell oppgang i de kartlagte utgiftene på 0,7 prosent. Til sammenligning er kommunal deflator 3,1 prosent fra 2013 til 2014[5], noe som gir en realnedgang på 2,3 prosent.

Hovedtrekket for kartleggingen av 2014 er at de fleste utgiftsområdene har en vekst tilnærmet lik kommunal deflator eller noe under kommunal deflator. Områdene hvor de største endringene skjer er barnevern, boligutgifter, samt utgifter til eksamensrettetgrunnskole og ekstra tiltak i grunnskolen.

Barnevernsutgifter øker med 3,8 prosent per person i målgruppen. En nedgang i andelen barn i barnevernet av den totale målgruppen, fra 7,5 prosent i 2013 til 6,6 prosent i 2014, påvirker beregningen av utgiftene. Siden alle utgiftsområder i kartleggingen blir dividert på totalt antall personer i målgruppen i utvalgskommunene vil kartleggingen underdrive den faktiske veksten i utgifter i barnevernet. Om man ser på endring i utgift per barn med barnevernstiltak er økningen på 18 prosent i gjennomsnitt per barn fra 2013 til 2014.

Utgifter til eksamensrettet grunnskole går ned med 7,6 prosent og utgifter til ekstratiltak i grunnskolen synker med 9 prosent. Bakgrunnen er at antall elever i eksamensrettet grunnskole i utvalgskommunene faller fra 1 000 elever i 2013 til 844 elever i 2014. I tillegg har utvalget i årets kartlegging systematisk

5 Rapport fra det Tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi, mai 2015 . Tilgjengelig på www.kmd.dep.no.

korrigert for finansiering gjennom rammetilskudd for ekstratiltak i grunnskolen. Dette for å sikre at det ikke er tatt med utgifter som ikke skal finansieres av integreringstilskuddet.

Boligutgifter per person øker med 4,7 prosent fra 2013. Hovedårsaken er at en høyere andel av målgruppen bor i kommunale boliger i 2014 sammenliknet med 2013. Antall kommunale boliger disponert for målgruppen øker fra 1 954 i 2013 til 2 452 i 2014.

I avsnittene nedenfor gås det nærmere inn på endringer i undersøkelsen per område.

6.3 Kartleggingsresultater per utgiftsområde

Figur 6.1 viser andelen av utgiftene fordelt på de ulike utgiftsområdene. De største utgiftsområdene er sosial råd og veiledning, administrering av introduksjonsordningen, bolig og barnevern som til sammen utgjør 76 prosent av de samlede utgiftene.

Figur 6. 1 Prosentvis utgiftsfordeling og utgiftsområder kartlagt i administrasjonsundersøkelsen.

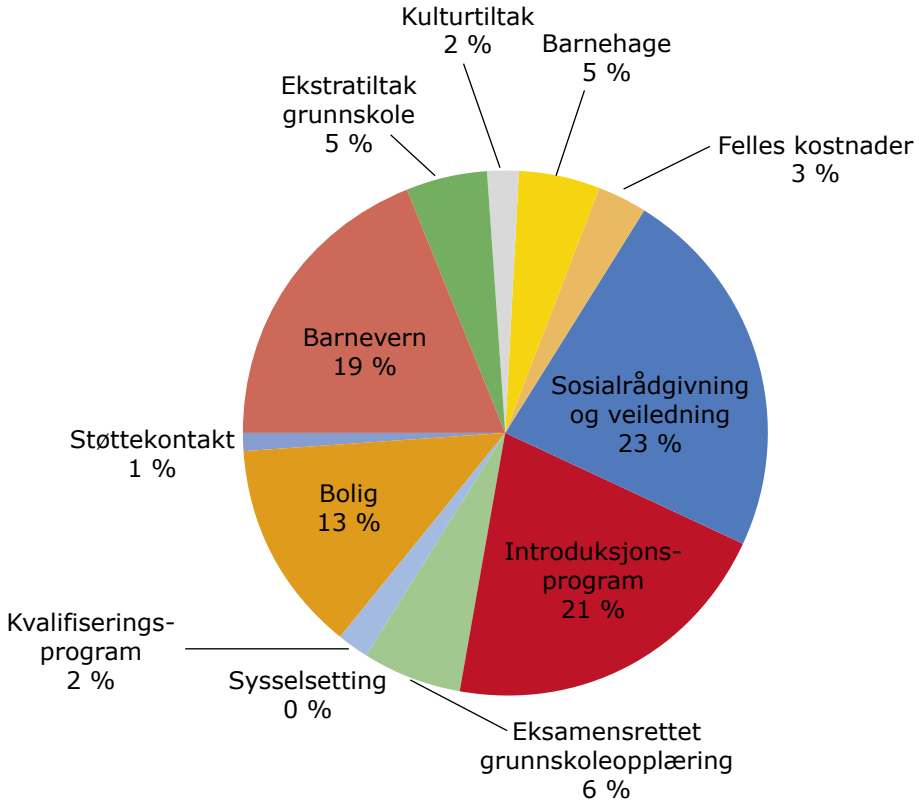

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen

Det er store variasjoner mellom kommunene når det gjelder andel av totalutgiften som går til de enkelte utgiftsområdene. En viktig årsak er at organiseringen av tjenestene og utgiftsføringen kan variere fra kommune til kommune. Spesielt er sosial råd og veiledning vanskelig å avgrense fra andre områder. Noen kommuner har av praktiske årsaker ført mange utgiftsområder på KOSTRA-funksjon 275 Introduksjonsordningen eller funksjon 242 Sosial råd og veiledning, mens andre i større grad har fordelt utgiftene på andre funksjoner.

6.3.1 Gjennomgang av kartlagte tjenesteområder

Tabell 6.2 viser utgiftstall for hvert enkelt tjenesteområde som er kartlagt. Som nevnt allerede kan utgifter til samme type tiltak være regnskapsført på ulike funksjoner i kommunenes regnskaper. I tillegg kan regnskapsføringen på forskjellige tjenesteområder variere over tid i en kommune. Oppsplittede data vil derfor i begrenset grad kunne brukes som grunnlag for å trekke konklusjoner om aktivitetsnivået på de enkelte funksjonsområdene. I denne sammenheng bør det nevnes at siden Beregningsutvalgets oppdrag er å kartlegge kommunenes samlede utgifter, er metodene for innsamling og kvalitetssikring av oppgavene utformet med dette for øye og ikke for å gi sammenlignbare fordelinger etter aktivitetsområde.

Tabell 6.2 Gjennomsnittsverdier innen ulike utgiftsområder. Utgift per person i målgruppen per år. Mest brukte KOSTRA-funksjoner i parentes.

Utgiftsområde	Median	Gjennomsnitt	Endring i gjennomsnitt fra 2013
Sosial rådgiving og veiledning (funksjon 242)	18 700	22 800	500
Introduksjonsprogram (funksjon 275 & div funksjoner)	18 400	20 400	300
Eksamensrettet grunnskoleopplæring	7 000	5 700	-500
Sysselsetting div tiltak (funksjon 273)	–	200	0
Boliger og boligadministrasjon (funksjon 265, 121)	10 400	13 200	600
Støttekontakt (funksjon 234)	100	1 000	300
Det statlige tilskuddet til enslige mindreårige (fratrekkes)	8 500	8 400	1 100
Barnevern (funksjon 244, 251, 252)	17 100	18 700	700
Ekstratiltak i grunnskole (funksjon 202)	5 200	5 100	-500
Kulturtiltak diverse funksjoner	1 300	1 600	100
Barnehage (funksjon 201, 211, 221)	4 900	4 700	200
Fellesutgifter (funksjon 120, 130, 180)	2 800	3 200	0
Totalt uten KVP	**81 900**	**88 150**	**600**
Administrasjon av kvalifiseringsprogrammet og kvalifiseringsstønad	700	1 500	1 200
Totalt inkludert KVP	**82 600**	**89 700**	**1 800**

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen

For sammenligning viser tabell 6.2 medianutgiften. Medianen blir ikke påvirket av ekstreme verdier, slik gjennomsnittet blir. Forskjell mellom median og gjennomsnitt skyldes at noen kommuner har høye eller lave utgifter, og disse kommunene trekker gjennomsnittet opp eller ned. Et eksempel er utgiftsområdet sosial rådgivning og veiledning, hvor medianen er 18 700 kroner og gjennomsnittet er 22 800 kroner per person per år. Her er det stor spredning mellom kommunene i hvor høye utgiftene er, og de store kommunene trekker gjennomsnittet opp. Endringer i de enkelte tjenesteområdene er kommentert nærmere i følgende avsnitt:

6.3.1.1 Sosial råd og veiledning

Kommunene ble bedt om å oppgi hvor stor del av kommunens administrasjon og tiltak innen sosialtjenester knyttet til rådgivning, veiledning og økonomisk sosialhjelp i 2014 som ble brukt på flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt fra 1.1.2010 til 31.12.2014.

Netto driftsutgifter totalt til sosial råd og veiledning per person i målgruppen er beregnet til 22 800 kroner i gjennomsnitt. Blant utvalgskommunene varierte utgiftene per person i målgruppen innen dette feltet fra 10 100 til 39 700 kroner. Medianutgiften var 18 700 kroner. En årsak til disse variasjonene er at

kommuner med flyktningkontor under NAV fører en del relevante utgifter på dette tjenesteområdet som andre kommuner fører under andre tjenesteområder. En annen forklaring er at det i enkelte kommuner utbetales ytelser direkte til målgruppen i etableringsfasen, som i andre kommuner ville vært klientført. I kartleggingen av 2014 er det kommuner som rapporterer inn etableringsutgifter i Administrasjonsundersøkelsen, som ikke har gjort dette tidligere. Dette gir utslag i en økning i etableringsutgifter på 11 millioner kroner sammenliknet med 2013.

Fra 2013 har utgiftene per person en moderat økning med 500 kroner eller 2 prosent i utvalgskommunene. Økningen er dermed lavere enn beregnet prisvekst i kommunesektoren i 2014 på 3,1 prosent (kommunal deflator). Veksten i antall sosialklienter er høyere enn økningen i kommunenes innrapporterte administrasjonsutgifter til sosial rådgiving. Det fører til at gjennomsnittsutgiften per sosialhjelpsmottaker er lavere i 2014 enn i 2013.

6.3.1.2 Introduksjonsordningen

Kommunene ble bedt om å oppgi de utgiftene som direkte knyttet seg til tilrettelegging og gjennomføring av introduksjonsordningen.

Netto driftsutgifter totalt til administrasjon av introduksjonsprogram per person i målgruppen er beregnet til 20 400 kroner i gjennomsnitt. Utgiften per person i målgruppen varierte blant kommunene fra 6 800 til 46 600 kroner, og medianutgiften var 18 400 kroner.

Variasjon i utgifter til administrasjon av introduksjonsordningen må sees i sammenheng med utgifter innenfor sosial rådgivning og veiledning i administrasjonsundersøkelsen. Dette gir et mer reelt sammenligningsgrunnlag fordi det er store forskjeller i hvordan kommuner organiserer sitt arbeid med målgruppen. I enkelte kommuner vil flere arbeidsoppgaver ligge under en egen flyktningtjeneste som arbeider med introduksjonsordningen, da vil man se høyere utgifter på dette området. I andre kommuner vil sosialtjenesten ha en større del av administrasjonsoppgavene overfor målgruppen slik at man har høyere utgifter her. Ulik praksis i kommuner som kommer inn og ut av undersøkelsen vil påvirke utgiftsfordelingen som sees mellom introduksjonsordningen og sosial råd og veiledning.

Administrasjon av introduksjonsordningen har hatt en nominell økning siden 2013, med 300 kroner eller 1,7 prosent. Om man tar hensyn til prisvekst på 3,1 prosent er det en realnedgang i utgifter. Dette til tross for at antall deltakere på introduksjonsprogrammet som andel av hele målgruppen i utvalgskommunene øker med rundt 1 prosent i 2014-kartleggingen. Dette er på linje med økningen i andel av målgruppen på landsbasis som deltar i introduksjonsprogrammet på 1,2 prosent.

6.3.1.3 Eksamensrettet grunnskoleopplæring

Netto driftsutgifter totalt til eksamensrettet grunnskoleopplæring per person i målgruppen er beregnet til 5 700 kroner i gjennomsnitt. Dette er en nedgang på 1000 kroner eller 14,7 prosent fra 2013. Bakgrunnen er at antall elever i eksamensrettet grunnskole i utvalgskommunene faller fra 1 000 elever i 2013 til 844 elever i 2014. Utgiftene per person i målgruppen varierte blant de kommunene som hadde utgifter på dette området, fra 440 kroner til 13 600 kroner.

6.3.1.4 Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening

Kommunene ble spurt om flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag deltok på sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og/eller arbeidstrening i 2014. Dersom personer fra målgruppen deltok på slike tiltak, ble kommunen bedt om å spesifisere tiltakene.

Gjennomsnittsutgiften for kommunene er beregnet til 200 kroner per person i målgruppen. 8 av de 21 utvalgskommunene oppga å ha nettoutgifter til sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og/eller arbeidstrening til personer i målgruppen.

6.3.1.5 Boliger og boligadministrasjon
Kommunene ble spurt om de i 2014 leide ut boliger til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. I de tilfeller svaret var ja, ble kommunene bedt om å oppgi hvor mange kommunalt eide boliger som ble leid ut til målgruppen, og hvor mange boliger kommunen framleide til målgruppen per 1.1.2014 og 31.12.2014. Kommunene ble også spurt om å anslå hvor stor andel av kommunens boligadministrasjon som ble brukt på målgruppen i 2014.

Variasjonene i utgift per person i målgruppen mellom kommunene i forbindelse med boligutleie og boligadministrasjon er store. Utgiftsnivået beror først og fremst på markedsverdien til de kommunale boligene, andelen av målgruppen som bor i kommunale boliger, og hvorvidt kommunen har kostnadsdekkende leie. Kommunenes regnskapspraksis og metoder for å beregne utgiftene vil ha betydning også innenfor dette tjenesteområdet.

Gjennomsnittsutgiften i utvalgskommunene er beregnet til 13 200 kroner per person i målgruppen. Størrelsen på beløpene for de kommunene som har rapportert utgiften, varierer fra nettoinntekt på 50 kroner til nettoutgift på 20 000 kroner per person i målgruppen, og medianutgiften var 10 400 kroner.

Noe av årsaken til at en kommune kan ha nettoinntekt på boliger, er at de har høye leieinntekter, noe som ofte gjenspeiles i høyere sosialhjelpsutbetalinger enn gjennomsnittet.

I forhold til 2013 har boligutgiftene en oppgang på 4,7 prosent eller 600 kroner per person i målgruppen. Kommunal deflator for 2014 er på 3,1 prosent slik at realoppgangen i boligutgifter til målgruppen er på 1,6 prosent. Hovedårsaken til den moderate oppgangen er at en høyere andel av målgruppen bor i kommunale boliger i 2014 sammenliknet med 2013. Antall kommunale boliger disponert for målgruppen øker fra 1 954 i 2013 til 2 452 i 2014.

6.3.1.6 Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet
Kommunene ble bedt om å anslå målgruppens andel av administrasjon og tiltak til støttekontakt.

Netto driftsutgifter per person i målgruppen til administrasjon og tiltak til støttekontakt er beregnet til 1000 kroner i gjennomsnitt. Blant kommunene som har rapportert utgifter innen dette feltet, varierte utgiftene per person i målgruppen fra 31 kroner til 9 500 kroner, og medianutgiften var 100 kroner. 16 av de 21 utvalgskommunene i utvalget førte opp nettoutgifter i denne delen av skjemaet.

6.3.1.7 Det statlige tilskuddet til enslige mindreårige
I 2014 er det særskilte tilskuddet til enslige mindreårige beregnet til å utgjøre 8 400 kroner per person i målgruppen. Sammenliknet med 2013 har tilskuddet økt med 1 100 kroner per person i målgruppen. Dette skyldes hovedsakelig en oppjustering av satsene for enslig mindreårig-tilskuddet fra 130 900 i 2013 til 185 400 i 2014.

For 2014 er det gjennomført en særskilt kartlegging av kommunenes utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige, som er beskrevet i en egen rapport.

6.3.1.8 Barne- og ungdomsverntjenester
Kommunene ble bedt om å anslå målgruppens andel av administrasjon og tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet og klientoverføringer innenfor barnevernet. I tillegg ble kommunene bedt om å oppgi antall enslige mindreårige innenfor barnevernet. Kommuner trekker *statlig barnevernsrefusjon* fra utgiftsberegningen.

Nettodriftsutgifter per person i målgruppen til administrasjon og tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet er beregnet til 18 700 kroner i gjennomsnitt per person per år. Størrelsen på utgiftene for de kommunene

som har rapportert utgiften, varierer fra 1 900 til 39 300 kroner per person i målgruppen. Medianutgiften var 17 100 kroner per person.

Fra 2013-kartleggingen har utgiftene per person gått opp med 3,8 prosent eller 670 kroner. Dette er en moderat økning per person *i hele målgruppen*, men økning i utgifter *per barn i barnevernet* er langt høyere. Om man kun ser på endring i barnevernsutgifter per barn med tiltak er økningen på 18 prosent i gjennomsnitt per barn fra 2013 til 2014. Dette inkluderer da de totale barnevernsutgiftene til både administrasjon og drift av barnevernstiltak.

Antall barn i målgruppen med barnevernsvedtak faller fra 858 barn i 2013 til 830 barn i 2014. Siden målgruppen totalt øker med 1 190 personer utgjør barn i barnevernet en lavere andel av utvalget i 2014 sammenliknet med 2013. Mye av nedgangen i andel barn i barnevernet i målgruppen kan forklares av at *andelen* enslige mindreårige av den totale målgruppen i utvalgskommunene har sunket fra 6 prosent i 2013 til 5 prosent 2014. Rundt 90 prosent av de enslige mindreårige hadde barnevernsvedtak i 2014.

Utgiftsøkningen kan i stor grad spores tilbake til endringen i den statlige refusjonsordningen for barnevernsutgifter for enslige mindreårige som ble innført i 2014. Fra og med fjerde kvartal 2013 fikk kommunene ikke lenger refundert 100 prosent, men 80 prosent av utgiftene til barnevernstiltak utover den kommunale egenandelen.

Tabell 6.3 viser endringen i utvalgskommunenes samlede brutto- og nettoutgifter til tiltak i barnevernet fra 2013 til 2014. For å kunne se nærmere på endringen i refusjonsordningen er det kommunenes samlede utgifter til barnevernstiltak og ikke utgifter til administrasjon som er tatt med i tabellen. Det vil si utgifter til tiltak der barnet er plassert i og utenfor hjemmet (KOSTRA 251 og 252), men ikke rene administrasjonsutgifter (KOSTRA 244).

Tabell 6.3 illustrerer at det er en kraftig økning i nettoutgifter per barn med tiltak etter endringen i refusjonsordningen. Til tross for at bruttoutgifter i 2014 synker med 14 prosent per barn med tiltak går nettoutgiften opp med 40 prosent per barn. Nedgangen i bruttoutgifter vil skyldes både kutt i utgifter og at det er en høyere andel barn i tiltak med plassering i hjemmet i 2014 sammenliknet med 2013. Tiltak hvor barnet er plassert i hjemmet er som oftest rimeligere enn tiltak utenfor hjemmet, slik som bemannede bofelleskap og institusjon. Flere barn med tiltak i hjemmet henger sammen med at enslige mindreårige er utgjør en lavere andel av alle barn i barnevernet.

Det er også viktig å merke seg at endring i sammensetning av kommunene i kartleggingen fra år til år vil føre med seg noe variasjon. I tillegg vil behov for oppfølging av barnevernet variere blant personer i målgruppen fra år til år innenfor samme kommune.

Tabell 6.3 Utgifter til barnevernstiltak 2014 og 2013. Beløp i 1000 kroner.

	2013	2014	Endring	Endring %
Antall barn i barnevernet	858	830	-28	-3 %
Bruttoutgifter barnevernstiltak	452 923	376 697	-76 227	-17 %
Bruttoutgifter pr barn med tiltak	528	454	-74	- 14 %
Statlig barnevernsrefusjon	314 953	232 718	-82 235	-26 %
Nettoutgifter barnevernstiltak	129 966	176 610	46 644	36 %
Nettoutgifter pr barn med tiltak	152	213	61	40 %

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen

6.3.1.9 Ekstratiltak i grunnskolen
Kommunene ble spurt om de hadde hatt ekstra timetildeling/utgifter til målgruppen utover de ordinære timene til særskilt norsk og morsmål, som det tidligere ble utbetalt øremerket statstilskudd for. Fra høsten 2006 ble det ikke lenger utbetalt øremerket statstilskudd til kommunene, og fra 1.1.2007 ble det øremerkede tilskuddet innlemmet i kommunenes rammetilskudd. Utgiftene som kartlegges, er tiltak utover det som skal dekkes gjennom rammen. Dette kan være spesielle ekstratiltak som nødvendige støttetimer i spesielle fag, leksehjelp, spesielle innføringsklasser eller faglige/sosiale tiltak som kan tilskrives elevenes flyktningebakgrunn.

Kommunenes gjennomsnittlige utgifter per person i målgruppen til ekstratiltak i grunnskolen er beregnet til 5 100 kroner. Utgiftene varierer på dette feltet per person i målgruppen fra 1 300 til 17 100 kroner, og medianutgiften var 5 200 kroner.

Utgifter til ekstratiltak i grunnskolen har sunket med 9 prosent sammenliknet med 2013. En medvirkende årsak er at utvalget i årets kartlegging systematisk har korrigert for finansiering gjennom rammetilskudd for ekstratiltak i grunnskolen. Dette for å sikre at det ikke er tatt med utgifter som ikke skal finansieres av integreringstilskuddet.

6.3.1.10 Kultur- og ungdomstiltak
Kommunene ble spurt om de i løpet av 2014 hadde utgifter til kultur- og ungdomstiltak som var spesielt rettet mot målgruppen. For hvert av tiltakene er kommunene bedt om å gi en kort beskrivelse av tiltaket og i hvilken grad tiltaket gjaldt personer i målgruppen.

Kommunenes gjennomsnittlige utgifter til kultur- og ungdomstiltak er beregnet til 1 600 kroner per person i målgruppen. Blant kommunene som har rapportert utgifter innen dette feltet, varierte utgift per person i målgruppen fra 250 til 5 600 kroner. Det er lite endring fra kartleggingen av 2013 på dette området.

6.3.1.11 Barnehager og ekstrahjelp i barnehager
For 2014-kartleggingen ble det beregnet barnehagekostnad for kommunene, ved å prisjustere utgiftene som ble gitt i 2008–2010-kartleggingene. Barnehagekostnadene ble beregnet til å være 3 450 kroner per person i målgruppen. Kommunene ble spurt om å oppgi utgifter knyttet til ekstrahjelp i barnehager for barn av personer i målgruppen bosatt i perioden fra 1.1.2010 til 31.12.2014.

Gjennomsnittlig utgift til barnehager og ekstrahjelp i barnehager er beregnet til 4 700 kroner per person i målgruppen, en oppgang på 200 kroner eller 5 prosent per person fra 2013.

6.3.1.12 Felleskostnader/inntekter
I henhold til KOSTRA skal felleskostnader/-inntekter i størst mulig grad være fordelt på tjenestefunksjonene. Kommunene ble spurt om de hadde kostnader/inntekter innen de ulike tjenesteområder som ikke var ført andre steder i skjemaet. Kommunene fylte her ut driftskostnader/-inntekter som er felles i den forstand at de samme varer og tjenester benyttes av flere etater/kontorer i kommunene. Typiske varer og tjenester som kommunene rapporterte, var for eksempel telefon, IT-tjenester, porto og husleie i felles kommunale bygg.

Gjennomsnittlig felleskostnad per person i målgruppen er beregnet til 3 200 kroner. Blant utvalgskommunene varierte utgiftene per person i målgruppen innen dette feltet fra 500 til 12 100 kroner, og medianutgiften var 2 800 kroner. Den store variasjonen her kommer av ulik organisering av flyktningarbeidet i kommunene.

6.3.1.13 Kvalifiseringsprogram

Kvalifiseringsprogrammet (KVP) ble startet 1. november 2007 og var landsdekkende fra 1. januar 2010.

I administrasjonsundersøkelsen blir kommunene spurt om de har kvalifiseringsprogram som dekker målgruppen, hvilke tiltak dette gjelder og regnskapstall for disse. I tillegg har kommunene rapportert utbetalt kvalifiseringsstønad.

Beregningsutvalget har i årets kartlegging utviklet en mer presis metode for å beregne netto driftsutgifter til KVP. Tidligere var det et øremerket tilskudd til kvalifiseringsprogrammet, men fra 2011 ble denne finansieringen en del av rammetilskuddet til kommunen. Kommunen har oppgitt sine faktiske utgifter til målgruppens deltakere i KVP, og utvalget har trukket fra statlig finansiering per deltaker som ble lagt inn i rammetilskuddet og prisjustert.

Netto driftsutgift per person i målgruppen er på 1500 kroner per år, hvilket gir en utgift per flyktning over femårsperioden på 7 600 kroner (avrundet). Utgifter per person i målgruppen med den tidligere beregningsmetoden var i 2013 kroner 1 650 per person for femårsperioden. KVP er det kartleggingsområde som har størst prosentvis vekst fra 2013 til 2014, men dette skyldes endring av metode for beregning av KVP-utgifter i 2014-kartleggingen.

Om man benytter den nye beregningsmetoden for KVP for kommunenes innrapporterte tall i både kartleggingen av 2014 og 2013 er det nærmest ingen endring i utgifter. I 2013 hadde utvalgskommunene utgifter på kroner 7 629 per person i målgruppen i femårsperioden, mens man i 2014 har en utgift på 7 628 per person i målgruppen.

6.4 Variasjon mellom kommuner

Tabell 6.4 viser kombinasjonen av de kartlagte utgiftsnivåene i sosialhjelpsundersøkelsen, administrasjonsundersøkelsen og introduksjonsstønadsundersøkelsen. Indeks 100 er lik gjennomsnittet for kommunene i utvalget. Ved hjelp av tabellen får man fram variasjon mellom kommunene.

Det kan være flere årsaker til forskjeller mellom kommunene. Skillet mellom utgifter til sosialhjelp og utgifter i administrasjonsundersøkelsen representerer ikke nødvendigvis reelle forskjeller i tjenestetilbudet. Variasjoner kan forklares med blant annet ulik organisering og regnskapsføring. For eksempel vil utgifter til boligtjenester komme med i administrasjonsundersøkelsen dersom kommunen ikke dekker husleieutgifter gjennom utbetaling av sosialhjelp, men gjennom en subsidiering av husleien. Ved en eventuell dekning av husleie som sosialhjelp vil kostnadene komme med i sosialhjelpsundersøkelsen. Resultatene fra undersøkelsene er derfor ikke nødvendigvis sammenlignbare kommunene imellom.

Tabell 6.4 Utgifter per person i målgruppen til sosialhjelp, introduksjonsstønad, integreringstiltak og administrasjon av disse. 2014. Indeks 100 er lik gjennomsnittet for kommunene i utvalget.

Kommune	Sosialhjelp	Introduksjonsstønad	Administrasjon	Totalt
0105 Sarpsborg	102	113	73	88
0213 Ski	147	117	90	105
0219 Bærum	71	109	145	126
0301 Oslo	112	93	107	104
0502 Gjøvik (NY)	123	92	110	107
0602 Drammen	96	82	85	86
0626 Lier	154	94	92	100
0706 Sandefjord	137	120	81	99
0806 Skien	105	90	94	94
0815 Kragerø (NY)	146	85	97	100
1001 Kristiansand (NY)	116	108	87	96
1017 Songdalen	47	91	86	82
1106 Haugesund	107	116	96	103
1149 Karmøy(NY)	77	127	85	96
1201 Bergen	62	104	107	100
1401 Flora	93	106	97	99
1505 Kristiansund (NY)	104	85	85	88
1601 Trondheim	112	103	99	102
1714 Stjørdal	71	106	83	88
1804 Bodø (NY)	119	113	84	97
2030 Sør-Varanger	83	108	103	102
Utvalgskommunene	100	100	100	100
Alle kommuner	97	98	100	99

Kilde: Administrasjons-, sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsene

En annen forklaring av variasjon er størrelsen på de ulike årskullene. Som vist i kapittel 5, er utgifter til sosialhjelp høyest for de som har blitt bosatt det siste året, og utbetalinger av introduksjonsstønad er høyere til de personer med en botid på to og tre år ettersom flere av disse er i introduksjonsprogram enn i andre årskull.

I 2014-kartleggingen ser man at flere av kommunene med høyere totale utgifter per person enn gjennomsnittet for alle utvalgskommunene, også har en høyere andel av målgruppen som er deltakere i introduksjonsprogrammet enn gjennomsnittet for alle utvalgskommunene. Utgifter til drift av introduksjonsprogrammet og introduksjonsstønad vil være høyere for disse kommunene.

Det samme gjelder for barnevern; flere kommuner med en høyere andel av målgruppen i barnevernet enn gjennomsnittet har også høyere totale utgifter per person enn gjennomsnittet for alle utvalgskommunene. Kommunenes utgiftsnivå vil naturlig nok være påvirket av en rekke forhold og det er i denne rapporten vanskelig å isolere effekten av enkeltfaktorer.

I tillegg vil sammensetningen av målgruppen innenfor de ulike årskullene være av betydning for utgiftsbildet i kommunene. Hvorvidt kommunene for eksempel har bosatt familier eller enslige, barn eller voksne, kan påvirke utgifter.

7 Forholdet mellom beregnede utgifter til målgruppen og integreringstilskuddet i 2014

Tabell 7.1 Resultat av Beregningsutvalgets kartlegging 2014 og 2013. Kroner[6]/[7].

	2013	2014	Endring fra 2013
Administrasjonsundersøkelsen (ekskl. utgifter til kvalifiserings-program)	437 500	440 700	0,7 %
Sosialhjelpsundersøkelsen	88 300	92 600	4,9 %
Introduksjonsstønadsundersøkelsen	186 300	199 100	6,9 %
Samlede utgifter	**712 100**	**732 400**	**2,9 %**
Utgifter til helsetjenester	29 300	30 200	3,1 %
Samlede utgifter inkl. utgifter til helsetjenester	741 400	762 600	2,9 %
Utgifter til kvalifiseringsprogram inkl. kvalifiseringsstønad	1 700	7 600	362,3 %
Samlede utgifter inkl. kvalifiseringsprogram	**743 100**	**770 300**	**3,7 %**

Kilde: Administrasjons-, sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsene

Tabell 7.1 er en sammenstilling av resultatene av Beregningsutvalgets undersøkelser 2014 og 2013, og viser utgifter per person i målgruppen over femårsperioden samt prosentvis endring fra 2013. Utgifter til integreringstiltak og administrasjonen av disse utgjør 57 prosent av de totale utgiftene per person over femårsperioden i 2014. Andel sosialhjelp av totalutgift er 12 prosent, mens introduksjonsstønaden utgjør 25,5 prosent.

Bortsett fra helseutgifter er det bare for utvalgskommunene det finnes en komplett kartlegging av utgiftene til målgruppen som inkluderer sosialhjelp, introduksjonsstønad og administrasjon. Dersom det kun ses på utvalgskommunenes utgifter til utbetaling av sosialhjelp og introduksjonsstønad, skiller dette imidlertid seg lite fra gjennomsnittsbeløpet for alle kommuner. De gjennomsnittlige utgiftene til sosialhjelp for de 21 utvalgskommunene er på 95 000 kroner, noe høyere enn gjennomsnittet for alle kommuner i landet på 92 600 kroner. De gjennomsnittlige utgiftene til introduksjonsstønad er også noe høyere for utvalgskommunene på 203 600 kroner enn for landet sett under ett (199 100). Sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsene viser at utvalgskommunene ikke skiller seg vesentlig fra landets kommuner.

Som nevnt tidligere brukes tall for utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad fra alle landets kommuner (sosialhjelpsundersøkelsen og introduksjonsstønadsundersøkelsen), fordi dette gir et mer korrekt bilde av de reelle utgiftene. Det er landssnittet som er lagt til grunn som resultat i Beregningsutvalgets kartlegging i 2014. Med tillegg for prisjusterte helseutgifter og resultatene av kartleggingen av kvalifiseringsprogrammet blir utgiftene **770 300 kroner** per person i målgruppen over femårsperioden. Dette danner sammenligningsgrunnlaget for integreringstilskuddet.

6 Beløpene i tabell 7.1 er avrundet til nærmeste hundre.
7 Sosialhjelps- og introduksjonsstønadsbeløpene for 2013 er endelige tall utgitt i endelig rapport august 2014.

For samlede utgifter er det en økning på 3,7 prosent fra 2013. Pris- og lønnsveksten i kommunesektoren (kommunal deflator) er i 2014 anslått til 3,1 prosent[8]. Utgiftene til sosialhjelp og introduksjonsstønad har en sterkere vekst enn kommunal deflator, mens administrasjonsutgiftene har en realnedgang.

Tabell 7.2 Gap mellom integreringstilskuddets satser og utgifter over femårsperioden for 2014 og 2013.

	2013	2014	Endring	Prosentvis endring
Integreringstilskudd, enslige voksne	666 800	717 600	50 800	7,6 %
Integreringstilskudd, voksne og EM[9]	616 800	669 600	52 800	8,5 %
Integreringstilskudd, barn	596 800	669 600	72 800	12,0 %
Samlet gjennomsnittlig utgift per flyktning	**743 100**	**770 300**	**27 200**	**3,7 %**
Gap mellom utgifter og tilskudd, enslige voksne	76 300	52 700	-23 550	-31 %
Gap mellom utgifter og tilskudd, voksne	126 300	100 700	-25 550	-20 %
Gap mellom utgifter og tilskudd, barn	146 300	100 700	-45 550	-31 %
Tilskuddets dekningsgrad, enslige voksne	**90 %**	**93 %**		
Tilskuddets dekningsgrad, voksne	**83 %**	**87 %**		
Tilskuddets dekningsgrad, barn	**80 %**	**87 %**		

Slik tabell 7.2. illustrerer, økte satsene for integreringstilskuddet mer enn utgiftene per person i 2014.

I tillegg fikk man samme tilskuddssats for barn som for voksne og enslige mindreårige. Over fem år utbetales det 669 600 kroner per person for barn, enslige mindreårige og voksne med satsene fra 2014. For enslige voksne som bosettes er tilskuddet på 717 600 kroner.

For barn og voksne økte integreringstilskuddets dekning av gjennomsnittlig beregnede utgifter per person fra henholdsvis 80 og 83 prosent i 2013 til 87 prosent i 2014. Dekningsgraden for enslige voksne økte fra 90 prosent i 2013 til 93 prosent i 2014.

8 Rapport fra det Tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi, mai 2015. Tilgjengelig på www.kmd.dep.no.
9 Forholdet mellom utgifter til enslige mindreårige og tilskudd beregnes i egen rapport: Kommunenes utgifter til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger i 2014.

8 Kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap (Voksenopplæringsundersøkelsen)

8.1 Utvalg av kommuner

Følgende 21 kommuner deltok i Voksenopplæringsundersøkelsen for 2014 (nye kommuner er understreket): Sarpsborg, Ski, Bærum, Gjøvik, Oslo, Drammen, Lier, Sandefjord, Skien, Kragerø, Songdalen, Kristiansand, Haugesund, Karmøy, Bergen, Flora, Kristiansund, Trondheim, Stjørdal, Bodø og Sør-Varanger. Opplysningene samles inn gjennom spørreskjema til utvalgskommunene.

8.2 Resultater i voksenopplæringsundersøkelsen

8.2.1 Deltakere og undervisningstimer

Tabell 8.1 viser totalt antall deltakere som fikk opplæring i norsk og samfunnskunnskap i 2014 sammenlignet med 2013, samt totalt antall undervisningstimer i norsk og samfunnskunnskap i 2014 og 2013. Det er store variasjoner mellom utvalgskommunene; fra en undervisning som omfattet 106 deltakere til 9 421 deltakere. Antall undervisningstimer spenner fra 4 171 til 136 225 for 2014. Totalt antall deltakere og antall undervisningstimer går ned fra 2013. Mye av nedgangen skyldes et redusert antall undervisningstimer i noen av de større kommunene, slik som Oslo.

Tabell 8.1 Antall deltakere og undervisningstimer i 2014 og 2013 for kommunene i voksenopplæringsundersøkelsen. Ikke avrundet.

	Antall deltagere			Antall timer		
Kommune	**2013**	**2014**	**Endring i %**	**2013**	**2014**	**Endring i %**
0105 Sarpsborg	501	489	-2,4 %	8 964	9 006	0 %
0213 Ski	483	425	-12,0 %	10 554	10 342	-2 %
0219 Bærum	1 300	1 418	9,1 %	25 651	25 408	-1 %
0301 Oslo	11 448	9 421	-17,7 %	149 491	136 225	-9 %
0502 Gjøvik (NY)	–	260	–	–	7 635	–
0602 Drammen	1 003	1 086	8,3 %	20 046	20 896	4 %
0626 Lier	250	264	5,6 %	6 569	6 838	4 %
0706 Sandefjord	424	310	-26,9 %	6 320	6 099	-34 %
0806 Skien	428	662	54,7 %	11 528	12 207	6 %
0815 Kragerø (NY)	–	125	–	–	4 171	–
1001 Kristiansand (NY)	–	1 192	–	–	28 169	–
1017 Songdalen	244	223	-8,6 %	4 840	4 737	-2 %
1106 Haugesund	958	972	1,5 %	15 410	14 674	-5 %
1149 Karmøy(NY)	–	281	–	–	10 707	–
1201 Bergen	3 891	3 904	0,3 %	73 903	78 136	6 %
1401 Flora	220	218	-0,9 %	5 828	5 391	-7 %
1505 Kristiansund (NY)	–	335	–	–	8 632	–
1601 Trondheim	1 526	1 475	-3,3 %	52 706	52 371	-1 %
1714 Stjørdal	210	240	14,3 %	5 247	5 244	0 %
1804 Bodø (NY)	–	690	–	–	13 173	–
2030 Sør-Varanger	174	106	-39,1 %	3 589	4 366	22 %
Utvalgskommunene totalt	**25 331**[3]	**24 096**	**-6,2 %**	**463 065**	**461 886**	**0,3 %**

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen 2014 og 2013[10]

* Sandefjords tall viser kun deltakere for første semester 2014. Antall undervisningstimer er beregnet ut i fra antall deltakere.

10 Totalt antall deltakere i 2013 inkluderer de kommunene som var med i 2013-kartleggingen, men ikke i 2014-kartleggingen; Sandnes, Skedsmo, Narvik, Harstad og Lillehammer.

8.2.2 Utgiftsnivået i kommunene

Tabell 8.2 viser at gjennomsnittlig utgift per undervisningstime var på 1 280 kroner når drift uten lokaler legges til grunn, og 1 600 kroner for drift med lokaler. I 2013 var prisen per undervisningstime uten lokaler 1 250 kroner og med lokaler 1 520 kroner. Kostnad per undervisningstime med og uten lokaler har da vokst med henholdsvis 2,4 prosent og 5,2 prosent siden 2013.

For begge utgiftskategoriene var det i 2014, som for tidligere år, store forskjeller mellom høyeste og laveste verdi. Utgiftene per undervisningstime uten lokaler varierer fra 960 til 1 640 kroner. For en undervisningstime med lokaler varierer utgiftene fra 1 130 til 2 010 kroner.

Det er vanskelig å gi en entydig forklaring på variasjoner i kommunenes utgifter. Bak begrepet kostnader per undervisningstime skjuler det seg ulik organisering blant kommunene som vil ha en betydning for utgiftene. Enkelte kommuner vil for eksempel ha flere lærere tilstede i en time, og slik øker kostnaden per time. Videre vil kommuner med flere lærere med høy ansiennitet og utdanning ha høyere lærerlønninger. Lærere med seniortillegg vil ha en lavere undervisningsplikt. Gjennomsnittlig antall undervisningstimer per årsverk varierer fra 706 timer til 849 timer blant utvalgskommunene.

Tabell 8.2 Kommunenes gjennomsnittsutgift per undervisningstime i 2014. Kroner[11].

Kommune	Undervisningstime uten lokaler	Undervisningstime med lokaler
0105 Sarpsborg	1 190	1 360
0213 Ski	1 240	1 420
0219 Bærum	1 500	1 780
0301 Oslo	1 520	2 010
0502 Gjøvik (NY)	1 170	1 390
0602 Drammen	1 640	1 830
0626 Lier	1 190	1 540
0706 Sandefjord	990	1 130
0806 Skien	1 200	1 320
0815 Kragerø (NY)	1 270	1 500
1001 Kristiansand (NY)	1 160	1 550
1017 Songdalen	1 300	1 500
1106 Haugesund	1 050	1 250
1149 Karmøy(NY)	1 110	1 260
1201 Bergen	1 100	1 340
1401 Flora	1 510	1 640
1505 Kristiansund (NY)	1 090	1 360
1601 Trondheim	1 020	1 290
1714 Stjørdal	1 110	1 420
1804 Bodø (NY)	1 190	1 540
2030 Sør-Varanger	960	1 200
Utvalgskommunene	**1 280**	**1 600**

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

8.2.3 Utgiftsfordelingen

Figur 8.1 viser samlede driftsutgifter til voksenopplæringen fordelt på de ulike utgiftsområdene. En stor del av driftsutgiftene, 58 prosent, går til lærerlønn. I tillegg føres noen av lønnsutgiftene (til for eksempel

11 Kronebeløpene i kommunenes utgifter per undervisningstime er avrundet til nærmeste tier.

rektor og rådgiver) under administrasjonsutgifter. Henholdsvis 20 og 17 prosent går til lokalutgifter og administrasjonsutgifter, 3 prosent går til materiell, og de øvrige utgiftsområdene utgjør en svært liten andel. Det er lite endring fra 2013 i denne fordelingen. Utgiftsfordelingen varierer noe mellom kommunene, men i samtlige kommuner utgjør lønnsutgifter den største delen av totale utgifter.

Figur 8.1 Prosentvis utgiftsfordeling på utgiftsområder kartlagt i voksenopplæringsundersøkelsen*

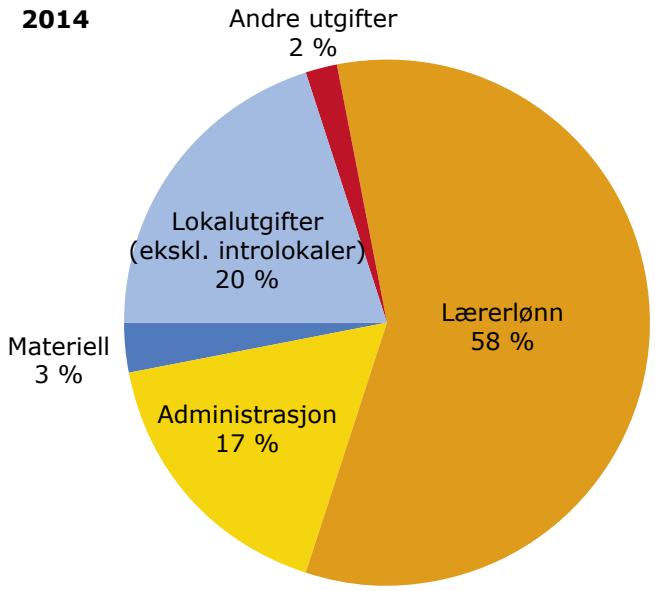

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

8.3 Forholdet mellom utgifter og norsktilskuddet

Norsktilskuddet tildeles nå per person mot tidligere tilskudd per klassetime og deltakertime. Beregningsutvalget har hittil kartlagt utgift per undervisningstime i Voksenopplæringsundersøkelsen, men har arbeidet med å utvikle en metode for å beregne gjennomsnittlig utgift per deltaker. Med kjennskap til gjennomsnittlig antall timer undervisning som gjennomføres per deltaker, utgift per undervisningstime og gruppestørrelse vil man kunne beregne en gjennomsnittlig utgift per elev.

Timeprisen er som kjent et beregnet gjennomsnitt basert på kartlegging av utgifter gjennom spørreskjemaundersøkelser i 21 kommuner. Størrelsen på gruppene som får undervisning vil variere mye fra kommune til kommune og etter elevenes behov. Antall timer er et anslag basert på uttrekk av registrerte timer i Nasjonalt introduksjonsregister (NIR). Uttrekket baserer seg på 39 000 deltakere med høy sats som har avsluttet sin norskopplæring. Et tilsvarende uttrekk gjort for deltakere som startet sin norskopplæring etter 1.1.2012 gir omlag samme antall timer. Tilskudd per deltaker med høy sats var tilsammen 120 700 kroner fordelt over tre år i 2014.

Eksemplene i tabell 8.3 illustrerer norsktilskuddets (høy sats) dekningsgrad med tre ulike gruppestørrelser. De andre variablene holdes konstante. Om det gis 1 100 undervisningstimer pr deltaker og timeprisen er 1 600 kroner, vil det være nødvendig med en gruppestørrelse på 15 personer for at norsktilskuddet skal dekke utgiftene.

Tabell 8.3 Kostnader per deltaker etter ulik gruppestørrelse. 2014

Timepris m/lokaler	Gruppestørrelse	Antall timer pr deltaker	Kostnad pr deltaker	Tilskudd per deltaker høy sats 2014	Avvik
1 600	10	1 100	176 000	120 700	-55 300
1 600	12	1 100	146 667	120 700	-25 967
1 600	15	1 100	117 333	120 700	3 367

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen og NIR

De ulike variablene som inngår i beregningene, dvs. timepris, gruppestørrelse og antall undervisningstimer per deltaker, vil variere mellom kommuner.

Slik tabell 8.2 viser er det et stort spenn i gjennomsnittsutgift per undervisningstime, fra 1 200 kroner til 2 000 kroner per undervisningstime med lokaler, i de 21 utvalgskommunene som deltar på Beregningsutvalgets kartlegging i 2014. Dersom timeprisen er lavere kan man dekke kostnadene med et lavere antall deltakere per gruppe.

Beregningsutvalgets datamateriale viser at gjennomsnittlig gruppestørrelse blant kommunene varierer fra 10 til 20 personer, men dette gjennomsnittet inkluderer alle deltakere på Voksenopplæringen i kommunen. Det vil si at deltakere fra asylmottak, arbeidsinnvandrere, samt personer med både lav sats og høy sats av norsktilskuddet er med i gruppestørrelsen som kommunene oppgir i kartleggingen. Kommunene har ofte ikke tall på gruppestørrelse knyttet til undervisning for personer med høy sats. En viktig årsak til dette er at det er vanlig å sette sammen grupper etter ferdighetsnivå, og ikke etter hvilken finansieringsordning eleven tilhører.

Kommuner med få deltakere må oftere ha undervisning for grupper med færre enn 10 elever gjennom året. Det motsatte vil kunne gjelde for kommuner med mange deltakere.

9 Endringer over tid (2009–2014)

9.1 Generelt

Beregningsutvalget synliggjør i dette kapitlet utviklingen av utgifter over tid fra 2009 til 2014.

Det er flere utfordringer knyttet til å sammenligne tallene over tid, dette gjelder både totaltallet og tallene for de ulike områdene. I tillegg til det som nevnes i kapittel 10, er de viktigste utfordringene:

utfordringene knyttet til:

- Bytte av noen utvalgskommuner hvert år (ulik kostnadsprofil, ulike fortolkninger av skjema).
- Sammensetting av målgruppen (størrelse på de ulike kullene og endring av sammensetting som går inn og ut av utvalget hvert år).
- Bosettingsvolum (hvor mange bosettes i utvalgskommunene det enkelte år, førstegangsbosatte og bosatte år 2–5).
- Endringer i skjema, økt fokus øker treffsikkerheten på ulike områder, men kan medføre betydelige endringer for enkeltkommuner mellom år, uten påviselig aktivitetsendring.

Totalutgiftene i tabellene er per person i målgruppen. Beregningsutvalget mener at utvalget av kommuner er representativt for tallene i landet, og utgiftene per person i målgruppen kan derfor gi et meningsfullt uttrykk for utviklingen av utgiftene i perioden. Utvalgets kommentarer vil derfor gjelde både utviklingen per person i målgruppen og andelen totalutgifter på de enkelte utgiftsområder i utvalgskommunene. I kartleggingen vil resultatene fra de store byene telle mer, og dette avspeiler bosettingsmønsteret for flyktninger.

9.2 Administrasjonsundersøkelsen

Tabell 9.1 viser utgiftssammensettingen fra 2009 til 2014.

Tabell 9.1 Utgiftssammensetting 2009–2014. Totalsum er uten enslig mindreårig-tilskudd. Prosent.

Utgiftsområde[12]	Andel av totalen					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sosial råd og veiledning	21,4	23,7	23,9	21,6	21,5	21,2
Sosial råd og veiledning (etableringsutgifter m.m.)	4,7	3,1	3,9	5,2	4,0	4,5
Introduksjonsprogram	18,8	20,8	18,5	20,4	22,9	23,2
Eksamensrettet grunnskoleopplæring	2,3	3,1	7,4	7,8	7,1	6,5
Sysselsetting div. tiltak	1,0	2,0	1,0	0,5	0,2	0,2
Bolig totalt	21,8	18,1	18,1	13,0	14,4	15,0
Støttekontakt	0,8	0,7	0,5	0,8	0,8	1,1
Barnevern	13,3	16,9	17,1	21,1	20,5	21,2
Ekstratiltak grunnskole	7,9	8,2	7,7	8,0	6,4	5,8
Kulturtiltak	2,8	2,4	1,9	1,9	1,7	1,8
Barnehager	5,4	4,2	4,4	5,2	5,1	5,3
Felleskostnader	4,9	4,5	3,8	4,3	3,6	3,6
Totalt uten KVP	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Total sum uten KVP. Fratrukket enslig mindreårig-tilskudd. Kroner	**75 900**	**80 700**	**89 500**	**86 300**	**87 500**	**88 150**
Antall personer i målgruppen i utvalgskommunene	10 879	11 332	10 484	11 326	11 354	12 543

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen 2009–2014

12 Inntekt fra enslig mindreårig-tilskudd er ikke med i tabellen. Summene blir derfor mer enn 100 prosent til sammen.

Tabell 9.2 Utgifter per område 2009 og 2014, med prosentvis endring. Avrundede tall. Kroner.

Utgift pr person pr område	2009	2014	Endring 2009–2014
Sosial råd og veiledning	16 200	18 700	15 %
Sosial råd og veiledning ikke-klientført	3 600	4 000	11 %
Introduksjonsprogram	14 300	20 400	43 %
Eksamensrettet grunnskoleopplæring	1 700	5 700	235 %
Sysselsetting div tiltak	750	200	-73 %
Bolig totalt	16 500	13 200	-20 %
Støttekontakt	600	1 000	67 %
EM-tilskudd	3 800	*8 400*	121 %
Barnevern	10 000	18 700	87 %
Ekstra tiltak grunnskole	6 000	5 100	-15 %
Kulturtiltak	2 100	1 600	-24 %
Barnehager	4 100	4 700	15 %
Felleskostnader	3 800	3 200	-16 %
Totalt uten KVP	**75 900**	**88 150**	**16 %**

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen 2009 og 2014

Sosial råd og veiledning og introduksjonsprogrammet bør ses i sammenheng på grunn av noe ulik organisering i kommunene. For disse områdene har utgiftene per person i målgruppen økt fra 34 100 kroner i 2009 til 43 100 kroner i 2014, en økning på 26 prosent. Det er en høyere andel av målgruppen som deltar i introduksjonsprogrammet i 2014 enn i 2009. I skjemaet oppgir kommunene også etableringskostnader som ikke er klientført. Dette er en størrelse Beregningsutvalget ser varierer sterkt både med antallet som bosettes, og praksisen i utvalgskommunene.

Eksamensrettet grunnskoleopplæring er nesten tredoblet i perioden. Økningen skyldes sannsynligvis den økte bosettingen av enslige mindreårige. Noe av økningen kan også skyldes at dette ble et eget område i kartleggingen fra 2011, noe som kan ha økt bevisstheten rundt å inkludere denne utgiften.

Utgiftene til bolig har hatt en nedgang. Dette må ses i sammenheng med reduksjon i perioden fra 2011 til 2012, som i hovedsak handler om endringen i beregnet kapitalslit gjort av utvalget, samt forbedring i flere kommuners kartleggingsmetoder som har ført til at antall boliger og deres markedsverdi er mer nøyaktig beregnet.

Utgiftene til barnevern øker i perioden. Dette skyldes hovedsakelig en kraftig årlig vekst i antall bosatte enslige mindreårige og at tilbudet til enslige mindreårige i stor grad er lagt under barnevern i kommunene. I samme periode har også det statlige tilskuddet til enslige mindreårige økt.

Det har vært lite endring i perioden på de øvrige områdene i Administrasjonsundersøkelsen.

Økningen i samlede utgifter i Administrasjonsundersøkelsen er i perioden 16 prosent i løpende kroner. Når det tas hensyn til prisveksten i samme periode utgjør dette en reell utgiftsreduksjon på 2 prosent.

Figur 9.1 Beregnede utgifter for femårskull til integreringstiltak og administrasjon 2009–2014

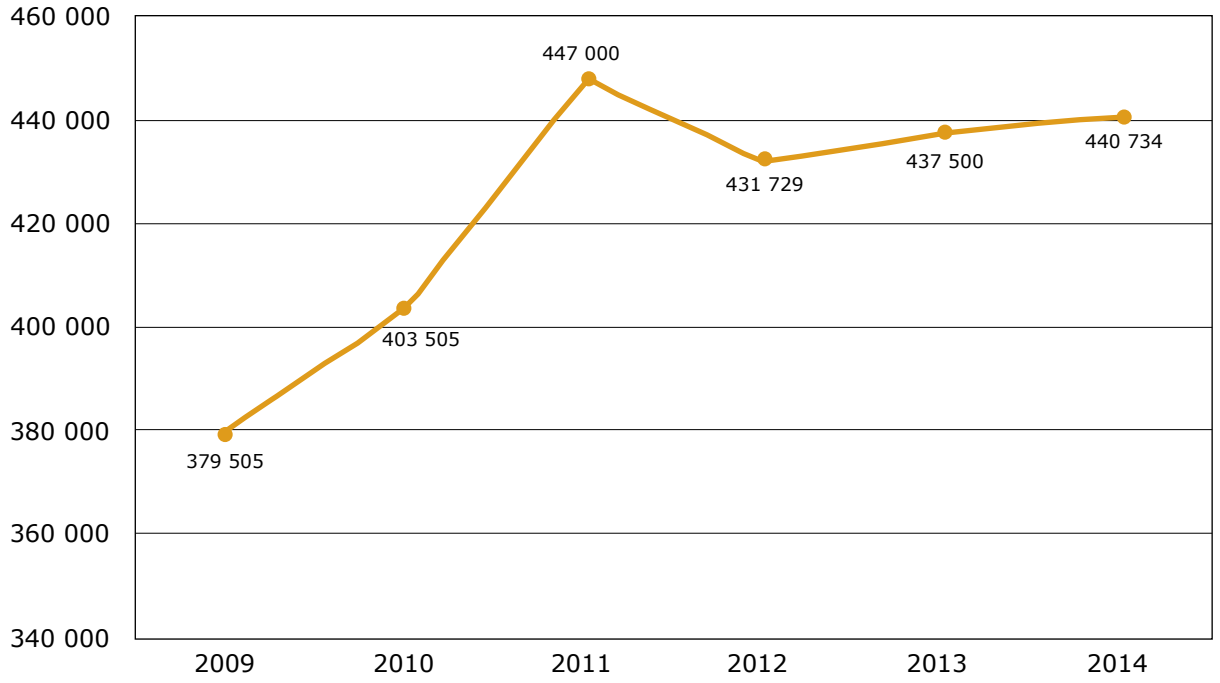

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen

Figur 9.1 viser beregnede utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse i perioden fra 2009 til 2014. For eksempel beregnede utgifter i 2012 var 86 346 kroner per person i målgruppen, tilsvarende 431 729 kroner for femårskull.

9.3 Målgruppen

Uavhengig av volumet på bosettingen av flyktninger er det to faktorer som har hatt betydning for kostnadsutviklingen de siste fem årene, bosettingen av enslige mindreårige flyktninger og økningen i bosettingen av voksne.

Økningen i bosetting av enslige mindreårige har særlig slått ut på to tjenesteområder, eksamensrettet grunnskoleopplæring og barnevernutgifter. Enslige mindreårige er per definisjon i alderen hvor de kan gjøre gjeldende rettigheter til videregående skole, men dette forutsetter en fullført grunnskole. En stor del av de enslige mindreårige har ikke fullført grunnskolen ved bosetting. Veksten i kommunenes utgifter til eksamensrettet grunnskole har særlig oppstått etter den store økningen av bosettingen av mindreårige i 2009 og 2010. Siden en stor del av gruppen er bosatt ved barnevernvedtak, har dette relativt sett økt kommunenes utgifter til barnevernfeltet. Slik tabell 9.3 viser har antall enslige mindreårige vokst jevnt i 2009 til 2010. Bosettingen av enslige mindreårige avtok i 2012 og 2013, men i 2014 har antallet enslige mindreårige igjen økt.

Tabell 9.3 Antall førstegangsbosatte enslige mindreårige på landsbasis per år

Bosettingsår	Antall førstegangsbosatte enslige mindreårige
2009	606
2010	669
2011	629
2012	471
2013	421
2014	536

Kilde: IMDi

Tabell 9.4 viser sammensettingen av førstegangsbosatte for hele landet i perioden 2009 til 2014. Den viser at det er en større andel familier i 2014 enn i 2009, og den viser nedgangen i andel enslige mindreårige.

Tabell 9.4 Sammensetting av førstegangsbosatte (hele landet). Prosent.

Bosettingsår	Familier	Enslige voksne	Enslig mindreårige
2009	47	39	14
2010	39	46	15
2011	47	40	13
2012	54	37	8
2013	54	40	6
2014	53	40	7

Kilde: IMDi

9.4 Samlet kartlegging av utgifter som er ment å dekkes av integreringstilskuddet

Tabell 9.5 Utgifter for kartleggingsårene 2009 og 2014, med endringer. Avrundet.

Utgifter som dekkes av integreringstilskudd	2009	2014	Endring 2009–2014 Kroner	Endring 2009–2014 Prosent
Administrasjonsundersøkelsen, eksl. KVP	379 500	440 700	61 200	16 %
Sosialhjelpsundersøkelsen	70 500	92 600	22 100	31 %
Introduksjonsstønadsundersøkelsen	140 900	199 100	58 200	41 %
Helseutgifter	25 500	30 200	4 700	18 %
Sum	**616 400**	**762 600**	**146 200**	**23,7 %**

Kilde: Administrasjons-, sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsen 2009–2014

Beregningsutvalget har sett helt overordnet på utviklingen i samlede utgifter de siste årene. Samlede utgifter inkluderer utgifter i Administrasjonsundersøkelsen, til sosialhjelp og introduksjonsstønad, samt prisjustert sats for helseutgifter[13]. Fra 2009 til 2014 økte samlede utgifter med 23,7 prosent. Dette utgjør en realvekst på 5,7 prosent i perioden. Denne realveksten kan forklares på følgende måte:

- Det har vært en særlig sterk vekst i barnevernsutgifter og utgifter til eksamensrettet grunnskoleopplæring. Dette skyldes stor økning i antall bosatte enslige mindreårige i den første delen av perioden.
- Utgifter til introduksjonsprogram og sosialhjelp (driftsutgifter, introduksjonsstønader og sosialhjelp) har en stor realvekst. I perioden 2009 til 2014 er det en realvekst på 13 prosent for utbetalt sosialhjelp og en realvekst på 23 prosent for utbetalt introduksjonsstønad. Voksne har de siste årene utgjort en økende andel av førstegangsbosatte. Det har bidratt til en slik økning.

13 Utgifter til Kvalifiseringsprogrammet var ikke en del av kartleggingen av 2009. For å gjøre resultatene sammenliknbare inkluderer totale utgifter for 2014 derfor ikke KVP i dette avsnittet.

9.5 Voksenopplæringsundersøkelsen

Tabell 9.6 Oversikt over timepris, total kostnader og antall undervisningstimer 2009 til 2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Timepris uten lokaler	1 020	1 030	1 120	1 120	1 250	1 280
Timepris med lokaler	1 240	1 260	1 380	1 410	1 520	1 600
Total kostnad uten lokaler (i 1000)	550 284	582 037	522 242	542 122	576 696	593 582
Total kostnad med lokaler (i 1000)	668 523	709 398	642 905	677 672	705 586	741 594
Antall timer	537 300	564 968	467 176	482 286	463 065	462 601

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen 2009–2014

Aktiviteten i norskopplæring hadde et toppår i 2010. Bakgrunnen for dette kan være at overgangsordningen ble utfaset 1.10.2010. Fram til 2009 var kostnadene gjeldende for målgruppen som er i Administrasjonsundersøkelsen, men fra 2010 tok Beregningsutvalget med alle timer til norsk og samfunnskunnskap, også timene for personer som ikke tilhører målgruppen i Administrasjonsundersøkelsen. I de fire påfølgende år har antall undervisningstimer vært stabilt på om lag 15 prosent lavere enn toppåret, med en liten økning i 2012. Antall undervisningstimer har gått ned igjen i 2014. Nedgang i antall deltakere og undervisningstimer i undersøkelsen i 2014 sammenlignet med kartleggingen av 2013 skyldes i stor grad endringer i større kommuner, slik som Oslo og Trondheim.

De totale utgiftene per undervisningstime har i alle årene gjennomgående vært noe høyere i storbyene enn gjennomsnittlig kostnad i alle kommunene i utvalget. Utgiftene til lokaler i storbyene har gradvis blitt dyrere enn snittprisen i alle kommunene. Økte utgifter per undervisningstime kan ha sammenheng med at aktiviteten er noe redusert, uten at lokaler og personale nødvendigvis er redusert tilsvarende. Det har vært et større fokus i Beregningsutvalget på å skille ut det som tilhører introduksjonsprogrammet og inkludere det i Administrasjonsundersøkelsen.

Figur 9.2 Utgift per undervisningstime til norsk og samfunnskunnskap. Årene 1992 til 2014. Løpende kroner.

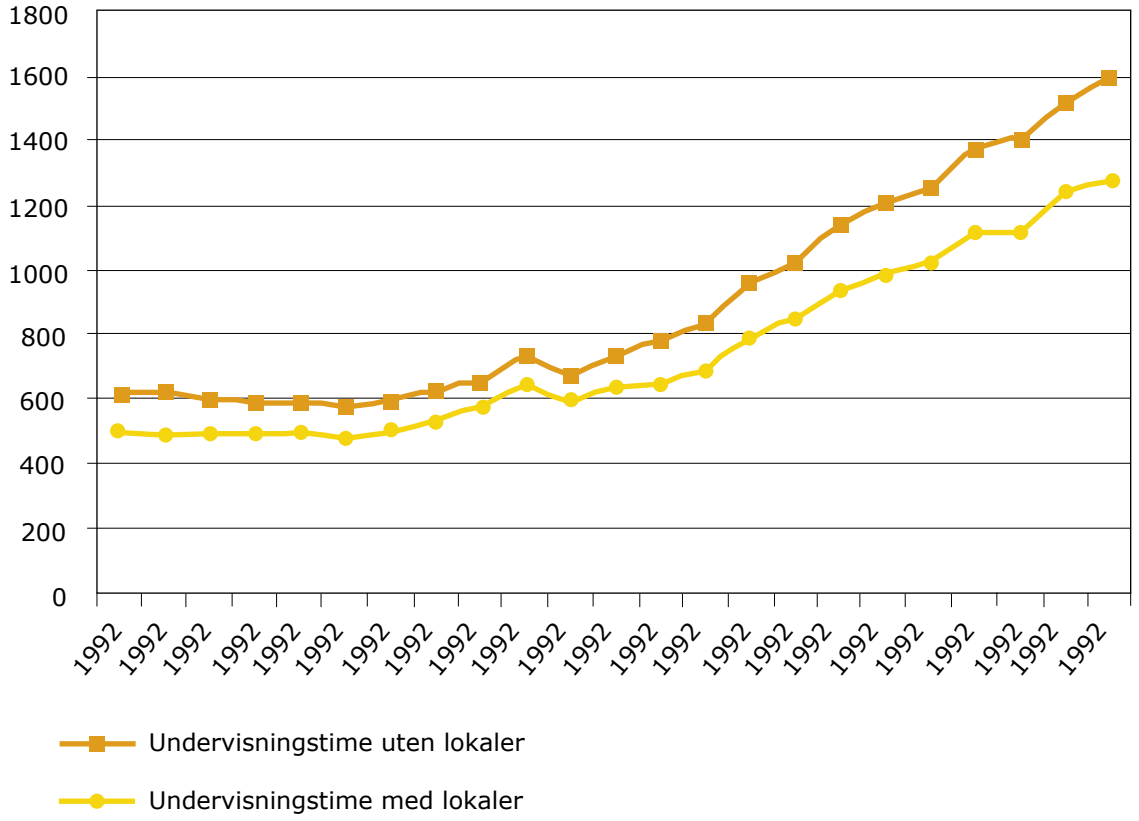

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

Figur 9.2 viser at de kartlagte gjennomsnittsutgiftene per undervisningstime holdt seg relativt stabile fra 1992 til 1997. Fra 1998 var det en utgiftsøkning fram til og med 2001. Etter en nedgang i 2002 har utgiftene økt igjen i perioden etter 2003. Den minimale økningen som sees fra 2011 til 2012 skyldes i hovedsak korrigering av tallene fra Oslo slik at utgiftene ble lavere. Dette ble gjort av utvalget etter en vurdering av tallene sendt inn av Oslo for 2012. Fra 2011 til 2014 har timespris per undervisningstime uten lokaler økt med 160 kroner eller 14 prosent. Timepris med lokaler har økt med 220 kroner eller 16 prosent fra 2011 til 2014.

Selv om grafen viser en kraftig vekst i utgifter per undervisningstime siden 2003 sier dette ikke noe om utgifter per person. Det kan være at gjennom effektivisering, større gruppestørrelse og stordriftsfordeler med flere elever at kostnader per elev ikke har samme utgiftsutvikling som kostnad per undervisningstime.

10 Beregningsutvalgets kartleggings-metoder

Integreringstilskuddet skal dekke kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse, samt utbetalinger av sosialhjelp og introduksjonsstønad. For å kartlegge disse utgiftene gjennomføres tre ulike undersøkelser: *Administrasjonsundersøkelsen, Sosialhjelpsundersøkelsen* og *Introduksjonsstønads-undersøkelsen.* Utgiftene som skal dekkes av tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap, kart-legges gjennom *Voksenopplæringsundersøkelsen*.

Dette kapittelet beskriver de fire ulike undersøkelsene, Beregningsutvalgets kartleggingsmetoder, samt vurdering av datakvaliteten.

10.1 Beregningsutvalgets målgruppe

Beregningsutvalget bruker to ulike definisjoner av målgruppen for kartleggingen. Målgruppen for kartleg-ging av introduksjonsstønad, sosialhjelp og Administrasjonsundersøkelsen er personer som utløste inte-greringstilskudd i det aktuelle kartleggingsåret. Målgruppen for voksenopplæringsundersøkelsen er perso-ner som utløste tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

10.1.1 Personer som utløser integreringstilskudd

Figuren viser målgruppen for administrasjonsundersøkelsen og introduksjonsstønads- og sosialhjelps-undersøkelsen. Det er flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som har vært bosatt i opp til fem år, samt familiegjenforente med disse.

- Minoritetsspråklige
- Innvandrere
- Flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag (og familiegjenforente med disse)
- Beregningsutvalgets målgruppe: Flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag (og familiegjenforente med disse) bosatt i opp til fem år, og barn født inntil seks måneder etter at mor er bosatt i en kommune (bosatt etter 1.1.2014)

Minoritetsspråklig er en person som ikke har norsk, svensk, dansk eller samisk som morsmål.

Flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag er en utenlandsk statsborger som har fått innvil-get flyktningstatus/politisk asyl eller opphold på humanitært grunnlag. Gruppen av flyktninger og perso-ner med opphold på humanitært grunnlag omfatter overføringsflyktninger (kvoteflyktninger), personer som opprinnelig har kommet som asylsøkere og familiemedlemmer som gjenforenes med personer i disse to gruppene.

Barn som blir født inntil seks måneder etter at mor er bosatt i en kommune ble fra og med 2011 omfattet av målgruppen for integreringstilskudd. Dette gjelder ikke familiegjenforente. Frem til og med 2010-kart-leggingen var utgiftene rundt disse barna omfattet i undersøkelsen, men de utløste ikke tilskudd.

Beregningsutvalget presenterer nominelle beløp i denne rapporten, med mindre det opplyses om noe annet.

10.1.2 Personer som utløser tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Rundskriv Q-20/2012 fastsetter hvilke grupper av voksne innvandrere i Norge som skal få tilbud om gratis opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Målgruppen for voksenopplæringsundersøkelsen skiller seg fra målgruppen for de andre tre undersøkelsene. Personer som omfattes av kartleggingen er alle personer mellom 16 og 55 år som får opplæring i norsk og samfunnskunnskap i kommunen, det vil si at asylsøkere og betalingsdeltakere er tatt med i undersøkelsen. Det er personer mellom 16 og 55 år som har fått asyl eller opphold på humanitært grunnlag, personer med kollektiv beskyttelse eller overføringsflyktninger, samt familiegjenforente med disse gruppene. Tabell 10.1 gir en oversikt over personer med rett og/eller plikt til norskopplæring.

Tabell 10.1 Oversikt over personer med rett og/eller plikt til norskopplæring

Rett og plikt	Rett	Plikt	Unntak
16–55 år	55–67 år	16–55 år	
Gratis	Gratis	Betaling	
Asyl og Overførings-flyktninger	Asyl og Overførings-flyktninger		Studenter
Humanitært grunnlag	Humanitært grunnlag		Au pairer og andre med midlertidig opphold
Kollektiv beskyttelse	Kollektiv beskyttelse		
FAM (A/O; Hum og Kol)	FAM (A/O; Hum og Kol)		
FAM (norske eller nordiske borgere)	FAM (norske eller nordiske borgere)		Nordiske borgere
Personer med opphold på grunnlag av mishandling eller tvangsekteskap (fra 1.7.2011)		Arbeidsinnvandrere – ikke opphold etter EFTA/EØS-regelverket	Personer med opphold etter EFTA/EØS-regelverket
		FAM (arbeidsinnvandrere)	

10.2 Sosialhjelpsundersøkelsen

På oppdrag fra Beregningsutvalget beregner SSB kommunenes utgifter til utbetalt sosialhjelp til personer i målgruppen. Beregningene bygger på opplysninger innrapportert til KOSTRA og baserer seg i denne utgaven av rapporten på endelige KOSTRA-tall per 15. juni 2015.

10.2.1 Bruk av data fra årlig KOSTRA-rapportering

SSB innhenter årlig oppgaver fra alle landets kommuner om personer som har mottatt sosialhjelp som grunnlag for produksjon av Norges offisielle statistikk om sosialhjelp. Opplysningene rapporteres inn på KOSTRA-skjema 11 «Registreringsskjema for sosialhjelp». Her ligger individopplysninger om stønadsbeløp og antall måneder med stønad.

For mer informasjon om SSBs statistikk om sosialhjelp og for kommunefordelte tall, se: www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra og www.ssb.no/soshjelpk/.

For å skille ut Beregningsutvalgets målgruppe[14] i dette materialet er SSBs befolkningsfiler koblet mot filer fra utlendingsmyndighetenes Utlendingsdatabase (UDB). SSBs situasjonsfiler for befolkningen er korrigert for nettoflytting i løpet av året. Sosialhjelpsoppgavene som er innrapportert fra kommunene, kobles så mot befolkningsfilene, for å finne ut hvem som er i målgruppen, samt utbetalinger knyttet til disse. Resultatet av koblingene viser samlede stønadsutbetalinger og antall personer i målgruppen fordelt på kommune og bosettingsår.

10.2.2 SSBs kontroller av data

Tall på utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad publiseres i KOSTRA to ganger årlig – urevidert rundt 15. mars og endelige tall rundt 15. juni. I perioden fra den foreløpige KOSTRA-publiseringen medio mars til den endelige KOSTRA-publiseringen i medio juni, rettes feil i datagrunnlaget bl.a. ved innhenting av oppdaterte/rettede opplysninger fra kommunene. For eksempel er det noen kommuner som ikke leverer tall innen fristen for den første publiseringen, og noen kommuner leverer feil tall.

For å eliminere eventuelle feil er alle innsendte opplysninger fra kommunene kontrollert for de typer feil som lar seg etterspore i SSBs egne kontroller (som ugyldig fødselsnummer, opplysninger som ikke er gitt, opplysninger som er inkonsistente, eller tall som avviker sterkt fra foregående år).

10.2.3 Beregning av utgifter til utbetalt sosialhjelp

For å gi et best mulig bilde av utgiftene til bosetting over tid, uavhengig av størrelsen på de ulike årskullene, er det etter Beregningsutvalgets mening mest relevant å bruke gjennomsnittlig utbetaling av sosialhjelp per person for hvert enkelt årskull og summere disse gjennomsnittsbeløpene, siden denne summen ikke er påvirket av antall personer i de enkelte årskullene. Med denne beregningsmåten tar man hensyn til at sammensettingen av hvert bosettingskull varierer fra år til år. Den gjennomsnittlige utbetalingen til alle i målgruppen multiplisert med 5 ville vært mindre presis enn summen av de gjennomsnittlige utbetalingene for hvert enkelt årskull.

Gjennomsnittlig utbetaling av sosialhjelp per person i målgruppen i et bosettingsårskull er beregnet ved at summen av alle utbetalingene til sosialhjelpsmottakere i målgruppen som tilhører dette årskullet, er delt på totalt antall personer i målgruppen i samme årskull. Dette beløpet vil både være avhengig av hvor stor andel av målgruppen som er sosialhjelpsmottakere, og hvor høye beløp hver registrerte stønadsmottaker får i støtte. Tallene i rapporten viser dermed gjennomsnittlig sosialhjelpsutbetaling per person i *målgruppen*, ikke per person som *mottar sosialhjelp*.

10.2.4 Beregningsutvalgets vurdering av datakvaliteten

I sosialhjelpsstatistikken registreres som regel kun hovedforsørger i familien, siden det er vanlig at en person i husholdningen søker om sosialhjelp på vegne av hele familien. Dette betyr at sosialhjelpsundersøkelsen ikke vil fange opp utbetalinger til husholdninger hvor hovedforsørger er utenfor målgruppen, selv om andre familiemedlemmer som følge av familiegjenforening er med i målgruppen. Dette er den viktigste feilkilden som kan ha betydning for kartleggingsresultatet.

For SSB er det ikke mulig å avdekke i hvilken grad sosialhjelpsutbetalinger eller utbetalinger av introduksjonsstønad blir underrapportert, dvs. at personer har fått støtte uten at dette er innrapportert og ført på SSBs registreringsskjema (KOSTRA-skjema 11 og 11B).

Sosialhjelpsundersøkelsen baserer seg på data fra alle landets kommuner som har rapportert data til KOSTRA. For å eliminere eventuelle feil er alle innsendte opplysninger fra kommunene kontrollert for de typer feil som lar seg etterspore i SSBs egne kontroller (som nevnt over). Opplysninger fra kommuner hvor det er avdekket vesentlige feil i det mottatte materialet, er ikke med.

14 Det vil si at det for kartleggingsåret 2014 er personer som er registrert i Det sentrale folkeregister (DSF) med bosettingsår 2010 til 2014. For de personer som har fått en første tillatelse med vedtaksår senere enn første gang de ble registrert i DSF, er bosettingsår lik vedtaksår.

Utgiftene til utbetalt sosialhjelp utgjør 10–13 prosent av de samlede utgiftene i Beregningsutvalgets kartlegging. Beregningsutvalget vurderer at datakvaliteten på datauttrekk på sosialhjelpsundersøkelsen er god.

10.3 Introduksjonsstønadsundersøkelsen

Introduksjonsloven gir nyankomne innvandrere i alderen 18–55 år rett og plikt til fulltidsdeltakelse i et introduksjonsprogram. Personer over 55 år har rett, men ikke plikt til å delta i introduksjonsprogram. Programmet kan som hovedregel vare i inntil to år, og deltakeren mottar introduksjonsstønad i programperioden. Etter behov og individuell vurdering kan programtiden utvides til inntil tre år. Introduksjonsordningen ble obligatorisk fra 1. september 2004, og loven gjelder i første rekke personer som har fått opphold som flyktninger, eller har fått opphold på humanitært grunnlag etter asylsøknad, samt deres familiemedlemmer. Som nyankomne regnes personer som er bosatt i en kommune etter avtale i løpet av de siste to år, og den enkelte må ha behov for grunnleggende kvalifisering, det vil si trenge hjelp til å komme ut i ordinært arbeid eller ordinær utdanning.

På oppdrag fra Beregningsutvalget beregner SSB kommunenes utgifter til utbetalt introduksjonsstønad til personer i målgruppen. Beregningene bygger på opplysninger innrapportert til KOSTRA og baserer seg på gjennomsnittstall for alle landets kommuner som har levert data.

For mer informasjon om SSBs statistikk over introduksjonsstønad og for kommunefordelte tall, se: www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra og www.ssb.no/introinnv/.

Introduksjonsstønadsundersøkelsen bygger i denne rapporten på endelige KOSTRA-tall per 15. juni 2015.

10.3.1 Bruk av KOSTRA og kontroll av data

På samme måte som for sosialhjelpsundersøkelsen bruker SSB opplysninger fra KOSTRA for å beregne utgifter til utbetalt introduksjonsstønad for Beregningsutvalgets målgruppe. Opplysninger om utbetalt introduksjonsstønad hentes fra KOSTRA-skjema 11B «Registreringsskjema for introduksjonsstønad». Her ligger individopplysninger om stønadsbeløp og antall måneder med stønad.

For å skille ut Beregningsutvalgets målgruppe[15] i dette materialet er SSBs befolkningsfiler koblet mot filer fra utlendingsmyndighetenes Utlendingsdatabase (UDB) på samme måte som for sosialhjelpsundersøkelsen. SSBs situasjonsfiler for befolkningen er korrigert for nettoflytting i løpet av året. Data om introduksjonsstønad som er innrapportert fra kommunene, kobles så mot befolkningsfilene, for å finne ut hvem som er i målgruppen, samt utbetalinger knyttet til disse. Resultatet av koblingene viser samlede stønadsutbetalinger og antall personer i målgruppen fordelt på kommune og bosettingsår.

Opplysningene kontrolleres på samme måte som for sosialhjelpsundersøkelsen.

10.3.2 Beregning av gjennomsnittlige utgifter til utbetalt introduksjonsstønad per person

Samme metode som for sosialhjelpsundersøkelsen brukes for å beregne gjennomsnittlig utbetaling av introduksjonsstønad. Også for introduksjonsstønadsutbetalingene viser tallene i rapporten gjennomsnittlig utbetaling per person i *målgruppen*, ikke per person som *mottar introduksjonsstønad*.

10.3.3 Beregningsutvalgets vurdering av datakvaliteten

Introduksjonsstønadsundersøkelsen baserer seg på data fra alle landets kommuner som har rapportert data til KOSTRA. For å eliminere eventuelle feil er alle innsendte opplysninger fra kommunene kontrollert

15 Det vil si at det for kartleggingsåret 2014 er personer som er registrert i Det sentrale folkeregister (DSF) med bosettingsår 2010 til 2014. For de personer som har fått en første tillatelse med vedtaksår senere enn første gang de ble registrert i DSF, er bosettingsår lik vedtaksår.

for de typer feil som lar seg etterspore i SSBs egne kontroller (som nevnt over). Opplysninger fra kommuner hvor det er avdekket vesentlige feil i det mottatte materialet, er ikke med.

Introduksjonsstønad er en ordning som ikke ville eksistert dersom det ikke var bosatt flyktninger. Disse utgiftene utgjør 20–25 prosent av de samlede utgiftene. Beregningsutvalget vurderer at datakvaliteten på datauttrekk på introduksjonsstønadsundersøkelsen er god.

10.4 Administrasjonsundersøkelsen – utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse

For å kartlegge kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse er det gjennomført en spørreskjemaundersøkelse. Dette blir gjort fordi det ikke er mulig å hente ut disse opplysningene direkte fra allerede eksisterende kommunerapportering. Spørreskjemaet som er brukt, er utarbeidet av Beregningsutvalget. Innhenting og bearbeiding av opplysningene i spørreskjemaet er gjennomført av SSB på anmodning av og i samarbeid med Beregningsutvalget. Spørreskjemaet er vedlagt bakerst i rapporten.

10.4.1 Valg av kommuner

Omtrent 20 kommuner deltar i Beregningsutvalgets kartlegging hvert år. For å få kontinuitet og med det bedre datakvalitet deltar kommunene i cirka fem år. Dette betyr at det hvert år er noen nye kommuner som deltar. Kommuner med mange personer i målgruppen deltar hvert år.

Ved valg av kommuner er det lagt vekt på å få med kommuner som:
1) er geografisk spredt
2) er av ulik størrelse
3) samlet har en stor andel av målgruppen

10.4.2 Gjennomføring av undersøkelsen

I hver enkelt kommune blir det oppnevnt en kontaktperson, som har som oppgave å koordinere arbeidet med innhenting av opplysninger fra de ulike etater.

Beregningsutvalget inviterer hvert år utvalgskommunene til et to dagers introduksjonsseminar i desember. Kommunene som deltar for første gang i kartleggingen, får i tillegg til kontaktperson tilbud om å sende en person med ansvar for de sektorene som har de største utgiftene til målgruppen, som skole eller bolig- og sosialtjenesten. På seminaret blir deltakerne orientert om bakgrunnen for utvalgets arbeid og opplegget for gjennomføring av de ulike delundersøkelsene.

I februar og mars hvert år besøker Beregningsutvalget utvalgskommunene. Det avholdes møter med representanter for de ulike kommunale etater/kontorer som framskaffer grunnlagsdata. Foreløpig utfylte skjemaer blir sendt inn på forhånd og gjennomgått under besøket, og uklarheter og spørsmål fra kommunene blir tatt opp.

Beregningsutvalget gjennomgår hvert enkelt svarskjema og ber om tilleggsinformasjon der noe synes uklart, for å redusere usikkerheten i resultatene.

10.4.3 Kartlagte utgiftsområder

I spørreskjemaet blir kommunene bedt om å oppgi faktiske regnskapstall eller anslå hvor stor del av kommunens samlede kapasitet innenfor de ulike tjenesteområdene som i det aktuelle kartleggingsåret ble brukt på målgruppen.

Dersom kommunene ikke kjenner de faktiske regnskapstallene, benyttes to ulike framgangsmåter for beregning av målgruppens relative ressursbruk. Gjennom den ene framgangsmåten vurderer kommunene hvor mange årsverk ved det aktuelle kontor som benyttes til betjening av målgruppen. Deretter

beregnes det hvor stor andel dette utgjør av kontorets totale antall årsverk. Metoden har vært aktuell for små kommuner og/eller kommuner med en oversiktlig organisering av tjenestene til målgruppen.

Ved den andre framgangsmåten bruker kommunene opplysninger om målgruppens andel av alle klienter for å beregne kapasitetsandelen. Først finner kommunene opplysninger om hvor mange klienter som finnes totalt, og hvor mange av disse som tilhører målgruppen. Deretter vekter kommunene målgruppens andel ut fra hvor mye tid som i gjennomsnitt brukes per klient i målgruppen sett i forhold til gjennomsnittet for øvrige klienter. Utvalget har laget en veiledning for vurdering av vektingsfaktoren. Beregningsutvalget er kritisk til vekter høyere enn 1,75. Veiledningen finnes på side 2 og 3 i skjema for administrasjonsundersøkelsen.

Kommunale tjenester som inngår i denne spørreskjemaundersøkelsen, er:

- NAV/sosialtjenesten
- innvandrer/flyktningkontortjenester
- tolketjenester
- administrering av introduksjonsprogram
- eksamensrettet grunnskoleopplæring
- administrering av kvalifiseringsprogram og utbetalt kvalifiseringsstønad
- sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening
- bolig/boligadministrasjonstjenester
- støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet
- enslige mindreårige
- barne- og ungdomsvernet
- ekstratiltak i grunnskolen
- kultur- og ungdomstiltak
- barnehager
- felleskostnader

Her følger en nærmere gjennomgang av de enkelte tjenesteområdene.

10.4.3.1 Sosial råd og veiledning

Beregningsutvalget kartlegger målgruppens andel av utgiftene til administrasjon og tiltak innenfor sosialtjenesten knyttet til råd, veiledning og vedtak om økonomisk sosialhjelp, samt ikke-klientførte tiltak. Noen kommuner har særskilt organisering av flyktningtjenester, som ved eget flyktningkontor, flyktningkonsulent m.m. I disse kommunene kan man lettere skille ut kostnadene til målgruppen. Disse tjenestene føres på KOSTRA-funksjon 242. I kommuner der det ikke er særskilt organisering, må man finne fram til målgruppens andel av tjenestekapasiteten i de forskjellige områdene.

10.4.3.2 Administrering av introduksjonsprogram

Utgifter som direkte knytter seg til tilrettelegging og gjennomføring av introduksjonsordningen, er knyttet til en særskilt tjeneste for målgruppen (etter ikrafttredelse av lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere) og er ført på egen KOSTRA-funksjon 275.

104.3.3 Eksamensrettet grunnskoleopplæring

Mange flyktninger mangler grunnskoleopplæring eller har for svake grunnleggende ferdigheter til å kunne klare seg i utdanningssystemet eller i arbeidslivet. Fra 2011-kartleggingen ble eksamensrettet grunnskoleopplæring tatt med som egen del i administrasjonsundersøkelsen. Dette fordi det var usikker og usystematisk rapportering på dette tidligere. Dette er ingen særskilt tjeneste for målgruppen, derfor må kommunene finne målgruppens andel av tjenestekapasiteten.

10.4.3.4 Administrering av kvalifiseringsprogrammet og utbetalt kvalifiseringsstønad
Utgifter til kvalifiseringsprogrammet inngikk i kartleggingen for første gang i 2010. Tidligere er utgifter til kvalifiseringsprogram holdt utenfor kartleggingen på grunn av for stor usikkerhet knyttet til datakvaliteten.

Tidligere var det et øremerket tilskudd til kvalifiseringsprogrammet, men fra 2011 ble denne finansieringen en del av rammetilskuddet til kommunen. I årets kartlegging har kommunen oppgitt sine faktiske utgifter til målgruppens deltakere i KVP, og utvalget har trukket fra statlig finansiering per deltaker som ble lagt inn i rammetilskuddet og prisjustert.

10.4.3.5 Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening
I tilfeller med særtiltak for målgruppen er det enkelt å identifisere utgiftene, men der det er generelle tiltak er det vanskeligere å beregne målgruppens andel av utgiftene. På dette området føres det lite fordi kommunenes utgifter til aktivisering i hovedsak blir rapportert gjennom introduksjonsordningen, kvalifiseringsprogrammet og eksamensrettet grunnskoleopplæring.

10.4.3.6 Bolig/boligadministrasjonstjenester
Totale utgifter til bolig kartlegges ved telling av antall boliger til målgruppen og et anslag av markedsverdier. I tillegg kommer boligadministrative oppgaver (målgruppens andel av disse).

Identifisering av boliger som reelt er disponert til målgruppen, kan i noen tilfeller være vanskelig.

I beregningen av kommunenes nettoutgifter i forbindelse med utleie av kommunalt eide boliger, inngår kalkulatorisk rente på investert kapital. Beregningsutvalget har de senere år brukt en kalkulasjonsrente på 4 prosent for å beregne kapitalkostnader for boliginvesteringer. Denne rentesatsen er vurdert og opprettholdt på samme nivå. Som grunnlag for denne beslutningen har Beregningsutvalget basert seg på anbefalinger i NOU 2012:16 Samfunnsøkonomiske analyser. For et normalt offentlig prosjekt anbefales en kalkulasjonsrente på 4 prosent, som består av risikofri realrente på 2,5 prosent og et risikopåslag på 1,5 prosent.

Beregningsutvalget har redusert prosentsatsen som skal være kapitalslit, fra 2,5 prosent av markedsverdi til 1,5 prosent av markedsverdi. Om lag halvdelen av reduksjonen skyldes lengre levetid på kommunale boliger enn normtiden på 40 år. Bakgrunnen for dette er en skjønnsmessig vurdering knyttet til boligenes levetid foretatt av Beregningsutvalget. Resten av endringen reduserer effekten av prisøkning på eiendommer over tid. Prosenten skulle i teorien vært beregnet av anskaffelsesverdi og ikke markedsverdi, og dette har tidligere gitt vedlikeholdsutgifter som Beregningsutvalget antar har vært noe for høye.

10.4.3.7 Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet
Dette er individbaserte tiltak til målgruppen minus andel av tilskudd til ressurskrevende brukere. Helseutgifter holdes utenfor.

10.4.3.8 Det statlige tilskuddet til enslige mindreårige
Tilskudd til enslige mindreårige differensieres første året, fra den måneden vedkommende blir bosatt og utbetales til og med det året den enslige mindreårige fyller 20 år. Her kartlegges hvor mange som utløste enslig mindreårig-tilskudd, og hvor mye tilskudd som ble gitt. Refusjon for utgifter til barnevernet skal ikke føres her, men under barne- og ungdomsvern. Dette beløpet trekkes fra de totale utgiftene oppgitt i administrasjonsskjemaet.

10.4.3.9 Barne- og ungdomsvernet
Klientrettede utgifter til barn i målgruppen med tiltak i barnevernet har flere av kommunene oversikt over, slik at man kan få fram eksakte tall for utgifter til barn i målgruppen. Ved beregning av barnevernstjenestens utgiftsandel på funksjon 244 er usikkerheten på lik linje med sosialtjenesten.

10.4.3.10 Ekstratiltak i grunnskolen
Når det gjelder ekstra tiltak, som norsk og morsmål, skal kommunene rapportere målgruppens andel av kostnaden til tiltak utover det som før 2006 ble dekket av det særskilte tilskuddet som nå inngår i rammetilskuddet.

10.4.3.11 Kultur- og ungdomstiltak
Her kartlegges målgruppens andel av utgiftene på tjenesteområdet. I de fleste tiltak utgjør målgruppen en relativt liten andel. Målgruppens andel og bruk av kulturtiltak kan være vanskelig å anslå.

10.4.3.12 Barnehager
Her kartlegges målgruppens andel av nettoutgifter til tilrettelegging og ekstrahjelp i barnehagen. I tillegg beregner Beregningsutvalget en nettokostnad for drifts-, lokal- og skyssutgifter.

10.4.3.13 Felleskostnader
Her kartlegges målgruppens andel av nettoutgifter av felleskostnader. Her er det ofte ulike utgangspunkt for andelsberegningen, det kan være målgruppens andel av samlet befolkning, og det kan være flyktningkontorets andel av antall ansatte. Hva som føres under dette punktet i den enkelte kommune, kan i tillegg være avhengig av måten kommunene er organisert på, og hvilken praksis kommunen har for kostnadsfordeling av fellesutgifter på de ulike tjenestestedene i kommunen.

10.4.4 Beregning av en gjennomsnittsutgift per person per år

For å beregne gjennomsnittsutgift per person i målgruppen er utgiftene summert for alle utvalgskommunene og dividert på totalt antall personer i målgruppen som er bosatt i de samme kommunene (beløpene er avrundet til nærmeste hundre kroner). Dette innebærer at kommuner med mange personer i målgruppen har større betydning for resultatet enn kommuner med få i målgruppen.

Beregningsutvalget kartlegger netto driftsutgifter. Det betyr at statstilskudd (bortsett fra integreringstilskuddet), refusjoner, salgs- og leieinntekter og andre inntekter blir trukket fra brutto driftsutgifter på de områdene som inngår i undersøkelsen. Innenfor Administrasjonsundersøkelsen korrigeres det blant annet for de øremerkede/personrettede tilskuddene. Eksempler på dette er særskilte refusjoner innenfor barnevern, tilskudd til enslige mindreårige, tilskudd for funksjonshemmede osv.

10.4.5 Vurdering av kvaliteten på datamaterialet

Utvalget finner grunn til å peke på følgende momenter som er av betydning for vurderingen av materialet:

1. Utgiftene til bosettings- og integreringsarbeidet for personene i målgruppen er på de fleste områder ikke utskilt på egne funksjoner og arter i kommuneregnskapet. Tilsvarende er ressursinnsatsen eller bruk av tid på målgruppen i begrenset grad registrert/regnskapsført i kommunene. Noen kommuner har likevel oversikt over faktisk ressursbruk, mens andre kommuner på noen områder må bruke skjønn for å avgjøre hvilke utgifter som skal tilskrives arbeidet med integrering og bosetting av personer i målgruppen. Kommunene legger ulike forutsetninger til grunn for den vurderingen som da må gjøres. Dette vil føre til at enkelte kommuner vil kunne ha undervurdert tidsbruken og utgiftene knyttet til vår målgruppe, mens det motsatte vil kunne være tilfelle i andre kommuner.

2. I enkelte av kommunene er det noe usikkerhet knyttet til antall personer som inngår i målgruppen. Beregningsutvalgets målgruppe er begrenset til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt i Norge i opp til fem år. Dette innebærer at kommunene først må skille mellom flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag og øvrige innvandrere, dernest mellom flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som er bosatt kortere og lengre tid enn fem år. Det foreligger vanligvis lite informasjon om brukernes oppholdsstatus og bosettingsår ved de ulike kommunale etater. Problemet er erfaringsmessig mindre i de kommunale virksomhetene hvor det

er vanlig praksis å trekke et slikt skille (f.eks. flyktning-/innvandrerkontor), men kan være større i de virksomhetene hvor det finnes få gode grunner til å skille personer i målgruppen fra andre brukere.

3. Personer i målgruppen kan ha flyttet til eller fra utvalgskommunene i løpet av året. Dette gjør at det for noen kommuner ikke vil være samsvar mellom antall bosatte per 31.12. og antallet som i løpet av året har vært omfattet av den tjenesteproduksjonen som kartlegges. I beregningen av gjennomsnittsutgifter per person er antall bosatte i målgruppen per 31.12. korrigert for nettoflyttinger mellom kommunene i løpet av året. Det er forutsatt at gjennomsnittlig botid i utvalgskommunen var seks måneder for de som flyttet.

4. Målgruppetallene som rapporteres til Beregningsutvalget i administrasjonsskjemaet, blir kontrollert mot tall fra IMDi. IMDis oversikt over målgruppetallet i utvalgskommunene er basert på registreringer i DUF (Datasystemet for utlendings- og flyktningsaker) over personer som utløser tilskudd. I de tilfellene hvor differansen mellom kommunens og IMDis tall har vært stor, har IMDi/Beregningsutvalget kontaktet kommunen. For 2014-kartleggingen er kommunenes tall brukt som grunnlag for beregning da det har vært lite avvik fra IMDi sine tall.

5. Det er noe usikkerhet knyttet til avgrensing av målgruppen og avgrensing av utgifter knyttet til målgruppen. Dette handler både om risiko for at utgiftene blir for lave, og at de blir for høye på enkelte områder. Det er rimelig å anta at gjennomsnittlig utgiftsnivå vil være ulikt for de ulike bosettingskullene. Dersom dette er riktig, vil resultatet av denne undersøkelsen være påvirket av fordelingen av antall personer på de enkelte årskull (i motsetning til sosialhjelpsundersøkelsen, jf. kapittel 5). Beregningsutvalget legger til grunn at utgiftene er størst for personer som ble bosatt de siste årene.

6. Det kan være usikkerhet om fordelingen av enkelte utgifter mellom introduksjonsprogrammet og voksenopplæring.

7. Beregningsutvalget foretar ikke noen korrigering for eller analyser av de utslagene målgruppen gjør, gjennom inntektssystemet for kommunen, på kommunenes rammetilskudd eller skatteinntekter, med unntak av utgifter til kvalifiseringsprogrammet og barnehage. Dette inngår ikke i Beregningsutvalgets oppdrag/mandat.

8. Beregningsutvalget videreutvikler spørreskjemaet fra kartlegging til kartlegging. En følge av endringer i skjemaet vil være at kommunenes beregninger blir mer presise.

9. Det medfører usikkerhet knyttet til om kommunene får med riktig antall boliger til målgruppen, og om markedsverdiene er korrekte.

10. Det kan være utfordrende å kartlegge utgifter til ekstratiltak i grunnskolen utover en tidligere tilskuddsordning som etter 2006 er innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. I årets kartlegging har utvalget hatt ekstra fokus på å følge opp om rammetilskudd er beregnet av kommunen og trukket i fra rapporterte utgifter.

11. Skjemaet som brukes ved kartleggingen er omfattende, men etter Beregningsutvalgets mening har det en utforming som åpner for føring av alle relevante driftsutgifter og -inntekter som kommunene måtte ha hatt på de ulike tjenesteområdene som blir kartlagt, uavhengig av hvordan tjenestene er organisert og regnskapsført i kommunene.

10.4.6 Kvalitetssikring

Utvalget sikrer kvaliteten på de innrapporterte tallene gjennom en rekke tiltak. Hvert års kartlegging starter med det nevnte introduksjonsseminaret, der en går grundig gjennom skjemaet og problemstillinger. Kvaliteten sikres ytterligere ved at Beregningsutvalget gjennomfører kommunebesøk til alle utvalgs-

kommunene, samt en grundig gjennomgang av hver kommune i Beregningsutvalget med oppfølgingsspørsmål til kommunene.

10.5 Kartlegging av utgifter dekket av tilskudd for opplæring i norsk og samfunnskunnskap

I voksenopplæringsundersøkelsen kartlegges kommunenes utgifter til norskopplæring for alle voksne innvandrere, med og uten rett og/eller plikt. Data innhentes fra de samme kommunene som er med i administrasjonsundersøkelsen, ved en parallell spørreskjemaundersøkelse. Se skjema bakerst i rapporten.

Kommunene har ansvar for organisering og gjennomføring av norskopplæringen. Beregningsutvalget har hittil kartlagt en utgift per undervisningstime. I forbindelse med omlegging av tilskuddsordningen i 2010 ble mulighetene for å beregne utgift per deltaker vurdert.

Utvalget har i år arbeidet med å utvikle en metode for å finne gjennomsnittlig antall undervisningstimer som gjennomføres per deltaker med rett og plikt, eller bare rett etter introduksjonsloven. Kostnad per undervisningstime kartlegges allerede i Voksenopplæringsundersøkelsen. Med kunnskap om gjennomsnittlig antall undervisningstimer per deltaker og gruppestørrelse vil man dermed kunne beregne en snittkostnad per elev. Data hentes ut av Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) som viser personer med rettigheter og/eller plikter til introduksjonsprogram og undervisning i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven.

10.5.1 Kartlagte områder i spørreskjemaet

Tilskuddet til norskopplæring er ment å dekke utgifter til lærerlønn, administrasjon, undervisningsmateriell og reisestøtte. Opplysningene som er innhentet via spørreskjemaet, kan deles i tre hovedgrupper: omfang, utgifter og inntekter.

10.5.1.1 Omfang

Som for tidligere kartlegginger blir kommunene bedt om å oppgi gjennomsnittlig og totalt antall voksne innvandrere som fikk norskopplæring i kommunen i 2014, og herav hvor mange som utløser tilskudd etter per capita-ordningen. Kommunene blir også bedt om å oppgi antall asylsøkere, personer med plikt og andre betalingsdeltakere som fikk opplæring i kommunene. Som for 2013-kartleggingen omfatter 2014-kartleggingen utgifter knyttet til undervisningen av alle deltakere, også de som ikke får tilskudd.

Kartleggingen omfatter totalt antall undervisningstimer.

10.5.1.2 Utgifter

Kartleggingen omfatter de utgifter som er ment å dekkes av tilskuddet til norskopplæring: lærerlønn, administrasjon, undervisningsmateriell og reisestøtte. I tillegg kartlegges utgifter til lokaler. Utgifter knyttet til introduksjonsordningen blir kartlagt, men overføres til administrasjonsundersøkelsen og regnes dermed ikke med i utgiftene til voksenopplæringsundersøkelsen.

10.5.1.3 Inntekter

Følgende inntekter i forbindelse med norskopplæringen blir også kartlagt: per capita-tilskudd (persontilskudd), grunntilskudd, inntekter fra andre kommuner som kommunen driver norskopplæring for, per capita-tilskudd mottatt fra andre kommuner, deltakerbetaling, tilskudd for norskundervisning av asylsøkere og «andre inntekter».

10.5.2 Utgiftsbegreper i voksenopplæringsundersøkelsen

Voksenopplæringsundersøkelsen omfatter utgifter til lærerlønn (inklusive vikarutgifter og sosiale utgifter), administrasjonsutgifter, utgifter til undervisningsmateriell, samt utgifter til reisestøtte i forbindelse med

undervisningen. I tillegg kartlegges også utgifter til undervisningslokaler, strøm, renhold og inventar, da lokalutgifter i større grad kan variere ulike steder i landet.

To utgiftskategorier ligger dermed til grunn for beregningen.

Drift uten lokaler per undervisningstime er summen av utgifter til lærerlønn, administrasjon, undervisningsmateriell og reisestøtte dividert på antall undervisningstimer til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Drift med lokaler per undervisningstime er summen av utgifter til lærerlønn, administrasjon, undervisningsmateriell, reisestøtte, leie/stipulert leie av undervisningslokale og annet (f.eks. strøm, renhold, inventar) dividert på antall undervisningstimer til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

10.5.3 Beregning av utgifter per time

Med utgangspunkt i det innkomne materialet er følgende størrelser beregnet:

Utgifter per undervisningstime er beregnet ved å dele utgiftene som den enkelte kommune har hatt, på antall undervisningstimer i norsk og samfunnskunnskap.

Gjennomsnittsutgift per undervisningstime betyr at utgiftene er summert for hele utvalget og delt på utvalgets totale undervisningstimer. I beregningen vil utgiftsnivået i kommunene med flest undervisningstimer bety mest for resultatet.

Tilskuddet tildeles nå per person mot tidligere tilskudd per klassetime og deltakertime. Utvalget vil fortsatt beregne utgifter per undervisningstime, jf. kap. 10.5 over. Først når man kjenner til den gjennomsnittlige kostnaden per deltakertime, kan dette beregnes mot gjennomsnittlig antall timer deltakerne i målgruppen har mottatt når de avslutter undervisningen. Da vil man også se hvor mange timer et persontilskudd i gjennomsnitt dekker.

Voksenopplæringsundersøkelsen kartlegger som nevnt kommunenes utgifter til norskopplæring for *alle* voksne innvandrere, både med og uten rett og/eller plikt etter introduksjonsloven. Denne framgangsmåten har blitt valgt fordi det er stor variasjon på antall timer som gis de forskjellige deltakerne. Spesielt personer utenfor målgruppen mottar ofte færre timer, og deltar i kortere perioder. Etter den store arbeidsinnvandringen de siste ti årene, og innføring av undervisning for asylsøkere, har antallet deltakere utenfor målgruppen økt betydelig. Disse går ofte i samme grupper som målgruppen, og er vanskelig å trekke ut av undersøkelsen.

10.5.4 Vurdering av kvaliteten på datamaterialet

1. Undervisningen i kommunene blir i stor utstrekning organisert etter deltakernes kunnskaper. Personer med rett og plikt får med andre ord opplæring i samme grupper som for eksempel asylsøkere og personer uten rett og/eller plikt (betalingsdeltakere). I noen tilfeller deltar også personer som får undervisning i norsk og samfunnskunnskap som en del i eksamensrettet grunnskoleopplæring. Dette gjør det vanskelig å skille ut utgifter og undervisningstimer til personer med persontilskudd. Det er hovedgrunnen til at Beregningsutvalget fra 2010-kartleggingen valgte å inkludere alle innvandrere med norskopplæring, alle undervisningstimer og alle utgifter i kartleggingen. Fra og med 2012-kartleggingen har Beregningsutvalget også bedt om å få med utgifter, årsverk og undervisningstimer knyttet til kontaktlærere.

2. For kommunene kan det være vanskelig å skille mellom ordinær undervisning i norsk og samfunnskunnskap, og undervisning i introduksjonsprogrammet, grunnskoleopplæring for voksne, etc. Skjemaet er utformet slik at kommunene skal skille ut utgifter til undervisning utover ordinær norsk og samfunnskunnskap, og føre dette tallet over til administrasjonsskjemaet. Slik blir vi sikrere på at

utgiftene kartlagt i voksenopplæringsundersøkelsen i hovedsak kun gjelder undervisning i norsk og samfunnskunnskap.

3. De siste årene har Beregningsutvalget foretatt en mer systematisk kvalitetssikring av oppgitte opplysninger, blant annet av forholdet mellom lærerlønn, årsverk og antall undervisningstimer.

4. Det er noe usikkerhet knyttet til oppgitte lokalutgifter siden enkelte kommuner oppgir tall som avviker fra rapporterte KOSTRA-tall. Dette kan skyldes at noen kommuner må stipulere sine leieutgifter når de avgrenser kostnadene til å gjelde målgruppen. I tillegg observerer man et stort spenn i lokalutgifter per undervisningstime mellom kommuner i undersøkelsen.

Beregningsutvalget vurderer at årets kartlegging er av god kvalitet, som gir et grunnlag for å beregne en utvikling i timepris. Innsamlede opplysninger kvalitetssikres på samme måte som for administrasjonsundersøkelsen, se avsnitt 10.4.6.

10.6 Utgifter til kommunale helsetjenester

Av metodiske årsaker omfatter ikke undersøkelsen utgifter til den kommunale helsetjenesten. I forbindelse med kartleggingen i 1996 ble det utarbeidet tre rapporter fra ulike forskningsinstitusjoner hvor det ble sett nærmere på utgifter i helsesektoren til målgruppen. Resultatene fra disse undersøkelsene er noe forskjellige (se forøvrig Beregningsutvalgets rapport fra 1996). Helseutgiftene ble i 1997 stipulert til 15 000 kroner per flyktning over femårsperioden og er siden blitt justert for etterfølgende utvikling i kommunal deflator. Kommunal deflator var på 3,1 prosent i 2014. Helseutgifter per person i målgruppen over femårsperioden var dermed **30 200 kroner** i 2014.

Beregningsutvalget satte i 2006 ned et underutvalg, helseutvalget, som gjennomførte en begrenset spørreskjemaundersøkelse om kommunenes helseutgifter til målgruppen. Følgende fire kommuner deltok i denne undersøkelsen: Bamble, Stavanger, Trondheim og Rana. Hensikten var å prøve ut om det lot seg gjøre å finne rimelig gode anslag for kommunenes kostnader til helsetjenester for personer i målgruppen, ut fra kartlegging av utgifter til målgruppen på de aktuelle KOSTRA-funksjoner. Det ble samtidig gjort en vurdering av hvor mye tid og arbeid det gikk med fra kommunenes side for å gjennomføre en slik kartlegging av helseutgiftene. Helsekartleggingen viste at de fire deltakende kommunenes helseutgifter lå langt over de stipulerte helseutgiftene. For mer om helsekartleggingen, se Beregningsutvalgets rapport om denne undersøkelsen fra høsten 2006 (Beregningsutvalget 2006).

Tidligere rapporter

Tidligere rapporter over kommunenes utgifter til bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag finnes på www.imdi.no eller kan fås ved henvendelse til Beregningsutvalgets sekretariat: ary@imdi.no

Tilleggsrapport

I forbindelse med 2014-kartleggingen ble det også gitt et tilleggsoppdrag for å finne kommunenes utgifter til integrering og bosetting av enslige mindreårige. Denne rapporten trykkes og distribueres på samme måte som hovedrapporten. I tillegg finnes den på www.imdi.no eller kan fås på henvendelse til Beregningsutvalgets sekretariat: ary@imdi.no

VEDLEGG

Vedleggstabell 1 Strukturtall for kommunene i administrasjonsundersøkelsen per 31.12.2014. Antall innbyggere fra www.ssb.no og folketall for målgruppen etter kommunenes opplysninger i administrasjonsundersøkelsen[16].

	Antall innbyggere 31.12.14	Antall personer i målgruppen 31.12.2014	Antall i målgruppen i prosent av antall innbyggere
0105 Sarpsborg	54 187	310	0,6
0213 Ski	29 728	204	0,7
0219 Bærum	120 369	610	0,5
0301 Oslo	645 701	3 193	0,5
0502 Gjøvik (NY)	29 995	284	0,9
0602 Drammen	67 003	681	1,0
0626 Lier	25 380	143	0,6
0706 Sandefjord	45 261	163	0,4
0806 Skien	53 728	590	1,1
0815 Kragerø (NY)	10 645	184	1,7
1001 Kristiansand (NY)	87 395	958	1,1
1017 Songdalen	6 348	108	1,7
1106 Haugesund	36 457	246	0,7
1149 Karmøy(NY)	41 982	224	0,5
1201 Bergen	274 379	1 838	0,7
1401 Flora	11 827	227	1,9
1505 Kristiansund (NY)	24 544	268	1,1
1601 Trondheim	184 604	1 520	0,8
1714 Stjørdal	22 918	278	1,2
1804 Bodø (NY)	50 090	450	0,9
2030 Sør-Varanger	10 207	108	1,1
I alt	*1 832 748*	12 587	*1,0*
Hele landet	5 109 056	38 695	0,8

16 Landstall: Antall personer i målgruppen med gyldig fødselsnummer registrert bosatt per 31.12.2014.

Vedleggstabell 2 Integreringstilskuddets satser fra 1991 til 2014. Etter antall år bosatt i Norge. Kroner.

Utbetalingsår	Totalt	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	Antall førstegangs-bosatte personer per år[17]
1991	240 000	80 000*	40 000	40 000	40 000	40 000	4 200
1992	283 500	78 500	70 000	45 000	45 000	45 000	3 800
1993	270 000	67 500	67 500	45 000	45 000	45 000	3 200
1994	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	11 900
1995	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	5 600
1996	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	2 600
1997	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	2 700
1998	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	3 000
1999	290 000	70 000	65 000	55 000	50 000	50 000	6 700
2000	300 000	75 000	65 000	60 000	50 000	50 000	6 300
2001	365 000	85 000	75 000	75 000	65 000	65 000	7 200
2002	376 000	87 000	77 000	77 000	68 000	67 000	8 300
2003	376 000	87 000	77 000	77 000	68 000	67 000	6 700
2004	393 000	96 000	85 000	77 000	68 000	67 000	5 300
2005	432 000 (voksne) 412 000 (barn)	120 000 (voksne) 410 000 (barn)	91 000	80 000	71 000	70 000	5 000
2006	450 000 (voksne) 430 000 (barn)	130 000 (voksne) 110 000 (barn)	98 000	81 000	71 000	70 000	5 300
2007	476 000 (voksne) 456 000 (barn)	130 000 (voksne) 110 000 (barn)	113 000	92 000	71 000	70 000	3 800
2008	496 000** (voksne) 476 000 (barn)	130 000 (voksne) 110 000 (barn)	123 400	99 600	73 000	70 000	4 400 ***
2009	551 500 (voksne) 531 500 (barn)	140 000 (voksne) 120 000 (barn)	141 000	125 500	75 000	70 000	6 100
2010	574 300 (voksne) 554 300 (barn)	147 500 (voksne) 127 500 (barn)	146 400	130 400	80 000	70 000	5 800
2011	631 500(enslige voksne) 581 500 (voksne) 581 500 (enslige mindreårige) 561 500 (barn)****	200 000(enslige voksne) 150 000 (voksne) 150 000 (enslige mindreårige) 130 000 (barn)	150 000	131 500	80 000	70 000	5 500
2012	651 500(enslige voksne) 598 000 (voksne) 598 000 (enslige mindreårige) 576 600 (barn)	210 000(enslige voksne) 156 500 (voksne) 156 500 (enslige mindreårige) 135 000 (barn)	156 500	135 000	80 000	70 000	5 700
2013	666 800 (enslige voksne) 616 800 (voksne) 616 800 (enslige mindreårige) 596 800 (barn)	215 000 (enslige voksne) 165 000 (voksne) 165 000 (enslige mindreårige) 145 000 (barn)	166 800	135 000	80 000	70 000	6 500
2014	717 600 (enslige voksne) 669 600 (voksne) 669 600 (enslige mindreårige) 669 600 (barn)	225 000 (enslige voksne) 177 000 (voksne) 177 000 (enslige mindreårige) 177 000 (barn)	200 000	142 600	80 000	70 000	7 784

Kilde: IMDi * I tillegg kom volumtilskuddet på 500 000 kroner per 18 bosatte.** Fra 1. juli økt til 515 000 for voksne og 505 000 for barn. *** Ifølge 2007-rapporten var det 4 900 førstegangsbosatte i 2007. Tallet i 2007-rapporten er justert etter offisielle tall fra IMDi.

17

Vedleggstabell 3 Oversikt over kommunenes utgifter og antall i målgruppen i 2014 og 2013. Utgåtte kommuner i 2013 er inkludert (markert med kursiv). Utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad er ikke inkludert. Ikke avrundet.

	Antall i målgruppen[18]		Totale utgifter uten KVP		Utgift per person uten KVP	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
0105 Sarpsborg	295	298	20 767 485	19 533 813	70 518	65 660
0213 Ski	198	202	18 572 951	16 317 075	93 803	80 778
0219 Bærum	589	610	76 702 227	79 015 686	130 224	129 534
0231 Skedsmo	363	–	25 102 240	–	69 152	–
0301 Oslo	3 129	3 163	304 614 531	295 884 873	97 368	93 546
0501 Lillehammer	265	–	25 721 510	–	97 246	–
0502 Gjøvik (NY)	–	284	–	27 008 594	–	95 101
0602 Drammen	591	675	49 318 742	51 216 391	83 450	75 932
0626 Lier	147	144	13 031 526	11 759 599	88 650	81 948
0706 Sandefjord	157	164	11 634 698	11 736 698	74 343	71 784
0806 Skien	612	590	41 854 134	49 158 838	68 389	83 320
0815 Kragerø (NY)	–	189	–	16 399 178	–	86 998
1001 Kristiansand (NY)	–	963	–	74 210 519	–	77 102
1017 Songdalen	90	108	5 462 658	8 307 875	61 035	76 925
1102 Sandnes	387	–	28 532 553	–	73 823	–
1106 Haugesund	259	248	22 703 355	21 426 257	87 827	86 396
1149 Karmøy(NY)	–	227	–	17 144 530	–	75 693
1201 Bergen	1 756	1 824	147 169 122	171 298 074	83 833	93 913
1401 Flora	208	232	14 202 618	19 588 696	68 282	84 616
1505 Kristiansund (NY)	–	271	–	20 486 126	–	75 734
1601 Trondheim	1 393	1 510	122 421 158	132 060 890	87 915	87 487
1714 Stjørdal	252	284	24 020 479	21 035 201	95 509	74 198
1804 Bodø (NY)	–	448	–	31 677 488	–	70 788
1805 Narvik	177	–	11 786 040	–	66 776	–
1903 Harstad	394	–	20 956 711	–	53 190	–
2030 Sør-Varanger	97	115	8 888 728	10 359 514	91 636	90 083
I alt	**11 354**	**12 543**	**993 463 466**	**1 105 625 916**	**87 503**	**88 147**

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen 2014 og 2013

18 Vektet gjennomsnitt av antallet per 1.1. og 31.12. for 2013 og 2014

Vedleggstabell 4 Antall personer i målgruppen per 31.12.2014 etter bosettingsår, flyktningkategori, alder, kjønn, landsdel, kommunestørrelse og statsborgerskap

Bakgrunnsopplysninger		Antall personer		Prosent	
		Målgruppen	Adm. und	Målgruppen	Adm.und
I alt		**38 695**	**13 002**	**100,0**	**100,0**
Kull	**2014**	8 924	2 606	26,4	20,1
	2013	8 211	2 568	22,3	19,5
	2012	7 529	2 619	18,8	20,3
	2011	7 035	2 490	16,4	18,3
	2010	6 996	2 719	16,2	21,8
Flyktning-kategori	**ANN**	287	132	0,8	1,0
	FAM	8 179	2 915	21,0	22,4
	FLUKTASYL	24 407	8 195	63,3	63,1
	FLUKTOFF	5 822	1 760	14,9	13,5
Alder	**0 – 5**	3 323	1 030	8,9	7,9
	6 – 15	7 356	2 235	19,0	17,2
	16 – 18	2 822	825	7,4	6,3
	19 – 25	6 642	2 321	17,0	17,9
	26 – 35	11 067	4 070	28,6	31,3
	36 – 45	5 053	1 668	12,9	12,9
	46 – 55	1 625	556	4,1	4,3
	56 – 66	553	196	1,4	1,5
	67 –>	254	101	0,6	0,8
Kjønn	**Menn**	21 119	7 057	54,6	54,3
	Kvinner	17 576	5 945	45,4	45,7
Landsdel	**Oslo og Akershus**	6 771	4 504	17,2	34,7
	Hedmark og Oppland	3 408	294	8,8	2,3
	Sør-Østlandet	6 847	2 001	17,6	15,4
	Agder og Rogaland	6 023	1 525	15,6	11,7
	Vestlandet	6 275	2 386	16,3	18,4
	Trøndelag	3 609	1 724	9,4	13,3
	Nord-Norge	5 762	568	15,0	4,4
Innbyggere	**Ikke i administrasjonsundersøkelsen**	25 354	–	65,8	–
	0 – 9999	341	97	0,9	0,7
	10000 – 19999	399	342	1,0	2,6
	20000 – 49999	1 852	1 820	4,8	14,0
	50000 –>	10 749	10 743	27,5	82,6
Statsborgerskap	**Norsk**	1 698	810	4,0	6,4
	Øst-Europa	818	283	2,1	2,2
	Vest-Europa u/Tyrkia, Nord-Amerika og Oseania ekskl Norge	10	4	0,0	0,0
	Asia m/Tyrkia	11 404	3 896	29,5	29,9
	Afrika	23 692	7 633	61,5	58,6
	Sør- og Mellom-Amerika	105	53	0,3	0,4
	Statsløse og uoppgitt	968	323	2,6	2,5

Kommunesektorens organisasjon

Postboks 1378 Vika
0114 Oslo
Tlf. 24 13 26 00

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
IMDi
Postboks 8059 Dep
0031 Oslo
Tlf. 24 16 28 00

Kartlegging av kommunens utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i 2014

Kommune:

Denne undersøkelsen utføres på oppdrag fra Kommunesektorens organisasjon (KS) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Hensikten med undersøkelsen er å skaffe opplysninger som kan gi grunnlag for å beregne utgiftsutviklingen i kommunene forbundet med opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Målgruppen for undersøkelsen er deltakere som omfattes av rett og plikt eller rett til norskopplæring (jf rundskriv Q-20/2012 og IMDi 4/2014), asylsøkere og deltakere uten rett og plikt.

Opplysningene i skjemaet vil brukes til å beregne en utgift per undervisningstime.

Undersøkelsen består av to deler:
Første del (spm 1 til 36) gjelder deltakere som fikk opplæring i kommunen.
Andre del (spm 37 til 40) gjelder deltakere bosatt i kommunen/statlig mottak som fikk opplæring i andre kommuner.

Kontaktpersonen kommunen har utpekt, vil ha ansvaret for å koordinere innsamlingen av opplysningene i kommunen. Dersom det skulle være spørsmål vedrørende undersøkelsen eller selve utfyllingen av skjemaet send gjerne e-post til denne adressen:

beregningsutvalget@imdi.no

Dessuten kan følgende personer kontaktes:

Nina Gran, KS, tlf. 24 13 27 78, 915 26 482, e-post: nina.gran@ks.no
Kjartan Stokke, FMBu, tlf. 32 26 69 48, 916 45 331, e-post: fmbukns@fylkesmannen.no

Vi ber om at spørreskjemaet blir fylt ut og returnert pr. e-post til **beregningsutvalget@imdi.no**
innen **10. mars 2015**.

Takk for hjelpen!

Datainnsamling

Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Vinterseminar	Utvalget/sekretariatet/kommunene	primo desember
Utfylling	Kommunene	foreløpig utfylte skjema sendes inn senest 3 dager før avtalt kommunebesøk
Kommunebesøk	Utvalget/(sekretariatet)/ kommunene	uke 7 - 10
Korrigering av tidligere utfylling	Kommunene	fra kommunebesøk - 10. mars
Innsending av utfylt skjema	Kommunene	innen 10. mars

Databearbeiding

Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Gjennomgang av skjema	Utvalget	fortløpende 11. mars - medio april
Oppfølging av kommunene; spørsmål til utfyllingen	Sekretariatet/kommunene	fortløpende 11. mars - medio april
Innlegging av data	Sekretariatet	fortløpende 11. mars - medio april
Sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsen samt kvalifiseringsstønad	Sekretariatet	KOSTRA Skjema 11, 11B og 11C. Frist for innrapportering 15. januar.
Kvalitetssikring av adm og vo	Utvalget/sekretariatet	medio - ultimo april
Presentasjon av foreløpig resultat for Utvalget	Sekretariatet	24. april

Presentasjon/publisering

Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Oversendelse av tall til departementet	IMDi/(sekretariatet)	30. april
Rapportskriving	Utvalget/sekretariatet	16. april - 14. mai
Korrektur - rapporten	Utvalget/sekretariatet	15. - 25. mai
Trykking av foreløpig rapport	Sekretariatet	29. mai
Utsending av foreløpig rapport	Sekretariatet	primo juni
Sommerseminar (med framlegging av rapporten)	Utvalget/sekretariat/kommunene	3. - 4. juni
Utsending av endelig rapport	Sekretariatet	August

Opplæring av voksne innvandrere i 2014

Opplysningene er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

INFORMASJON TIL UTFYLLER

Målgruppe:

Målgruppen for undersøkelsen er deltakere som får opplæring i norsk og samfunnskunnskap og som omfattes av rett og plikt eller rett til norskopplæring (jf rundskriv IMDi 4/2014), samt asylsøkere og deltakere uten rett og plikt.

Oversikt over personer med rett og/eller plikt til norskopplæring

Rett og plikt	Rett	Plikt	Unntak
16-55 år	55-67 år	16-55 år	
Gratis	Gratis	Betaling	
Asyl og Overføringsflyktninger	Asyl og Overføringsflyktninger		Studenter
Humanitært grunnlag	Humanitært grunnlag		Au pairer og andre med midlertidig opphold
Kollektiv beskyttelse	Kollektiv beskyttelse		
FAM (A/O; Hum og Kol)	FAM (A/O; Hum og Kol)		
FAM (norske eller nordiske borgere)	FAM (norske eller nordiske borgere)		Nordiske borgere
Personer med opphold på grunnlag av mishandling eller tvangsekteskap (fra 1.7.2011)		Arbeidsinnvandrere - ikke opphold etter EFTA/EØS-regelverket	Personer med opphold etter EFTA/EØS-regelverket
		FAM (arbeidsinnvandrere)	

Undervisning

Omfatter all grunnopplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, uavhengig av kursarrangør. Norskopplæring til asylsøkere inngår også i beregningsgrunnlaget, og skal spesifiseres i skjemaet.

Undervisningstimer

Summen av antall timer undervist i undervisningsgruppene.

Eks: Dersom det i kommunen er 3 undervisningsgrupper á 200 timer og 2 grupper á 100 timer blir antall undervisningstimer lik (3 x 200) + (2 x 100) = 800 undervisnings-timer.

1. Ble det undervist norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i kommunen i 2014?

ja ☐ - gå til 2
nei ☐ - gå til 36

Følgende spørsmål besvares av kommuner hvor det foregikk opplæring i norsk og samfunnskunnskap i 2014.

OMFANGET AV OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP

Kartleggingen omfatter alle deltaktere som i løpet av 2014 deltok i opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Det gjelder deltakere med rett og/eller plikt, asylsøkere og deltakere uten rett og plikt.

Deltakere i annen undervisning enn norsk og samfunnskunnskap, som for eksempel grunnskoleopplæring for voksne, trafikkutdanning mv, samt årsverk og undervisningsgrupper knyttet til dem skal ikke regnes med i spm 2-7, men skal kommenteres i kommentarfeltene herunder.

2. Vennligst oppgi totalt antall personer som har deltatt i opplæring i norsk og samfunnskunnskap i kommunen i 2014

	Totalt antall deltakere i 2014
Deltakere med rett og plikt	
Deltakere med rett	
Deltakere med plikt men ikke rett	
Deltakere uten rett og plikt	
Asylsøkere	
Sum deltakere	0

3. Vennligst oppgi totalt antall undervisningstimer (inkl. kontaktlærer) i norsk og samfunnskunnskap i 2014

Totalt antall undervisningstimer

4. Vennligst fyll ut informasjon nedenfor om virksomheten pr. 1.2.2014, 1.4.2014 og 1.10.2014

	pr. 1.2.2014	pr. 1.4.2014	pr. 1.10.2014
Antall grupper totalt			
Antall deltakere totalt			

5. Anslå gjennomsnittlig gruppestørrelse antall personer pr gruppe

6. Hvor mange årsverk var knyttet til undervisningen i norsk og samfunnskunnskap i 2014?
Gjelder kun de som underviser.

antall årsverk

Antall undervisningstimer totalt delt på lærerårsverk #DIV/0!

7. Dersom det er mulig, oppgi antall grupper med undervisning i norsk og samfunnskunnskap, antall deltakere pr gruppe, antall undervisningstimer i uken pr gruppe og antall uker gruppen har eksistert
Det er mulig å legge til flere linjer eller bruke Ledige ark for beregninger.

Eks. Kommunen har 3 grupper med 10 personer i hver gruppe. Disse gruppene har undervisning i 21 uker med 9 undervisningstimer per uke. I tillegg har kommunen 15 grupper med 15 personer som har hatt undervisning i 17 uker med 15 undervisningstimer per uke.

	Antall grupper	Antall deltakere pr gruppe	Antall undervisnings-timer i uken	Antall uker med undervisning
	3	*10*	*9*	*21*
	15	*15*	*15*	*17*
Totalt	**18**		**24**	**38**

	Antall grupper dagtid	Gjennomsnittlig antall deltakere pr gruppe dagtid	Antall undervisnings-timer i uken dagtid	Antall uker med undervisning dagtid	SUM - kontroll (grupper*timer per uke*ant uker)
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Totalt	**0**		**0**	**0**	

	Antall grupper kveld	Gjennomsnittlig antall deltakere pr gruppe kveld	Antall undervisnings-timer i uken kveld	Antall uker med undervisning kveld	SUM - kontroll (grupper*timer per uke*ant uker)
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
					0
Totalt	**0**		**0**	**0**	

8. Beskriv hvordan norskopplæringstilbudet er organisert i kommunen, f.eks kveldsgrupper, nivådelt, osv

Beskrivelse av organiseringen av undervisningen; f.eks antall kveldsgrupper og timer per kveldsgruppe, nivådelte grupper, antall deltakere som deltar på mer en enn gruppe mv

9. Underviser kommunen arbeidsrettet norsk på praksisplass (for eksempel språkpraksis)?

☐ Ja
☐ Nei, gå til spørsmål 11

Hvis ja, oppgi antall undervisningstimer for skoleåret:

Vår	Høst

10. Er undervisningstimene og utgiftene med i undersøkelsen?

☐ Ja
☐ Nei

11. Gis det arbeidsrettet norsk i grupper?

☐ Ja
☐ Nei

12. Hvis ja, er undervisningstimene og utgiftene med i undersøkelsen?

☐ Ja
☐ Nei, gå til spørsmål 14

13. Beskrivelse av organiseringen av arbeidsrettet norsk

Vennligst oppgi utgifter til kommunale tjenester i opplæring i norsk og samfunnskunnskap i 2014:

Her føres utgifter knyttet til de deltakere og undervisningstimer som er ført i spm 2-6. Utgifter knyttet til introdeltakere som ikke er undervisning i norsk og samfunnskunnskap, som f.eks trafikkopplæring, IT-kurs mv fordeles ikke ut over spm 14-21 men føres i sin helhet i spm 22.

(1. jan - 31. des)

14. Lærerlønn
Utgifter til lærerlønn, inkl. kontaktlærer (ta med vikarutgifter og sosiale utgifter, ta ikke med utgifter refundert av folketrygden). Kr:

15. Anslå gjennomsnittlig årslønn (eks. sosiale kostnader) for lærerne som mottok lønnsutbetalingene oppgitt i spm 14.: Kr:

Kontroll mot 6. Antall årsverk: 14. Lærerlønn / 15. anslag gj sn årslønn = beregnet "årsverk" #DIV/0!

Kontroll 14 mot 15: 14. Lærerlønn delt på årsverk uten sosialekostn. (30%) / 6. antall årsverk = gj.snittslønn #DIV/0!

16. Administrasjon og driftsutgifter
Utgifter til administrasjon (inkl. lønn til adm. personalet) ved undervisningsstedene/skolene (ev. ved skolekontoret dersom adm. er sentralisert). Kr:

17. Undervisningsmateriell
Utgifter til undervisningsmateriell, herunder utgifter til datautstyr og programvare til undervisning, samt kopieringsutgifter. Kr:

18. Reisestøtte Kr:

19. Persontilskudd (Per capita-tilskudd) overført til andre kommuner for deltakere som har flyttet til andre kommuner i løpet av året Kr:

20. Utgifter til 50 t samfunnskunnskap som ikke er tatt med spm 14, 16 og 17
For eksempel tolkeutgifter, kjøp av tjenester i andre kommuner Kr:

21. Andre utgifter Kr:

Eventuelle kommentarer til spm 14-21 samt spesifisering av spm 21

Utgifter til opplæring/informasjonsarbeid utover ordinær norsk og samfunnskunnskap

De fleste kommuner har opplæring/informasjonsarbeid i introduksjonsprogrammet som kommer i tillegg til ordinær norsk og samfunnskunnskap. Utgifter til slike tiltak skal kartlegges i administrasjonsundersøkelsen for å gi et riktig bilde av hva introduksjonsprogrammet koster. Det er derfor viktig å skille ut alle aktiviteter som ikke er ordinær norsk og samfunnskunnskap. Før utgiftene i spm 22 under og i spm 4.5 i administrasjonskjemaet.

Utgifter til husleie til ovennevnte tiltak føres i spm 35 og blir automatisk overført til spm 22.

NB! Sjekk at utgiftene i spm 22 ikke også er ført i spm 14-21!

22. Opplæring/informasjonsarbeid i introduksjonsordningen ut over ordinær norsk og samfunnskunnskap.
Dette kan for eksempel være studietid, foreldreveiledning, andre kurs som for eksempel trafikkopplæring, IT-kurs og lignende, samt lokalutgifter til disse aktivitetene.

Kort beskrivelse av tiltaket	Utgifter
Lokalutgifter (blir automatisk overført fra spm 35)	0

Totale utgifter som skal overføres til spm 4.5 i administrasjonsundersøkelsen Kr: 0

Eventuelle merknader til spm 22:

Vennligst oppgi inntekter til kommunale tjenester i opplæring i norsk og samfunnskunnskap i 2014

2014
(1. jan - 31. des)

23. Persontilskudd (Per capita-tilskudd) i 2014 Kr:
Inkludert 1. - 5. og 1. - 3. års per capita-tilskudd (Persontilskudd) – inntektsført tilskudd uavhengig av om beløpet er mottatt

24. Grunntilskudd Kr:

25. Persontilskudd (Per capita–tilskudd) i 2014 - ved flytting fra andre kommuner Kr:

Har kommunen fremmet krav om per capita-tilskudd (Persontilskudd) ovenfor andre kommuner (for deltakere som har flyttet til kommunen i løpet av året)? Oppgi inntektsført beløp.

26. Inntekter fra andre kommuner som kommunen driver norskopplæring for Kr:

27. Deltakerbetaling Kr:
Egenbetaling for deltakere som ikke har rett til voksenopplæring

28. Tilskudd til norskundervisning av asylsøkere Kr:

29. Andre inntekter
Annet, eks div kurs, tilskudd til funksjonshemmede, etc (utdypes herunder). Kr:

Eventuelle merknader til inntektene oppgitt i spørsmål 23-29:

30. Kjøpte kommunen tjenester til opplæring i norsk og samfunnskunnskap fra private tilbydere?
For eksempel frivillige undervisningsorganisasjoner, AOF, Folkeuniversitetet

ja ☐
nei ☐ - gå til 31

(1. jan - 31. des)

Dersom svaret var "ja", vennligst oppgi utgiftene Kr:

Eventuelle kommentarer til utgiftene ført i spm 30:

Vennligst oppgi kommunale utgifter i forbindelse med bruk av undervisningslokaler til opplæring i norsk og samfunnskunnskap:

I spm 31-35 føres alle utgifter til lokaler voksenopplæring, norsk og samfunnskunnskap.

Dersom deler av voksenopplæringens lokaler brukes til opplæring som går ut over ordinær undervisning i norsk og samfunnskunnskap skal disse utgiftene legges inn i spm 35. Tiltak utenom ordinær undervisning kan være:

* veiledning vedrørende introduksjonsprogrammet
* informasjonsarbeid
* diverse kurs (trafikkopplæring, data mv)

Eksempel på beregning av utgifter som skal føres i spm 35
1. Voksenopplæringen har 15 klasserom med gjennomsnittlig undervisning på 20 timer per uke (300 timer per uke). Aktiviteter til introduksjonsprogrammet har i gjennomsnitt hatt 4 klasserom a 4 timer per uke (16 timer per uke). 300/16 = 5,3 prosent av utgifter til lokaler skal inn i spm 35.

2. Voksenopplæringen har 15 klasserom. 1 rom brukes fast til tiltak i introduksjonsprogrammet. Da beregnes 1/15 av utgiftene i spm 34 og disse føres inn i spm 35.

		Kommunale utgifter i 2014
31. Leie Utgifter til leie av lokaler i ikke-kommunale bygg	Kr:	
32. Stipulert leie/internleie Stipulerte leieutgifter i kommunale bygg	Kr:	
33. Andre utgifter Andre utgifter f. eks til strøm, renhold, vaktmester og inventar (ikke datautstyr)	Kr:	
34. Totale utgifter til lokaler	**Kr:**	**0**
35. Beregn andel av utgiftene til lokaler ført i spm 34 som brukes for tiltak i introduksjonsordningen Dette beløpet blir automatisk overført til spm 22	Kr:	

Ad spm 32. Gi en kort beskrivelse av hvordan utgiftene er stipulert (antall kvm, pris pr. kvm, om prisen inkl. driftsutgifter e.l.).

Ad spm 33. Spesifiser hvilke andre utgifter dette dreier seg om.

Ad spm 35. Forklar kort beregningen av utgiftene

36. Fikk voksne innvandrere bosatt i kommunen opplæring i andre kommuner i 2014?

ja ☐ - gå til spm 37
nei ☐ - du er ferdig! Gå til Sammenligning med 2013 og sjekk tallene

Følgende spørsmål besvares av kommunen hvor voksne innvandrere bosatt i kommunen fikk opplæring i andre kommuner

37. Vennligst oppgi antall deltakere som fikk opplæring i norsk og samfunnskunnskap i andre kommuner pr. 1.2, 1.4, og 1.10 i 2014.
NB! Gjelder deltakere som ikke er blitt ført i spm 2 og 4.

	pr. 1.2.2014	pr. 1.4.2014	pr. 1.10.2014
Deltakere med rett og plikt			
Deltakere med rett men ikke plikt			
Sum deltakere	0	0	0

38. Vennligst oppgi totalt antall deltakere i målgruppen som fikk opplæring i norsk og samfunnskunnskap i andre kommuner i 2014

Totalt antall deltakere i målgruppen

2014 (1. jan - 31. des)

39. Vennligst oppgi betaling til vertskommunen i hht avtale mellom kommunene Kr:

40. Vennligst oppgi statstilskudd Persontilskudd (Per capita-tilskudd) i 2014

Kr:

Kommunesektorens organisasjon
Postboks 1378 Vika
0114 Oslo
Tlf. 24 13 26 00

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet IMDi
Postboks 8059 Dep
0031 Oslo
Tlf. 24 16 28 00

Kartlegging av kommunenes netto utgifter i 2014 til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag

Kommunenavn:

Denne undersøkelsen utføres på oppdrag fra Kommunesektorens organisasjon (KS) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI).

Hensikten med undersøkelsen er å skaffe opplysninger som kan gi grunnlag for å beregne utgiftsutviklingen i kommunene forbundet med bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag.

Målgruppen i undersøkelsen er:
- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.11 - 31.12.14.
- Barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen for integreringstilskudd. Dette gjelder ikke barn som får vedtak om familieinnvandring.

De områdene vi skal kartlegge gjennom denne delen av årets undersøkelse er tilsvarende:
* sosialkontortjenester
* introduksjonsprogram
* innvandrer-/flyktningkontortjenester
* eksamensrettet grunnskoleopplæring for voksne
* kvalifiseringsprogram
* sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening
* bolig-/boligadministrasjonstjenester
* støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet
* enslige mindreårige
* barne- og ungdomsvernet
* ekstratiltak i grunnskolen
* kultur- og ungdomstiltak
* barnehager
* felleskostnader

Utgifter til helse og rusomsorg blir ikke kartlagt.

Beregningsutvalget kartlegger netto driftsutgifter. Det betyr at statstilskudd, refusjoner, salgs- og leieinntekter og andre inntekter skal trekkes fra. Se veiledning i hver skjemadel.

Kontaktpersonen kommunen har utpekt, vil ha ansvaret for å koordinere innsamlingen av opplysningene i kommunen. Dersom det skulle være spørsmål vedrørende undersøkelsen eller selve utfyllingen av skjemaet send gjerne e-post til denne adressen: beregningsutvalget@imdi.no

Dessuten kan følgende personer kontaktes:

Anne Marit Ryen, IMDi tlf 41 68 14 90, e-post: ary@imdi.no
Nina Gran, KS, tlf. 24 13 27 78 / 915 26 482, e-post: nina.gran@ks.no
Peter Oftebro Baum, IMDi, tlf: 47 75 18 71, e-post: peba@imdi.no

Vi ber om at spørreskjemaet blir fylt ut og returnert til utvalget; pr. e-post til **beregningsutvalget@imdi.no** innen **10. mars 2015.**

Takk for hjelpen!

Milepælsplan for kartleggingen

Datainnsamling		
Oppgaver	**Ansvarlig**	**Frist for ferdigstilling**
Vinterseminar	Utvalget/IMDi/kommunene	primo desember
Utfylling	Kommunene	fra skjemaene er ferdige, til kommunebesøk
Kommunebesøk	Utvalget/IMDi/ kommunene	uke 7 - 10
Korrigering av tidligere utfylling	Kommunene	fra kommunebesøk - 10. mars
Innsending av utfylt skjema	Kommunene	innen 10. mars
Databearbeiding		
Oppgaver	**Ansvarlig**	**Frist for ferdigstilling**
Gjennomgang av skjema	Utvalget	fortløpende 11. mars - medio april
Oppfølging av kommunene; spørsmål til utfyllingen	IMDi/kommunene	fortløpende 11. mars - medio april
Innlegging av data	IMDi	fortløpende 11. mars - medio april
Sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsen samt kvalifiseringsstønad	SSB	KOSTRA Skjema 11, 11B og 11C. Frist for innrapportering 15. januar.
Kvalitetssikring av adm og vo	Utvalget/IMDi	medio - ultimo april
Presentasjon av foreløpig resultat for Utvalget	IMDi	24. april
Presentasjon/publisering		
Oppgaver	**Ansvarlig**	**Frist for ferdigstilling**
Oversendelse av tall til departementet	IMDi	30. april
Rapportskriving	Utvalget/IMDi	16. april - 14. mai
Korrektur - rapporten	Utvalget/IMDi	15. - 25. mai
Trykking av foreløpig rapport	IMDi	29. mai
Utsending av foreløpig rapport	IMDi	primo juni
Sommerseminar (med framlegging av rapporten)	Utvalget/IMDi/kommunene	3. - 4. juni
Utsending av endelig rapport	IMDi	August

OM SKJEMAET

Målgruppen

• Den gruppen personer som Beregningsutvalget (BU) i denne undersøkelsen kartlegger utgifter til, blir kalt **målgruppen**.

• **Målgruppen omfatter**:
- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.
- Barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen for integreringstilskudd. Dette gjelder ikke barn som får vedtak om familieinnvandring.

Husk at personer bosatt i 2009 ikke skal være med i denne kartleggingen. De var med i kartleggingen av utgiftene for 2013, men i 2014-kartleggingen hører de ikke lenger til målgruppen.

Hovedtyper av spørsmål

• Skjemaet består av to hovedtyper spørsmål relatert til målgruppen:
i) regnskapstall for utgifter til målgruppen på de ulike tjenesteområdene, og
ii) anslag på andeler av tjenestekapasitet innen de ulike tjenesteområder.

Det er viktig med utfyllende kommentarer og beskrivelser av hvordan utgiftene er beregnet. Dersom det ikke er plass i de aktuelle skjemadeler, er det lagt til sider bakerst i skjemaet til dette.
Der hvor kommunen kjenner de faktiske utgiftene for målgruppen, skal de oppgis og det skal ikke gjøres anslag. Det må likevel beskrives hvordan kommunen kjenner de faktiske utgiftene.

Regnskapstall

Vi ønsker opplysninger om driftsutgifter/-inntekter til kommunale tjenester som berøres av arbeidet med å bosette og integrere målgruppen. Videre driftsutgiftene/-inntektene kommunen har ved drift av særskilte tiltak for denne målgruppen.

I de ulike skjemadelene gis henvisning til de KOSTRA-funksjonene der de aktuelle utgiftene mest sannsynlig er postert.

I regnskapstabellene skal kommunens netto driftsutgifter summeres, dvs. **utgifter på artene 010-480** (OBS:men ikke art 290 (interne kjøp i kommunen)) **fratrukket inntekter på artene 600 - 890** (OBS: men ikke art 790 (interne salg)) i driftsregnskapet. I den grad det finnes relevante utgifter i investeringsregnskapet, bes dette føres opp særskilt. **Stipulert husleie for kommunale bygg skal være ført under de aktuelle funksjonene**.

I 2004 ble det innført en generell momskompensasjonsordning for kommunesektoren. For at ordningen skal bli ivaretatt i undersøkelsen, må art 429 tas med på utgiftssiden. I tillegg må det trekkes fra den delen av refusjonsinntektene som knytter seg til investeringsregnskapet, art 728, mens 729 må holdes utenfor.

Felleskostnader/-inntekter er i KOSTRA forutsatt fordelt på de ulike funksjonene. De skal således i hovedsak fremkomme i skjemaene som er knyttet til de ulike tjenesteområdene. Eventuelle felleskostnader som er ført på funksjonene 120, 121, 130 og 180 føres på del 15 i skjemaet.

Mulige metoder for å beregne anslag på andel av tjenestekapasitet

Vi ønsker opplysninger om hvor stor del av kommunens totale tjenestekapasitet på de ulike tjenesteområdene som brukes på målgruppen. Om man kan gi et omtrentlig anslag for antall årsverk som arbeider med målgruppen er det å foretrekke fremfor en metode med vekting av utgifter.

Utgifter til barn av personer i målgruppen, født etter førstegangsbosetting skal inkluderes i beregningen, selv om ikke alle disse barna inngår i målgruppen.

Kommunene som tidligere har deltatt i kartleggingen, har brukt tre ulike framgangsmåter for beregning av målgruppens relative ressursbruk:

- FREMGANGSMÅTE A: Noen kommuner har regnskapstall for utgifter knyttet til målgruppen. I slike tilfeller er det ikke nødvendig å oppgi prosentandel kapasitet - som man blir bedt om først innenfor hvert tjenesteområde.
- FREMGANGSMÅTE B: En direkte vurdering av hvor mange årsverk i den aktuelle tjenesten som benyttes til betjening av målgruppen. Deretter beregnes hvor stor andel dette utgjør av tjenestens totale antall årsverk.
- FREMGANGSMÅTE C: Det framskaffes opplysninger om hvor mange klienter som finnes totalt og hvor mange av disse som tilhører målgruppen. Deretter foretas en vekting ut fra hvor mye tid som i gjennomsnitt brukes pr. klient i målgruppen sett i forhold til gjennomsnittet for øvrige klienter.

Eks. på framgangsmåte C:
Eksempelet gjelder sosiale tjenester i NAV. For å finne den samlede vektingsfaktoren for alle utgiftene vurder følgende:

1. Hvor mye av sosialkuratorens klienttid bruker hver klient i målgruppen sammenliknet med gjennomsnittsbrukeren?
2. Hvor mye av det samlede NAV-kontorets årsverk brukes på klienttid? Her settes en øvre grense på 50 prosent klienttid basert på erfaring og forskning. Selv om klienter i målgruppen bruker f. eks 2 ganger mer av sosialkuratorens klienttid enn gjennomsnittsbrukere vil den totale vektingen bli lavere fordi kun deler av det samlede NAV-kontorets årsverk brukes på klienttid.
3. Noe påslag for overhead/kontorhold kan vurderes om man regner med at en flyktning legger beslag på en større andel av et årsverk enn gjennomsnittsklienten. Vektingsfaktoren her er langt lavere enn vekting av klienttid. Dette er fordi deler av driftsutgiftene er konstante uavhengig av klientens bakgrunn (som f.eks. rengjøring og porto).
4. Ressurser som brukes i sin helhet på målgruppen, som f. eks flyktningkontoret, skal ikke vektes.

Størrelsen på den samlede vektingsfaktoren tar hensyn til alle disse forholdene.

Eksempel på utregning med en samlet vekt på 1,5:
I kommunen er det totalt 2000 sosialhjelpsmottakere, av disse er 100 i målgruppen.

Andel av samlet kapasitet = 100 x 1,5/(2000-100+100 x 1,5)=0,073

I dette eksemplet kommer en fram til at 7,3 prosent av samlet kapasitet ved sosialkontoret ble brukt på målgruppen.

Vekting skal begrunnes.

1. ANTALL FLYKTNINGER OG PERSONER MED OPPHOLD PÅ HUMANITÆRT GRUNNLAG

Målgruppen omfatter:
- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.
- barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

Husk at personer bosatt i 2009 **ikke** skal være med i denne kartleggingen. De var med i kartleggingen av utgiftene for 2013, men i 2014-kartleggingen hører de ikke lenger til målgruppen.

1.1
Hvor mange personer i målgruppen var registrert bosatt i kommunen 1.1. og 31.12.?

Antall pr. 1.1.14:	
Antall pr. 31.12.14:	

1.2
Hvor mange i målgruppen som er registrert bosatt i kommunen pr. 31.12.14 ble førstegangsbosatt i kommunen i løpet av 2014?

Antall førstegangsbosatte i 2014:	

1.3 Sekundærbosetting

A. Hvor mange i målgruppen med botid 0-5 år flyttet til kommunen i løpet av året?	
B. Hvor mange i målgruppen med botid 0-5 år flyttet fra kommunen eller døde, i løpet av året?	

Det skal ikke være avvik. Dersom avviket ikke er null må tallene i 1.1 - 1.3 sjekkes — Avvik: 0

1.4

Dersom kommunen har asylmottak, kryss av for type mottak (dersom det er et mottak med flere typer mottaksplasser, f.eks ordinært mottak der noen av plassene er for enslige mindreårige, kryss av for begge typer mottak):

Type mottak	Privat drift	Kommunal drift
Ordinært mottak		
Transittmottak		
Mottak for enslige mindreårige		
Forsterket mottak		

1.5
Merknader, f.eks hvor mange personer har kommunen vedtak på å bosette (bosettingskvote), spesielle utfordringer:

Opplysningene om målgruppen er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

2. ORGANISERING AV KOMMUNENS BOSETTINGS- OG INTEGRERINGSARBEID

Kommuner organiserer bosettings- og integreringsarbeidet knyttet til mottak av flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.10 - 31.12.14, og personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.10 - 31.12.14 samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14. Gi eventuelle kommentarer til fordelingen av ansvar og arbeidsoppgaver **mellom ulike kommunale organisasjonsenheter** i forbindelse med bosetting av målgruppen i din kommune.

Eks. på utfylling
Tjenesteområde: *sosialtjenester*
Hvor ligger ansvaret?: *flyktningkontoret*

2.1

Tjenesteområde:	Hvor ligger ansvaret?	Eventuelle kommentarer
Sosialtjenester:		
Introduksjonsprogram:		
Innvandrer-/ flyktningkontortjenester:		
Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering, arbeidstrening:		
Kvalifiseringsprogram:		
Bolig-/boligadm. tjenester:		
Barne- og ungdomsverntjenester:		
Opplæring/undervisning:		
Kultur- og ungdomstiltak:		
Barnehager:		
Enslige mindreårige:		

2.2
Hvordan føres tolkeutgiftene i kommunen?

	Hvor føres tolkeutgiftene i regnskapet? (sett kryss)		Hvor i skjema og på hvilke(n) funksjon(er) føres tolkeutgifter på?
Tolketjenester:	**På de ulike funksjonene:**		
	På en funksjon:		

2.3
a) Kjenner kommunen de totale tolkeutgiftene?

☐ Ja
☐ Nei

b) Hvor stor andel av kommunens tolkeutgifter går til målgruppen?

Eventuelle kommentarer til del 2.

Opplysningene på denne siden er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

3. SOSIAL RÅDGIVING OG VEILEDNING

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

• Utgiftene skal omfatte alle utgifter til administrasjon og tiltak innen sosialtjenester knyttet til råd og veiledning, vedtak om økonomisk sosialhjelp, inkl. innvandrer-/flyktningkontor, flyktningkonsulent m.m. Del 3 fanger således hovedsaklig opp utgifter innenfor funksjon 242.

• Dersom kommunen under funksjon 242 har et innvandrer-/flyktningkontor, flyktningkonsulent eller lignende, skal dette inngå i beregningen/anslaget for fordeling av kapasiteten/årsverk for sosialtjenesten.

Dersom kommunen har en slik organisering vil målgruppens andel av ressursbruken bli ulik på de ulike områdene. Det kan for eksempel være slik at målgruppen har belastet:
100 % av ressursbruken på flyktningkontoret
60 % av ressursbruken på tolkeutgiftene
20 % av ressursbruken på NAV-sosialtjenesten

Dersom kommunen har utgifter til krisesenter for personer i målgruppen skal kun andelen av målgruppen brukes som prosentandel.

I slike tilfelle kan det være fornuftig å bruke hjelpeskjema for hver av disse enkelttjenestene. Det er viktig at svarene viser hva som er lagt til grunn for de ulike beregningene

• Merk at dersom det går noe tid fra bosetting til introduksjonsprogrammet starter, bør eventuelle utgifter til sosial rådgivning og veiledning i denne perioden føres her. Det samme gjelder relevante administrative utgifter dersom personer som deltar i introduksjonsordningen mottar supplerende økonomisk sosialhjelp. Utgifter til personer som er bosatt forut for oppstart av introduksjonsprogram skal også tas med her.

• Hvis en kjenner de reelle utgiftene skal en ikke oppgi prosentandel.

• Økonomisk stønad (bidrag og lån) tilstått etter lov om sosiale tjenester i NAV skal ikke regnes med. Disse utgiftene kartlegges gjennom kommunenes årlige innrapportering til KOSTRA. (Økonomisk sosialhjelp føres på funksjon 281.)

• Overføring av integreringstilskudd fra staten skal ikke tas med som driftsinntekt. (Integreringstilskuddet føres på funksjon 850).

• Administrasjon av introduksjonsordningen føres i skjemadel 4.

• Eventuelle felleskostnader/-inntekter (funksjonene 120, 121, 130 og 180) føres ikke her, men i tabell 15.1

Målgruppen omfatter:
- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14 samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14
- barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

3.1
Totalt antall mottakere av økonomisk sosialhjelp i kommunen løpet av året
- Herav antall mottakere av økonomisk sosialhjelp i målgruppen

3.2
Kjenner kommunen de eksakte tallene for samlet ressursbruk fra målgruppen på administrasjon og tiltak innenfor sosialtjenesten knyttet til råd, veiledning og vedtak om økonomisk sosialhjelp?

ja ☐ - gå til 3.5
nei ☐ - gå til 3.3

3.3

Ved beregning av prosentandel, anslå hvor stor del av samlet ressursbruk til målgruppen på administrasjon og tiltak innenfor sosialtjenester knyttet til råd, veiledning, og vedtak om økonomisk sosialhjelp (funksjon 242) i 2014 som ble brukt på målgruppen bosatt etter 1.1.10.

Prosentandel kapasitet anslått av kommunen:	
Kontroll: Målgruppens faktiske prosentandel av totalt antall mottakere av sosialhjelp i kommunen:	#DIV/0!

3.4

Forklar kort grunnlaget for anslått prosentandel (inkl. flyktningkontor, flyktningkonsulent eller lignende):

3.5

Regnskapstall for administrasjon og tiltak innen sosial rådgivning og veiledning, inkl. flyktningkontor, flyktningkonsulent e.l. (funksjon 242)

Administrasjon og tiltak innenfor sosial rådgivning og veiledning. (funksjon 242)	**Regnskapstall 2014**	
	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 242	**Herav driftsutgifter og drifts- inntekter knyttet til målgruppen:**
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)		
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)		
Brutto driftsutgifter	0	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter	**0**	**0**
Kontroll: Netto driftsutgifter/antall stønadsmottakere (= per stønadsmottaker)	*#DIV/0!*	*#DIV/0!*

3.6

For de kommuner som har eksakte tall for ressursbruk, hvordan er disse framskaffet?

3.7

Dersom kommunen har utgifter knyttet til den definerte målgruppen som ikke er klientført og utgiftsført på funksjon 281 føres de her. Slike utgifter blir ikke registrert som sosialhjelp i KOSTRA-statistikken og blir dermed ikke tatt med i sosialhjelpsundersøkelsen. For eksempel etableringsutgifter og husleieutgifter. Dette gjelder utgifter som ikke er tatt med i andre deler av skjemaet. Oppgi den KOSTRA-funksjon de aktuelle utgiftene er ført på og hvilket kommunalt tjenesteområde som har hatt utgiften:

Type utgift/stønad:	**Utgiftsført i 2014**	**Ført på funksjon:**	**Kommunalt tjenesteområde:**
Etablering			

3.8
Forklar kort hva utgiftene i spørsmål 3.7 er (ikke-klientførte utgifter):

Opplysningene om sosial rådgiving og veiledning er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

4. INTRODUKSJONSPROGRAM

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

- I denne skjemadelen ønsker vi opplysninger om alle utgifter knyttet til det obligatoriske introduksjonsprogrammet i kommunen. Dette er utgifter til administrasjon, lønn til programrådgivere, introduksjonsstønad, bruk av lokaler, tolk, overføringer til andre osv. I følge KOSTRA-forskriftene skal utgiftene føres på funksjon 275.
- Økonomisk stønad (bidrag og lån) tilstått etter lov om sosiale tjenester i NAV skal ikke regnes med. Disse utgiftene kartlegges i en egen undersøkelse. (Økonomisk sosialhjelp føres på funksjon 281.)
- Overføring av integreringstilskudd fra staten skal ikke tas med som driftsinntekt. (Integreringstilskuddet føres normalt på funksjon 850.)
- Alle utgifter ved Voksenopplæringen til gjennomføring av introduksjonsprogrammet utover norsk og samfunnskunnskap skal tas med i denne skjemadelen under spørsmål 4.4.
- Eventuelle felleskostnader/-inntekter (funksjonene 120, 121, 130 og 180) føres ikke her, men i tabell 15.1
- **Målgruppen omfatter:**
  - flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
  - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14., samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.
  - barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

4.1 Antall deltakere i introduksjonsprogram

Antall deltakere i løpet av hele året	
Antall mottakere av introduksjonsstønad pr 1.1.14	
Antall mottakere av introduksjonsstønad pr 31.12.14	

4.2 Anslå gjennomsnittlig tid fra bosetting til oppstart i introduksjonprogram

antall måneder

4.3. Hvor mange årsverk brukes på introduksjonsprogrammet?
Kontroll: Antall deltakere per årsverk #DIV/0!

4.4 Regnskapstall for utgifter og inntekter i forbindelse med tilrettelegging og gjennomføring av introduksjonsprogram:

	Regnskapstall 2014
	Driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099, men ikke 089)	
Samlet utbetalt introduksjonsstønad (art 089)	
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 089 og 290)	
Brutto driftsutgifter (ikke art 089)	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)	
Netto driftsutgifter introduksjonsprogram funksjon 275:	**0**

4.5 Utgifter i forbindelse med introduksjonsprogram ført på andre KOSTRA-funksjoner (eksempelvis voksenopplæring funksjon 213) skal komme i tillegg til utgifter i 4.3(**NB! Husk å overføre fra spm 22 i VO-skjema)**

Kort beskrivelse av utgiften	**Utgifter i 2014:**	**Ført på funksjon:**	**Kommunalt tjenesteområde:**

Til kontaktperson for kartleggingen: Vennligst kontrollér at utgiftene som er ført i spm 4.4 ikke er tatt med under andre spm i skjemaet.

4.6 Eventuelle tilleggsopplysninger/kommentarer i forbindelse med introduksjonsprogram (spesifiser også funksjon dersom introduksjonsstønad er ført på annen funksjon enn 275):

Opplysningene om introduksjonsprogram er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

5. EKSAMENSRETTET GRUNNSKOLEOPPLÆRING FOR VOKSNE

Utgifter knyttet til grunnskoleopplæring for voksne innvandrere over 16 år i målgruppen tas med i denne delen av skjemaet. Asylsøkere skal ikke tas med her. De omfattes ikke av integreringstilskuddet. For de kommuner som gir slik undervisning til asylsøkere er det viktig å synliggjøre en konkret beregning av målgruppens andel.

Utgifter og inntekter i forbindelse med tilskuddet til funksjonshemmede (bortsett fra helseutgifter), skal tas med her om det ikke er registrert andre steder i skjema. Vektet gjennomsnitt under spm 5.2 tar utgangspunkt i 7 måneders vårsemester og 5 måneders høstsemester.

• Målgruppen omfatter:
-flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
-personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12- 31.12.14.
- barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

5.1 Hadde kommunen eksamensrettet grunnskoleopplæring for voksne i 2014?

ja ☐ - gå til 5.2
nei ☐ - gå til del 6 Kvalifiseringsprogram

	Vår	Høst
5.2 Totalt antall elever i grunnskoleopplæring for voksne i kommunen		
- Herav antall elever i grunnskoleopplæring for voksne i målgruppen		

Vektet gjennomsnitt av vår (7 mnd) og høst (5 mnd) for alle elever i kommunen	0
Vektet gjennomsnitt av vår (7 mnd) og høst (5 mnd) for målgruppen	0

5.3 Regnskapstall for utgifter i forbindelse med eksamensrettet grunnskoleopplæring for voksne

Eksamensrettet grunnskoleopplæring	Regnskapstall 2014	
	Sum utgifter og inntekter i kommunen	Herav utgifter og inntekter direkte knyttet til målgruppen
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)		
Andre driftsutgifter (art 100 - 480 men ikke 290)		
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)	0	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter	**0**	**0**
Kontroll: Netto driftsutgifter/vektet gjennomsnitt (= per elev)	*#DIV/0!*	*#DIV/0!*

5.4 Kommentarer til del 5; hvordan har dere kommet fram til målgruppeandelen

Opplysningene er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

6. KVALIFISERINGSPROGRAM

Utgifter til Kvalifiseringsprogrammet skal fra 2008 føres på ny KOSTRA-funksjon 276 (Kvalifiseringsordningen).
Driftsutgifter og driftinntekter til tilrettelegging og gjennomføring av kvalifiseringsprogram etter lov om sosiale tjenester i NAV for personer i målgruppen for denne undersøkelsen, føres under spm 6.5.

Oppgi også samlet utbetalt kvalifiseringsstønad til deltakerne i målgruppen i kvalifiseringsprogram (Ført på kontoklasse 1, funksjon 276/ev. andre funksjoner, art 089) (Kommunene rapporterer utgiftene til kvalifiseringsstønad til KOSTRA på eget skjema fra 2009.)

• Målgruppen omfatter:
-flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
-personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.

6.1 Har kommunen kvalifiseringsprogram?

ja ☐ - gå til 6.2
nei ☐ - gå til del 7 Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening

6.2 Når fikk kommunen kvalifiseringsprogram?

6.3 Under hvilke funksjon(er) er utgiftene/inntektene regnskapsført?

6.4 Antall deltakere i kvalifiseringsprogram i 2014

	Totalt i kommunen	I målgruppen
Antall deltakere i løpet av 2014		
Antall deltakere pr 1.1.2014		
Antall deltakere pr 31.12.2014		

6.5 Regnskapstall for utgifter i forbindelse med tilrettelegging og gjennomføring av kvalifiseringsprogram:

	Regnskapstall 2014	
	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet til kvalifiseringsprogram i kommunen	Driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099, men ikke art 089)		
Utbetalt kvalifiseringsstønad (art 089)		
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290		
Brutto driftsutgifter (ikke art 089)	0	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter	**0**	**0**

6.6 Hvordan har kommunen beregnet målgruppens andel av utgiftene til kvalifiseringsprogram?

Opplysningene om kvalifiseringsprogram er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

7. Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Aktuelle tiltak i denne delen av skjemaet er:

Andre sysselsettingstiltak / kvalifiseringstiltak - funksjon 273
Utgifter til sysselsetting/kvalifisering m.m. kan være regnskapsført på KOSTRA-funksjon 273 (Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi).

Andre sysselsettingstiltak / kvalifiseringstiltak - andre funksjoner
Utgifter til tiltaksplasser eller liknende i kommunal regi skal vanligvis føres på de funksjonene som den aktuelle tiltaksplassen er knyttet til - f. eks. en som er i tiltak på sykehjem eller i barnehager - utgiftene føres
på den funksjonen personen er sysselsatt på f.eks. funksjon 253 (Helse- og omsorgstjenester i institusjon) eller funksjon 201 (Førskole)

Generelle kommentarer
• Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke oppgi prosentandel

• Vær oppmerksom på at en person kan delta i flere tiltak, og at utgifter til en person bare oppgis en gang.

• Det kan være problematisk å spesifisere kostnader knyttet til målgruppa ettersom de ofte utgjør en andel av deltakere på ulike tiltak. Da er det viktig å dokumentere grunnlag og metode for anslagene. Husk på å ha med eventuelle inntekter fra NAV . Få med utgifter til lokaler, også når det gjelder kommunale bygg.

• Eventuelle felleskostnader/-inntekter (funksjonene 120, 121, 130 og 180) føres ikke her, men i tabell 15.1

• **Målgruppen omfatter:**
- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.
- barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

7.1
Deltok noen av personene i målgruppen på sysselsettingstiltak, yrkeskvalifiseringstiltak, arbeidstrening som var helt eller delvis finansiert av kommunen?

ja ☐ - spesifiser utgiftene i 7.2
nei ☐ - gå til del 8. Boliger og boligadministrasjon

7.2
Spesifiser tiltakene hvor personer i målgruppen deltok. (Kvalifiseringsprogram føres under 6.5) For hvert tiltak skal det angis hvilken funksjon tiltaket er plassert på og hvor stor prosentandel av tiltaket som er knyttet til målgruppen:

	Beskrivelse av tiltaket:	Hvilken funksjon er tiltaket regnskapsført på?	Målgruppens prosentandel:	Kontroll av prosentandel regnskapstall i 7.3
Tiltak 1				#DIV/0!
Tiltak 2				#DIV/0!
Tiltak 3				#DIV/0!
Tiltak 4				#DIV/0!
Tiltak 5				#DIV/0!
Tiltak 6				#DIV/0!

7.3
Regnskapstall for tiltakene

	Tiltak 1		Tiltak 2	
Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening	Utgifter til tiltak	**Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**	Utgifter til tiltak	**Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	**0**	**0**	**0**	**0**
	Tiltak 3		**Tiltak 4**	
Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening	Utgifter til tiltak	**Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**	Utgifter til tiltak	**Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	**0**	**0**	**0**	**0**
	Tiltak 5		**Tiltak 6**	
Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening	Utgifter til tiltak	**Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**	Utgifter til tiltak	**Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	**0**	**0**	**0**	**0**

Netto driftsutgifter	**SUM ALLE TILTAK**		

Opplysningene om sysselsetningstiltak er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

8. BOLIGER OG BOLIGADMINISTRASJON

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Kapittelet omfatter utgiftene til tildeling, forvaltning og drift av boliger som er bundet opp til målgruppen. Grunnlaget er utgifter som kommunene fører på KOSTRA-funksjon 265 (Kommunalt disponerte boliger), funksjon 283 (Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig) og funksjon 121 (Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltning). Det forutsettes en fordeling av utgiftene og inntektene på funksjonene 265, 283 og 121 på følgende måte:

- **Kommunalt eide boliger**
  - Opplysninger om kommunalt eide boliger som blir disponert til utleie til målgruppen bosatt etter 1.1.09 skal føres i spørsmålene **8.1a - 8.1e.**
  - Det kan være behov for å bruke skjønn for å anslå markedsverdi. **Eventuelt investeringstilskudd fra Husbanken skal trekkes fra markedsverdi. Markedsverdi for borettssalgsleiligheter skal være eksklusiv fellesgjeld.**
  - I spørsmål 8.1.b om bokollektiv ønsker vi å vite **antall boliger** som benyttes som bokollektiv.

- **Kommunalt leide boliger**
  Opplysninger om boliger som kommunen leier og som blir benyttet til utleie til målgruppen bosatt etter 1.1.09 skal føres i spørsmålene **8.2a - 8.2c.**

- **Boligadministrasjon**
  Opplysninger om utgifter til administrasjon av boliger skal føres i spørsmålene **8.3a - 8.3c.**

Målgruppen omfatter:
- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.
- barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

• Eventuelle felleskostnader/-inntekter (funksjonene 120, 121, 130 og 180) føres ikke her, men i tabell 15.1

• Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke oppgi prosentandel

• Dersom kommunen opererer med kommunal bostøtte er det viktig å ta med faktiske utgifter og oppgi hvor i skjemaet denne eventuelt er ført. Det samme gjelder inntekter og utgifter knyttet til statlig bostøtte.

8.1. Kommunalt eide boliger

8.1a
Eide kommunen i 2014 boliger som ble utleid til målgruppen?

ja ☐ - gå til 8.1b
nei ☐ - gå til 8.2

8.1b

	Totalt i kommunen	Disponert for målgruppen
Hvor mange boliger eide kommunen pr. 1.1.2014?		
Herav hvor mange bokollektiv?		
Hvor mange boliger eide kommunen pr. 31.12.2014?		
Herav hvor mange bokollektiv?		

8.1.c

Gjennomsnittlig markedsverdi per kommunal bolig fratrukket tilskudd fra Husbanken og fellesgjeld i borettslag:

	Totalt i kommunen	Disponert for målgruppen
Markedsverdi pr. bolig 1.1.2014		
Markedsverdi pr. bolig 31.12.2014		

Antall boliger per 31.12.2014 disponert for målgruppen, som er anskaffet uten tilskudd til utleieboliger fra Husbanken

Antall boliger i borettslag per 31.12.2014 disponert for målgruppen

Forklar hvordan dere har beregnet markedsverdien i kommentarfeltet under eller i egen arkfane:

8.1d
Dersom det er overført midler mellom kommunen og boligstiftelser, føres eventuelle beløp og formål knyttet til den definerte målgruppen her:

Fra kommunen til stiftelsen:

Fra stiftelsen til kommunen:

8.1e
Regnskapstall for utleie av kommunalt eide boliger

De kalkulatoriske kapitalkostnader til boliger som kommunen eier og leier ut til målgruppen beregnes på et senere tidspunkt av Beregningsutvalget på grunnlag av eiendomsmassens antatte markedsverdi pr. 1.1.2014 og 31.12.14.

Kommunalt eide boliger disponert i 2014 (deler av funksjonene 265, 283 og 121)	**Utgifter / inntekter til målgruppen**
Vedlikeholdsutgifter (fra driftsregnskapet)	
Energi	
Kommunale avgifter	
Forsikringer	
Kommunal bostøtte (ikke klientført)	
Andre utgifter	
Sum oppførte utgifter:	**0**
Leieinntekter i 2014	
Andre inntekter, spesifiser (inkl. statlig bostøtte som ikke er klientført):	
Sum inntekter:	**0**
Netto utgifter:	**0**

Kontroll: Beregnet gjennomsnittlig husleie per bolig per mnd *#DIV/0!*

Er denne beregnede månedlige husleien innenfor forventet verdi/nivå?

Ja ☐
Nei ☐

Opplysningene om kommunalt eide boliger er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

8.2. Kommunalt leide boliger

8.2a

Leide kommunen i 2014 boliger som ble framleid til målgruppen?

ja ☐ - gå til 8.2b
nei ☐ - gå til 8.3

8.2b

Kommunalt leide boliger i kommunen pr. 31.12.14 framleid til målgruppen?

Antall boliger som kommunen leier:

8.2c Regnskapstall for kommunalt leide boliger

Boliger kommunen leier (deler av funksjonene 265, 283 og 121)	**Driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)	
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)	
Netto driftsutgifter	**0**

Forklar/beskriv utgiftene for kommunalt leide boliger

Opplysningene om komm. leide boliger er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

8.3 Boligadministrasjon

8.3a
Anslå hvor stor prosentandel av kapasiteten ved forvaltning/administrasjon av boliger (funksjonene 265, 283 og 121 ekskl. utgifter/inntekter i forbindelse med drift av boligene) **som i 2014 ble brukt til å betjene målgruppen.** (Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke oppgi prosentandel):

Prosent:

8.3b
Forklar grunnlaget for den anslåtte prosentandelen. Utføres for eksempel noe av boligforvaltningen til målgruppen av flyktningetjenesten:

8.3c
Regnskapstall for forvaltning/administrasjon av boliger

Boligadministrasjon (deler av funksjonene 265, 283 og 121)	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjonene 265, 283 og 121, **ekskl. utgifter knyttet til drift av boliger og husleieinntekter (føres i spm 8.1e og 8.2)**	**Herav driftsutgifter og drifts- inntekter knyttet til målgruppen:**
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 089 og 290)		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter	**0**	**0**

Beskriv og forklar hva som ligger i utgiftene i 8.3c

Opplysningene om boligadministrasjon er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

9. STØTTEKONTAKT, AKTIVISERING OG PLEIE OG OMSORG I HJEMMET

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

• Her tas med **nettoutgifter** for tiltak som var hjemlet i sosialtjenestelovens § 4.2, og som nå er hjemlet i ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Disse tiltakene skal vurderes:

• Praktisk bistand og opplæring, herunder brukerstyrt personlig assistanse, til dem som har et særlig hjelpebehov på grunn av sykdom, funksjonshemming, alder eller av andre årsaker.

• Avlastingstiltak for personer og familier som har et særlig tyngende omsorgsarbeid.

• Støttekontakt for personer og familier som har behov for dette på grunn av funksjonshemming, alder eller sosiale problemer.

• Plass i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester til de som har behov for det på grunn av funksjonshemming.

• Lønn til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid.

Merk: IMDi gir (etter søknad) et eget tilskudd til å dekke utgifter til funksjonshemming eller adferdsproblemer. Hvis utgifter som kommer med i denne undersøkelsen dekkes/delvis dekkes av IMDis tilskudd, skal beløpet føres som inntekt der utgiften er ført. Men ta kun med de inntektene som er med i kartlagte utgifter, ikke det som brukes til øvrige helsetjenester som ikke kartlegges.

• Målgruppen omfatter:
-flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
-personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.
- barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

• Eventuelle felleskostnader/-inntekter (funksjonene 120, 130 og 180) føres ikke her, men i tabell 15.1.

9.1

Dersom kommunen har utgifter i medhold av lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3.2 knyttet til oppfølging av personer i den definerte målgruppen kan beløpet føres her. Oppgi hvilken KOSTRA-funksjon de aktuelle utgiftene er ført på, og om de aktuelle utgiftene er tatt med i en annen del av dette kartleggingsskjemaet:

Type tiltak:	Brutto utgifter	Brutto inntekter	Netto utgifter
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
Sum utgifter	0	0	0

Hvilken KOSTRA-funksjon er de aktuelle utgiftene ført på? Er de tatt med i andre deler av skjemaet?

Opplysningene om støttekontakt m.m. er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

10. ENSLIGE MINDREÅRIGE

Her skal det oppgis **antall personer i målgruppen per 1.1.2014, 31.12.2014 og førstegangsbosatte som utløste tilskudd for enslige mindreårige, i tillegg til integreringstilskuddet i løpet av året.** Kun personer som er innvilget opphold skal med. Vær oppmerskom på at enslig mindreårigtilskudd utløses t.o.m det året personen fyller 20 år. Refusjon for utgifter i barnevernet skal ikke føres her men i 11.2d.

10.1

Hvor mange personer i målgruppen som utløste tilskudd for enslige mindreårige bodde det i kommunen?

A) Antall per 01.01.2014

B) Antall per 31.12.2014

10.2

Hvor mange enslige mindreårige ble førstegangsbosatt i kommunen i løpet av 2014?

10.3

Per 31.12.14 hvor mange av disse bor i:

- Fosterhjem i familie og nære nettverk:

- Fosterhjem utenom familie og nære nettverk:

- Egen bolig/hybel:

- Bolig med oppfølging (bl.a. heldøgns bemannet bolig):

- Barnevernsinstitusjon:

- Annet (spesifiser):

Sum (skal stemme overens med tallet i 10.1.B): 0

10.4

Oppgi regnskapstall for utløst enslig mindreårigtilskudd til målgruppen i 2014. Vær oppmerksom på at tilskuddet deles ut månedsvis for enslige mindreårige bosatt i løpet av 2014:

Kontroll av enslig mindreårigtilskudd delt på antall enslig mindreårige (deltallet) #DIV/0!

10.5
Eventuelle merknader:

Opplysningene om enslige mindreårige er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

11. ADMINISTRASJON OG KLIENTRETTEDE TILTAK INNENFOR BARNE- OG UNGDOMSVERNET

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

• Lønnsutgifter og andre driftsutgifter knyttet til barneverntjenesten **(administrasjon og saksbehandling, KOSTRA-funksjon 244)** skal føres i tabell 11.1c

• Utregning av antall årsverk tilknyttet målgruppen bosatt etter 1.1.10 kan enten anslås direkte eller utregnes på grunnlag av opplysinger om hvor mange klienter som finnes totalt og hvor mange av disse som tilhører målgruppen. Deretter foretas en vekting ut fra hvor mye tid som i gjennomsnitt brukes pr. klient i målgruppen sett i forhold til gjennomsnittet for øvrige klienter.

• Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke anslå prosentandel

• Driftsutgifter-/inntekter i forbindelse med **klientrettede tiltak** etter vedtak fattet i henhold til lov om barnevernstjenester **(KOSTRA-funksjonene 251 og 252)**, skal føres i tabell 11.2d. På inntektssiden skal utløst statlig refusjon spesifiseres. Dette gjelder også statlig refusjon for barnevernsutgifter til enslige mindreårige.

Det ordinære tilskuddet for enslige mindreårige skal ikke føres her, men i del 10.

• Vær oppmerksom på at det (blant annet innen andre KOSTRA-funksjoner) kan finnes relevante utgifter som skal medregnes her, i tilknytning til:
PP-tjenesten
advokatbistand
psykolog
helsestasjonenes arbeid med forebyggende barnevern

• Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 121, 130 og 180) føres ikke her, men i **tabell 15.1.**

• **Målgruppen omfatter:**
-flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
-personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.
- barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

Barn født senere enn 6 måneder etter at mor er bosatt skal inkluderes, dersom foreldrene er i målgruppa. De utløser ikke integreringstilskudd men skal regnes med i hele skjemadel 11.

11.1. Barneverntjenesten

11.1.a

	Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)	Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet (funksjon 252)
Totalt antall barn i kommunen med barnevernstiltak i løpet av året		
Antall barn av personer i målgruppen, med barnevernstiltak i løpet av året (inkl. enslige mindreårige)		
- Herav antall enslige mindreårige med barnevernstiltak i løpet av året		

Antall undersøkelser i løpet av året:	
Alle barn	
Barn i målgruppen	

11.1.b

Anslå hvor stor prosentandel av samlet kapasitet av barneverntjenesten (funksjon 244) som i 2014 ble brukt på målgruppen: Hvis kommunen kjenner de reelle utgiftene (skal oppgis under spørsmål 11.1c) trenger en ikke anslå prosentandel kapasitet.

Prosentandel kapasitet:

Forklar grunnlaget for den anslåtte prosentandelen:

11.1c Regnskapstall for administrasjon og saksbehandling innenfor barne- og ungdomsvernet

Administrasjon og tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet (funksjon 244)	Regnskapstall 2014	
	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 244	Herav driftsutgifter og drifts- inntekter knyttet til målgruppen:
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)		
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290		
Brutto driftsutgifter	0	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter	**0**	**0**
Kontroll: Netto driftsutgifter per barn med tiltak	*#DIV/0!*	*#DIV/0!*

Opplysningene om barneverntjenesten er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

11.2. Klientrettede tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet

Klientrettede tiltak
Månedlig kommunal egenandel kr. 50 304. Årlig kommunal egenandel utgjør kr 603 648.
Månedlig kommunal egenandel for enslige mindreårige kr 16 050. Årlig kommunal egenandel utgjør kr 192 600.

11.2a
Har kommunen ført tiltak på enkeltpersoner hvor utgiftene kan identifiseres i fagsystemet?

ja ☐ - gå til 11.2d og fyll ut regnskapstall knyttet til disse personene/tiltakene
nei ☐ - gå til 11.2b og 11.2c for å anslå en andel av kapasiteten

11.2b

Anslå hvor stor prosentandel av barnevernstiltak der barnet ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) i 2014 som gjaldt målgruppen. Hvis kommunen kjenner de reelle utgiftene (oppgis under spørsmål 11.2d) trenger en ikke oppgi prosentandel.

Prosentandel kapasitet:

11.2c

Anslå hvor stor prosentandel av barnevernstiltak der barnet er plassert av barnevernet (funksjon 252) i 2013 som gjaldt målgruppen. Hvis kommunen kjenner de reelle utgiftene (oppgis under spørsmål 11.2d) trenger en ikke oppgi prosentandel.

Prosentandel kapasitet:

Forklar kort grunnlaget for de anslåtte prosentandelene:

11.2d
Regnskapstall for tiltak iverksatt etter vedtak fattet i henhold til lov om barnevernstjenester

Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)	**Regnskapstall 2014**	
	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 251	**Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)		
Andre driftsutgifter (art 100 - 480)		
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)	**0**	**0**
- herav driftsutgifter til enslige mindreårige		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
- herav statlig refusjon for barnevernsutgifter		
Netto driftsutgifter	**0**	**0**
Kontroll: Netto driftsutgifter per barn med tiltak	*#DIV/0!*	*#DIV/0!*

Barnevernstiltak når barnet er plassert av barnevernet (funksjon 252)	**Regnskapstall 2014**	
	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 252	**Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen**
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)		
Andre driftsutgifter (art 100 - 480)		
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)	**0**	**0**
- herav driftsutgifter til enslige mindreårige		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
- herav statlig refusjon for barnevernsutgifter		
Netto driftsutgifter	**0**	**0**
Kontroll: Netto driftsutgifter per barn med tiltak	*#DIV/0!*	*#DIV/0!*

Opplysningene om barne- og ungdomsvern er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

12. EKSTRATILTAK I GRUNNSKOLEN

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

• Kun tiltak og utgifter ut over det som tidligere ble dekket av eget særtilskudd (særskilt norsk og morsmålsopplæring til elever i grunnskolen). Fra 2006 gikk dette øremerkede statstilskuddet inn i rammeoverføringen til kommunene.

• Aktuelle utgifter kan være ført på **KOSTRA-funksjon 202 og 222**.

Eksempler på relevante tiltak kan være

-opplæring utover det som tidligere ble dekket av tilskudd til særskilt norsk/morsmål, og som gir ekstrakostnader i forhold til ordinær opplæring (f. eks. tilleggskostnader ved organisering av elevene i egne innføringsklasser)
- støttelærer
- assistenter
- leksehjelp
- miljøarbeider
- tolk ved foreldersamtaler
- PP-tjenesten
- Inntekter/utgifter i forbindelse med tilskuddet til funksjonshemmede (bortsett fra helseutgifter) skal være med på dette området, om det ikke er registrert andre steder i skjemaet.

• Dersom kommunen i forbindelse med ekstratiltak i skolen har kostnader til bruk av lokaler, kan dette tas med her (husleie, renhold mv.)
• Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 121, 130 og 180) føres ikke her, men i **tabell 15.1**

• Det er viktig med gode beskrivelser/dokumentasjon av hva som har blitt tatt med og hvorfor.

• Når det gjelder spesialpedagogiske tiltak i henhold til § 5.1 i opplæringsloven er det **kun tiltak som kan tilbakeføres til elevens flyktningbakgrunn som skal tas med**; f.eks.: avbrutt skolegang, skade/traumer på grunn av krigsopplevelser, altså: Ikke medfødte funksjonshemminger.

• **Målgruppen omfatter:**
- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14
- barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

12.1.

Har kommunen i 2014 hatt utgifter til ekstratiltak for barn av personer i målgruppen, utover aktiviteter som tidligere ble dekket av det øremerkede statstilskuddet til opplæring i særskilt norsk/morsmål for elever i grunnskolen?

ja ☐ - gå til 12.2
nei ☐ - gå til del 13 Kultur og ungdomstiltak

12.2

	Vår	Høst
Totalt antall elever i innføringsklasser/mottaksklasser i kommunen		
- Herav antall elever i innføringsklasser/mottaksklasser i målgruppen		
Vektet gjennomsnitt av vår (7 mnd) og høst (5 mnd) for alle elever i kommunen	*0*	
Vektet gjennomsnitt av vår (7 mnd) og høst (5 mnd) for målgruppen	*0*	

12.3 Netto utgifter til innføringsklasser/mottaksklasser ut over rammetilskuddet)	
- herav utgifter til målgruppen	

12.4 Beskriv ordningen med innføringsklasser/mottaksklasser:

12.5 Andre spesielle tiltak i grunnskolen (ikke ta med utgifter som allerede er med i spørsmål 12.3)

Kort beskrivelse av tiltaket:		Netto utgifter til målgruppen i 2014:
Tiltak 1		
Tiltak 2		
Tiltak 3		
Tiltak 4		
Tiltak 5		
Tiltak 6		
Tiltak 7		
Tiltak 8		
Tiltak 9		
Tiltak 10		
SUM		**0**

12.6
Eventuelle merknader:

Opplysningene om ekstratiltak i grunnskolen er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

13. KULTUR- OG UNGDOMSTILTAK

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

- Tiltakene skal være **rettet mot innvandrere** og ha som mål å integrere målgruppen.

- **Eksempler på relevante tiltak kan være:**
  - bibliotekvirksomhet **(funksjon 370)**,
  - ungdomstiltak som fritidsklubb rettet spesielt mot integrering og hjelp til lekselesing som ikke skjer i grunnskolens regi **(funksjon 231)**,
  - internasjonalt senter/kultursenter, kulturtiltak for kvinner m.m. **(funksjon 385)**.

  Også andre funksjoner kan være aktuelle. De aktuelle tiltakene forutsettes spesifisert.

- Her føres kun tiltak som **ikke** er dekket av tilskudd over statsbudsjettet til kommunale innvandrertiltak.
- Livssyns- og trostilskudd skal ikke inkluderes.

- For flere av tiltak rettet mot innvandrere kan det være vanskelig å skille ut målgruppen. Det skal da gis anslag over målgruppens utgiftsandel.

- Det skal føres opp driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til hvert tiltak i 13.1. Eventuelle felleskostnader/-inntekter (funksjonene 120, 121, 130 og 180) føres ikke her, men i tabell 15.1.

- **Målgruppen omfatter:**
  - flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
  - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12- 31.12.14.
  - barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

13.1

Hadde kommunen i løpet av 2014 utgifter til kultur- og ungdomstiltak som var spesielt rettet mot innvandrere, herunder målgruppen?

ja ☐ - spesifiser tiltakene i 13.2
nei ☐ - gå til del 14 Barnehager

Regnskapstall for kultur- og ungdomstiltak 2014

Bibliotekvirksomhet	**Sum utgifter og inntekter i kommunen**	**Herav utgifter og inntekter direkte knyttet til målgruppen**	**Beregningsmåte/spesifiser tiltak:**
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)			
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)			
Brutto driftsutgifter	0	0	
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)			
Netto driftsutgifter	**0**	**0**	

Ungdoms- og fritidstiltak	**Sum utgifter og inntekter i kommunen**	**Herav utgifter og inntekter direkte knyttet til målgruppen**	**Beregningsmåte/spesifiser tiltak:**
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)			
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)			
Brutto driftsutgifter	0	0	
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)			
Netto driftsutgifter	**0**	**0**	

13.2 forts.

Tilskudd til kulturaktiviteter	Sum utgifter og inntekter i kommunen	Herav utgifter og inntekter direkte knyttet til målgruppen	Beregningsmåte/spesifiser tiltak:
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)			
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)			
Brutto driftsutgifter	0	0	
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)			
Netto driftsutgifter	**0**	**0**	

Internasjonalt senter/kultursenter	Sum utgifter og inntekter i kommunen	Herav utgifter og inntekter direkte knyttet til målgruppen	Beregningsmåte/spesifiser tiltak:
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)			
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)			
Brutto driftsutgifter	0	0	
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)			
Netto driftsutgifter	**0**	**0**	

Andre tiltak	Sum utgifter og inntekter i kommunen	Herav utgifter og inntekter direkte knyttet til målgruppen	Beregningsmåte/spesifiser tiltak:
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)			
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)			
Brutto driftsutgifter	0	0	
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)			
Netto driftsutgifter	**0**	**0**	

Sum alle tiltak	**0**	**0**

Opplysningene om kultur- og ungdomstiltak er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

14. BARNEHAGER

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Antall barn med barnehageplass pr. 15.12.14

- Med barnehage menes her alle offentlige godkjente barnehager som drives med kommunalt eller statlig tilskudd, inkludert deltidsbarnehager med et pedagogisk tilbud.

- **Målgruppen omfatter:**
  - flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14.
  - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.
  - barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune, omfattes av målgruppen og utløser integreringstilskudd.

- Barn født etter førstegangsbosetting **skal inkluderes**, dersom foreldrene er i målgruppa. De utløser ikke integreringstilskudd, men skal regnes med i hele skjemadel 14. Barnehager.

- Kommuner med mange deltidsplasser kan summere disse plassene til hele plasser, hvis det gir et riktigere kostnadsbilde for kommunen.

Beregningsutvalget beregner netto driftsutgifter til det ordinære barnehagetilbudet, så det er kun ekstrautgifter som skal føres i del 14.

14.1. Antall offentlig godkjente barnehageplasser pr. 15.12.14

14.1a
Hvor mange barn i alt i alderen 0 - 5 år er bosatt i kommunen?

14.1b
Hvor mange barn av personer i målgruppen i alderen 0 - 5 år er bosatt i kommunen?

14.1c Antall barn med barnehageplass totalt i kommunen
- herav antall barn av personer i målgruppen med barnehageplass

Eventuelle kommentarer:

14.2 Utgifter og inntekter tilknyttet tilrettelegging i barnehagene 2014

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Inntekter og utgifter tilknyttet tilrettelegging og ekstrahjelp i barnehagene

- Det er de **samlede inntekter og utgifter** knyttet til ekstrahjelp til tospråklige assistanse, spesialtilbud (inkl. PPT), og for funksjonshemmede (**KOSTRA-funksjon 211**) som skal føres i tabell 14.2c, og ikke utgiftene per plass.
- Hvis en ikke kjenner de reelle utgiftene er det mulig å beregne utgiftene ved å anslå prosentandel av totale utgifter
- Mottatt tilskudd ved bosetting av personer med alvorlige, kjente funksjonshemminger og/eller adferdsvansker skal trekkes fra (jf. Rundskriv: 3/2014).

NB! Utgifter og inntekter til spesialpedagogiske tiltak til barn i førskolealder som ikke har barnehageplass kan føres opp i 14.2c. Definer i så fall beløpenes størrelse og hvor mange barn tiltaket gjelder.

14.2a
Kjenner kommunen de eksakte inntektene og utgiftene tilknyttet tilrettelegging og ekstrahjelp i barnehagene til barn av personer i målgruppen?

ja - gå til 14.2c
nei - gå til 14.2b

14.2b

Dersom kommunen ikke kjenner de reelle utgiftene til barn av personer i målgruppen kan det oppgis en prosentandel av samlet kapasitet av ekstrahjelp i forbindelse med tiltak for bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder, og funksjonshemming etc. i barnehagene som er brukt på barn i og av personer i målgruppen.

Prosent:

Forklar grunnlaget for den anslåtte prosentandelen:

14.2c Regnskapstall for inntekter og utgifter tilknyttet ekstrahjelp i barnehagene 2014

Ekstrahjelp m.m. i barnehagene	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 211	Herav driftsutgifter og driftsinntekter til barn av personer i målgruppen
Lønn og sosiale utgifter (art 010 - 099)		
Andre driftsutgifter (art 100 - 480, men ikke 290)		
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)	0	0
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter	**0**	**0**
Kontroll: Netto driftsutgifter per barn med tiltak	*#DIV/0!*	*#DIV/0!*

Opplysningene om barnehager er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

15. REGNSKAPSTALL FOR FELLESKOSTNADER/-INNTEKTER SOM KOMMER I TILLEGG TIL DET SOM ER FØRT OPP UNDER ANDRE POSTER

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

I henhold til KOSTRA skal felleskostnader/-inntekter i stor grad være fordelt mellom funksjonene.

Det kan likevel være noen utgifts-/inntektsarter som bør henføres til arbeid med integrering av flyktninger/hg, spesielt fra **funksjonene 120 – Administrasjon, 130 – Administrasjonslokaler og 180 – Diverse fellesutgifter, evt funksjon 121 forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen (hvis det er utgifter på dette området og det ikke er ført i del 8).**

Både hvilke og hvor stor andel av kostnadene som skal med, vil variere fra kommune til kommune.

Framgangsmåte for å beregne felleskostnader/-inntekt:

1. Identifiser kostnads-/inntektsposter det vil være riktig å ta med.
2. Beregn hvor stor andel av disse det er rimelig å anta benyttes i forbindelse med bosetting/ integrering av målgruppen for kartleggingen (flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10 - 31.12.14 og personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i landet i perioden 1.1.10- 31.12.14, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.12 - 31.12.14.).

Ad 1 Eksempler på noen av de kostnadene som **kan** være felles for flere funksjoner:

- **Husleie** kan være husleie til eksterne eiere eller stipulert leie i kommunale bygg. Ved stipulert husleie kan den beregnede internleien pr. kvm være inkl. eller ekskl. drifts-/vedlikeholdsutgifter.
- **Kontorholdsutgifter** kan f. eks være porto, kopiering, telefon, strøm og Edb-drift.
- **Stabsfunksjon og ledelse** kan f. eks være regnskapskontor, personalkontor, faglig-/administrativ ledelse.
- Andel av **servicekontor**

(Obs: De fleste av disse utgiftene forutsettes i KOSTRA fordelt på de "tjenesteytende funksjonene". Dersom dette ikke er gjort, gis kommunen anledning til å beregne en riktig fordeling i skjemadel 15)

Ad 2 En mulig regnemåte kan være å innhente opplysninger om **hvor mange årsverk arbeidet med bosetting/integrering av målgruppen utgjør i forhold til andre årsverk som også innebærer bruk av de** aktuelle støttefunksjonene. Videre kan det vurderes i hvilken grad de ansatte som arbeider med målgruppen benytter de aktuelle støttefunksjonene mer eller mindre enn andre. Basert på disse opplysningene kan det gjøres et anslag over hvor stor andel av kostnadene som benyttes til arbeidet med målgruppen. Denne fremgangsmåten er mer presis enn å beregne utgiftene utifra målgruppens andel av befolkningen.

De aktuelle utgifts- og inntektspostene som tas med, spesifiseres i skjemadel 15

Eksempel på utfylling:

Funksjon 120 – Administrasjon	Netto driftsutgift samlet ført på den aktuelle posten	Beregningsfaktor	Herav netto driftsutgifter knyttet til målgruppen
1. Stipulert husleie	----	100 kvm x 1000 kr/kvm	100 000,-
2. Regnskapsføring	70 000,-	1,70 %	1 190,-
3. IT-drift	1 460 000,-	1,20 %	17 520 ,-
Sum netto felles driftsutgifter			118 710,-

Eventuelle merknader:

Vedr. 1: Gjennomsnittspris i kommunen pr. kvm er f. eks. kr 1000,- inkl. renhold, vaktmester og ytre vedlikehold.

15.1

Regnskapstall for administrasjon og fellesutgifter som ikke er ført andre steder i skjemaet; funksjonene 120, 121, 130 og 180, ev. andre funksjoner

Spesifikasjon av administrasjon og fellesutgifter (angi funksjon)	Netto driftsutgift samlet for tiltaket	Beregningsfaktor	**Herav netto driftsutgift knyttet til målgruppen**
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
			0
Sum netto felles driftsutgifter	**0**		**0**

15.2

Eventuelle merknader **- beskriv tiltakene og begrunn beregningsfaktoren**:

Opplysninger om felleskostnader/inntekter er gitt av:	**Tlf. nr:**	
	E-post:	

Eventuelle kommentarer til hele eller deler av skjemaet:

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Postadresse:
Postboks 8059
Dep.
0031 OSLO

Besøksadresse:
Sandbrogaten 5-7, 5003 Bergen

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

EIGERSUND KOMMUNE
Postboks 580
4379 Egersund

Komm.nr.: 1101

Brevet bes distribuert til:
Ordfører
Rådmann

DERES REF	VÅR REF	DATO
	11-01312-25	23.11.2015

Anmodning om bosetting av flyktninger i 2016

IMDi viser til tidligere anmodning sendt august 2015 til Eigersund kommune om bosetting av flyktninger i 2016. I dette brevet oppdateres anmodningen til kommunen for 2016 etter at bosettingsbehovet for 2016 har økt.

Flyktningkrisen og det store antallet asylsøkere som ankommer Norge, medfører økt behov for bosetting av flyktninger generelt og enslige barn og unge flyktninger spesielt. Derfor må det bosettes langt flere flyktninger enn det antallet IMDi tidligere har anmodet kommunene om.

Nasjonalt utvalg, som er sammensatt av representanter fra kommune og stat, har oppjustert tidligere bosettingsbehov og fastsatt at det vil være behov for å bosette minst 18 000 flyktninger i 2016. Det er økning på nær 30 prosent sammenlignet med tidligere anmodning på 14 000 for 2016. Foreløpig plantall for 2017 er oppjustert til minst 21 000 flykninger, som er en økning på nær 60 prosent sammenlignet med tidligere plantall på 13 200. For mer informasjon om behovet for bosetting av flyktninger, se IMDi sine hjemmesider www.imdi.no/bosettingsbehov.

Det er en særlig stor økning i antallet enslige barn og unge under 18 år (enslige mindreårige) som skal bosettes i 2016. Oppdaterte prognoser viser at det er behov for å bosette minst 4 400 enslige mindreårige i 2016. Foreløpig plantall for 2017 er oppjustert til minst 7 000 enslige mindreårige. Om lag 20 prosent av de enslige mindreårige er under 15 år. På denne bakgrunn går IMDi ut med en anmodning til alle bosettingskommuner om også å bosette enslige mindreårige.

På bakgrunn av det økte behovet for bosettingsplasser, ber IMDi Eigersund kommune om å ta imot 50 flyktninger i 2016, hvorav 15 enslige barn og unge. Bufetat har ansvar for bosetting av enslige mindreårige flyktninger under 15 år. Anmodningstallet fra IMDi inkluderer også disse.

På bakgrunn av det økte behovet for bosettingsplasser, ber IMDi Vest kommune om å legge til grunn følgende foreløpige plantall for 2017:

- **Minst 58 flyktninger i 2017, hvorav minst 23 enslige barn og unge. Bufetat har ansvar for bosetting av enslige mindreårige flyktninger under 15 år. Plantallet fra IMDi inkluderer også disse.**

Kommunen kan vedta å bosette flere flyktninger enn anmodningstallene og plantallene dersom kommunen har mulighet til dette.

Det er stor usikkerhet knyttet til ankomster av asylsøkere i 2016 og 2017. IMDi vil i løpet av 2016 oppdatere kommunen på bosettingsbehovet for 2017 i det årlige anmodningsbrevet, og så langt som mulig gi foreløpige plantall for 2018 og 2019.

IMDi ønsker å understreke betydningen av presise vedtak for antallet flyktninger som kommunen skal bosette. Vedtak må fattes uten forbehold. Vi ber om at det ikke fattes vedtak som inkluderer familiegjenforente eller begrenser mulighetene til å gjennomføre bosettingsarbeidet. Skulle det av ulike grunner ikke la seg gjøre å realisere bosettingsplassene inneværende år, ber vi om at ubenyttede plasser overføres til neste års bosetting.

Økonomi og rammevilkår

I statsbudsjettet for 2016 og i tilleggsnummer om økte asylankomster foreslår regjeringen å øke det særskilte tilskuddet med 100 000 kroner per enslig mindreårig flyktning som blir bosatt i 2016, og et ekstratilskudd på kr. 50 000 per flyktning som kommunen bosetter i 2016 ut over det antallet kommunen ble anmodet om for 2015. For mer informasjon om de ulike tilskuddsordningene som følger med bosetting av flyktninger, se IMDi sine hjemmesider (www.imdi.no).

Kontakt med IMDi om anmodningen

IMDi deltar gjerne på møter med kommunene om bosetting av flyktninger. Dersom kommunen ønsker mer informasjon om anmodningen eller om bosetting av flyktninger generelt, ta gjerne kontakt med IMDi regionkontor Vest.

For å legge til rette for en mest mulig forutsigbar bosetting i 2016, ber vi om kommunens svar innen 31.12.2015. Vedtaket bes sendt skriftlig til IMDi og på e-post til post@imdi.no med kopi til KS v/Nina Gran nina.gran@ks.no.

Vi ser frem til et fortsatt godt samarbeid med Eigersund kommune!

Med vennlig hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Bente Blytt
Regiondirektør IMDi Vest

Ragnhild Aasvang
Seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi:
KS
Fylkesmannen i Rogaland

Fra:	Ragnhild Aasvang <raa@imdi.no>
Sendt:	23. november 2015 12:09
Til:	Post Eigersund kommune
Kopi:	nina.gran@ks.no; fmropost@fylkesmannen.no
Emne:	Anmodning om bosetting av flyktninger 2016- og plantall 2017- Eigersund kommune
Vedlegg:	Anmodning om bosetting av flyktninger 2016 -og plantall 2017...pdf

Brevet bes distribuert
til: Ordfører Rådmann

Med vennlig hilsen

Ragnhild Aasvang
Seniorrådgiver
IMDi Vest
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Mobil: (+47) 45864439
Sentralbord: (+47) 24 16 88 00
Faks: (+47) 55 32 50 02
E-post: raa@imdi.no <mailto:raa@imdi.no>

Besøksadr: Sandbrogaten 5/7, Bergen
Postadr: Postboks 159 Sandviken, 5812 Bergen
www.imdi.no <http://www.imdi.no/>

Tenk miljø før du skriver ut denne e-posten

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 18.11.2015	Avdeling:	Kultur- og oppvekstavdelingen
Arkiv: : FA - A22	Enhet:	Kultur- og oppvekststaben
Arkivsaksnr.: 14/2480	Saksbehandler:	Eivind Galtvik
Journalpostløpenr.: 15/29858	Stilling:	Kommunalsjef kultur og oppvekst
	Telefon:	51 46 80 14
	E-post:	eivind.galtvik@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
020/15	Levekårsutvalg	07.12.2015
088/15	Kommunestyret	14.12.2015
049/15	Felles brukerutvalg	02.12.2015

Brukerbetaling SFO - forsterket avdeling

Sammendrag:

Saken som legges fram belyser det totale tilbudet som Eigersund kommune gir til barn med nedsatt funksjonsevne. Utgangspunktet er at skolefritidsordningen organiseres av skolen og eventuell avlastning organiseres av Helse og omsorg.

Rådmannens forslag til vedtak:

Levekårsutvalget innstiller til kommunestyret:

1. Alle elever som benytter seg av SFO i 1.- 4. klasse skal betale for dette. Elever som er knyttet til forsterket avdeling betaler minste sats.
2. Elever som trenger SFO fra 5.-10. klasse kan etter søknad innvilges betalingsfritak etter kriterier.
3. Alle som er knyttet til forsterket avdeling kan søke om utvidet SFO i skolens sommerferie og tilbud om SFO på skolens planleggingsdager.

Du finner oversikt over alle dokumenter i saken på kommunens nettsider,
www.eigersund.kommune.no - Politiske saksdokumenter: http://bit.ly/1IywnuF
Velg møtedato, finn saken, velg Gå til arkivsaken.

Saksgang:

Levekårutvalget innstiller til kommunestyret

Eventuell tidligere politisk behandling:

FS 139/12
KS 106/12
KON 18/15

Andre opplysninger / fakta i saken:

Informasjon om skolefritidsordningen generelt.
Opplæringsloven § 13-7 pålegger alle kommuner å ha et tilbud om skolefritidsordning (SFO) før og etter skoletid for 1.-4. trinn, og for barn med særskilte behov for 1.-7. trinn. Det er fastsatt få føringer for innholdet i SFO utover at det skal gi barna omsorg og tilsyn og legges til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter og være tilpasset barnas og foreldrenes behov. Videre må arealene inne og ute være tilpasset den aktiviteten som drives. Det er også stilt krav om at skolefritidsordningen skal ha vedtekter som fastsettes lokalt av kommunen. Vedtektene skal som et minimum inneholde bestemmelser om eierforhold, opptaksmyndighet, opptakskriterier, opptaksperiode, oppsigelse av plassen, foreldrebetaling, leke- og oppholdsareal, daglig oppholdstid, åpningstider samt bemanning og ledelse.

Rektor skal være leder for skolefritidsordninger som er organisert i tilknytning til skolen. Rektor kan delegere myndighet til en særskilt leder for skolefritidsordningen. Dette fratar likevel ikke rektor ansvaret for skolefritidsordningen og rektor har instruksjonsmyndighet overfor lederen for skolefritidsordningen.

Kommunen plikter å ha et tilbud om skolefritidsordning også til barn med særskilte behov.

Barn med særskilte behov har ikke rett til spesialundervisning i skolefritidsordning fordi skolefritidsordning ikke er en del av grunnskoleopplæringen og kapittel 5 i opplæringsloven gjelder bare for grunnskoleopplæring. Ifølge den samme bestemmelsen kan kommunen kreve at utgiftene til skolefritidsordningen dekkes gjennom foreldrebetalingen. Egenbetalingen er begrenset til å dekke kommunens utgifter.

Hvordan er praksisen i Eigersund kommune?
I bestillingen fra kontrollutvalget (KON 18/15) er det fire spørsmål som ønskes belyst:

1. ***Ordningen med forsterket SFO vurdert opp i mot andre kommunale ordninger, som f eks avlastningstilbud.***
2. ***Økonomiske forhold slik som ordningen fungerer i dag og for eventuelle alternative løsninger.***
3. ***Hvordan ordningen oppleves av brukerne / foresatte.***
4. ***Erfaringer / ordninger i andre kommuner som er sammenlignbare med Eigersund kommune. Lov – og hjemmelsgrunnlag***.

Ordningen med forsterket SFO vurdert opp i mot andre kommunale ordninger, som f eks avlastningstilbud.
Ordningen nå er slik at alle som er i forsterket SFO på samme måte som de andre elevene i grunnskolen (1.-4. trinn) får tilbud om SFO. Dette tilbudet gjelder i 11 mnd. inkludert alle skoleferier. SFO sine åpningstider varier noe, men er i hovedsak fra ca. 07.00-16.30. De fleste barna er resten av døgnet sammen med sine foreldre, eller har avlastning/støttekontakt. Avlastningen er tilbudet som ikke gis hver dag.
I perioden mellom skolen slutter i juni fram til skolestart i august må elevene avvikle to ukers ferie fra SFO. I de to ukene som foreldrene må avvikle ferie går foreldre i dialog med leder i avlastningsboligen i forhold til bruk av fleksible døgn som er innvilget i hovedvedtaket. For barna med et tilbud om kommunal avlastning gjennom helse- og omsorgstjenesteloven, løper det faste avlastningstilbudet

året igjennom, også i ferien, med unntak av røde dager som faller på ukedager. Foreldrene bruker som oftest enkelte av de ekstra innvilgede døgnene med avlastning, til å organisere sommerferien slik familiene gis mulighet til å avvikle ferie sammen.

I skolens planleggingsdager er det ikke tilbud om SFO. I 2015 er det en prøveordning på dette som rådmannen ikke ønsker å videreføre. Grunnen til dette er at personalet på begge de aktuelle skolene da er med på planleggingsdagene.

De fleste barn og unge med nedsatt funksjonsevne, har i tillegg til forsterka SFO-tilbud, også et tilbud gjennom helse- og omsorgstjenesten. 18 barn og unge har fast kommunal avlastning gjennom året. Denne avlastningen innebærer helgeavlastning (fredag til søndag) samt ukedager. I tillegg har disse barna innvilget ett gitt antall døgn, som kan disponeres gjennom kalenderåret.
Flere barn og unge har vedtak på privat avlastning. Døgnene kan benyttes fleksibelt, men brukes oftest i helger. Utover kommunal og privat avlastning, har flere også støttekontakt.

Alle tjenester gitt gjennom helse- og omsorgstjenesteloven, er individuelt vurdert og uten egenbetaling. Omfang og type tjeneste vil variere ut fra en samlet vurdering av den enkelte families behov.

Økonomiske forhold slik som ordningen fungerer i dag og for eventuelle alternative løsninger.
SFO er en betalingsordning. Prisen er delt inn i forhold til antall timer pr. uke, over eller under 15t pr. uke. Elevene på forsterket SFO betaler laveste sats selv om de er der over 15 timer pr. uke.
Prisen for dette tilbudet er for skoleåret 2015/16 kroner 1929,- pr. mnd.
Ordningen er nå slik at alle betaler dette. De elevene som ikke går i forsterket SFO har i regelen ikke behov for dette tilbudet etter 4. klasse, men de elevene som går på forsterket avdeling vil få tilbud om SFO hele grunnskolen.

Privat og kommunal avlastning samt støttekontakt, er tjenester gitt gjennom helse- og omsorgstjenesteloven. Disse tjenestene er det ingen egenbetaling for.

Hvordan ordningen oppleves av brukerne / foresatte.
Rådmannen har hatt samtale med representant for brukerne. Vi gikk gjennom ulike måter og organisere dette tilbudet på. Utfordringen for brukerne er primært knyttet til planleggingsdagene på skolen og frekvens på avlastningen som blir gitt. Brukerrepresentanten ga uttrykk for at ordningen med SFO på de forsterket avdelingen fungerte bra.

Erfaringer / ordninger i andre kommuner som er sammenlignbare med Eigersund kommune
Lov – og hjemmelsgrunnlag.
I Time kommune er SFO stengt i juli. Det er stengt på to av skolene sine planleggingsdagar – og da er det heller ikke tilbud.
Alle andre dager er det åpent i SFO, og de som har behov for det, har opphold på hele dager når det ikke er skole.
Dette gjelder alle, både de med nedsette funksjonsevne og andre.

Hå kommune gir ikke avlastning på skolens planleggingsdager, men foreldrene kan søke om avlastning de dagene uten at årsaken er stengt SFO. Kommunen gir avlastning når det er nødvending til de over 4.trinn som ikke får tilbud om SFO og for alle med spesielle behov i inntil 4 uker om sommeren i de 8 ukene SFO har stengt.

Klepp kommune gir SFO - tilbud for elever på forsterket avdeling fra 1 - 10 klasse. Foreldrene får ikke tilbud når skolen har planleggingsdager. Har barnet avlasting i denne perioden, blir barnet på avlasting boligen. Foreldrene betaler for dette.

Rådmannens vurderinger:

Dette er en sak som forsøker å belyse de tjenestene som Eigersund kommune gir til en gruppe barn og unge som trenger mye hjelp. På generelt grunnlag mener rådmannen kommunen gir et godt tilbud. Det vil være individuelle behov hos enkelte brukere som vi må vurdere fortløpende. Det at foreldrene skal betale for opphold i ordinær SFO fra 1.- 4. klasse mener rådmannen er naturlig da alle elevene som benytter denne tjenesten betaler for dette. De elevene som trenger SFO fra 5. -10. trinn vil ha ulike behov for tilsyn.
Når det gjelder skolens planleggingsdager mener rådmannen skolene ikke kan gi tilbud alle dagene det er planlegging, men de to aktuelle skolene kan etter søknad ha åpnet på enkelte av dagene. Eventuell søknad om å få innvilget SFO på enkelte av skolens planleggingsdager rettes til skolene. Rådmannen mener ordningen som er skissert i denne saken er med på å sikre at alle elevene samlet sett får et godt tilbud.

Universell utforming:

Ikke aktuelt

Økonomiske konsekvenser:

Med denne ordningen vil Eigersund kommune få mindre inntekt fra foreldrebetalingen i SFO. Med utgangspunkt i dagens elevtall vil dette gjelde ca. 10 elever. Total foreldrebetaling (minste sats)for SFO et skoleår er for tiden kr. 21.131,- Dette vil da med dagens elevtall utgjøre kr. 211.310,- pr. år

Driftsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
	96.868*	211.310	211.310
Sum			

Investeringsmessige forhold	Inneværende år	Neste år	År 3
Sum			

- Med virkning fra august 2015 vil summen for 2015 være kr. 96.868,-

Legg inn nye linjer/fjern tomme linjer ved behov. Detaljeringsnivå vil være avhengig av sakstype. Merk at samtlige saker som har økonomiske konsekvenser **skal** forelegges økonomisjefen **før** saken leveres til godkjenning/politisk sekretariat. Tabellene kan kun slettes dersom det er påført at det ikke er noen økonomiske konsekvenser.

Alternative løsninger:

1. Elevene betaler for SFO hele grunnskolen

Saker til felles brukerutvalg som kun skal behandles i utvalget

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 24.11.2015	Avdeling:	Sentraladministrasjonen
Arkiv: : FE - 033	Enhet:	Politisk sekretariat
Arkivsaksnr.: 15/2982	Saksbehandler:	Randi Haugstad
Journalpostløpenr.: 15/30492	Stilling:	Politisk sekretær
	Telefon:	51 46 80 24
	E-post:	randi.haugstad@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
050/15	Felles brukerutvalg	02.12.2015

Godkjenning av møteprotokoll fra Felles brukerutvalgs møte 11.11.2015

Protokoll fra forrige møte legges frem for endelig godkjenning.

Protokoll fra forrige møte godkjennes.

Du finner oversikt over alle dokumenter i saken på kommunens nettsider,
www.eigersund.kommune.no - Politiske saksdokumenter: http://bit.ly/1IywnuF
Velg møtedato, finn saken, velg Gå til arkivsaken.

Dokumenter vedlagt saken

DokID	Tittel
434151	Protokoll - Felles brukerutvalg - 11.11.2015

EIGERSUND KOMMUNE
Felles brukerutvalg

MØTEPROTOKOLL

Utvalg:	Felles brukerutvalg		
Møtedato:	11.11.2015	**Møtested:**	Formannskapssalen
Tidspunkt:	Kl. 09:00 - 11:05		
Sak – fra / til:			

Følgende medlemmer møtte:	**Parti**
Marit Arnesen Mong	bru
May Rita Sleveland	bru
Arild Johnsen	bru
Bujar Shehi	bru
Edmund Johan Iversen	bru
Beate Kydland	bru
Åshild Bakken	AP
Hanne Christine Berg	FRP

Følgende medlemmer møtte ikke:	**Parti**
Yasin, Mohammed Jamil	bru

Merknader til møtet:

Åshild Bakken
Utvalgsleder

Målfrid Espeland
Utvalgssekretær

Saksliste

Sak nr.	Sakstittel	Åpen/Lukket
042/15	Spørsmål og orienteringer i Felles brukerutvalgs møte 11.11.2015	Åpen
043/15	Budsjett 2016 og økonomiplan 2016 - 2019 for Eigersund kommune	Åpen
044/15	Godkjenning av møteprotokoll fra Felles brukerutvalgs møte 14.10.2015 og 21.10.2015	Åpen
045/15	Møteplan for 2016	Åpen
046/15	Referatsaker til Felles brukerutvalgs møte - 11.11.2015	Åpen

Felles brukerutvalg i perioden 2015 - 2019 Leder Åshild Bakken (AP) Nestleder Edmund Iversen (bru)	
Politisk oppnevnte medlemmer Åshild Bakken (AP) Hanne Christine Berg (FrP)	**Varamedlemmer i rekkefølge** 1. Rieko van Silfhout (KrF) 2. Lilly Remme Brunel (H)
Seniorrepresentanter May Rita Sleveland Marit Arnesen Mong Arild Johnsen	1. Olaug Noreide 2. Judith Pedersen 3. Inger Synnøve K. Karlsen
Representanter - brukere med nedsatt funksjonsevne Edmund Iversen Beate Kydland	1. Mette Wersland 2. *
Representanter - flyktninger og innvandere Yasin, Mohammed Jamil Bujar Shehi	1. Akalp, Veli 2. Yrga Alem, Ghebreyohannes Habte

042/15 Spørsmål og orienteringer i Felles brukerutvalgs møte 11.11.2015

Spørsmål og orienteringer:

11.11.2015 Behandling i Felles brukerutvalg

Felles brukerutvalg ber om følgende orienteringer:

- Prosjektleder Sigrund Berge Midbrød inviteres til å orientere om velferdsteknologi.
- Prosjektleder Sissel Salvesen inviteres til å orientere om boligsosial handlingsplan.
- Felles brukerutvalg ber om en orientering i neste møte fra Flyktningekonsulenten.

- Prosjektregnskapet for Vertskommunetilskuddet 2015 bes lagt frem for Felles Brukerutvalg.

ÅSHILD BAKKEN (AP) orienterte fra et informasjonsmøte fra fokusgruppen for kommunesammenslåingen.

EDMUND IVERSEN (BRU) orienterte fra utvalg om palliasjon som han sitter i som representant fra Felles brukerutvalg.

EDMUND IVERSEN (BRU) foreslo følgende:

"May Rita Sleveland velges som Felles Brukerutvalgs representant til Brukergruppen for universell utforming for byggeprosjekt.

Votering:
Iversens forslag enstemmig vedtatt.

BRU- 042/15 Vedtak:

1. *Felles Bruker utvalg ber om følgende orienteringer:*

   - *Prosjektleder Sigrund Berge Midbrød inviteres til å orientere om velferdsteknologi.*
   - *Prosjektleder Sissel Salvesen inviteres til å orientere om boligsosial handlingsplan.*
   - *Felles brukerutvalg ber om en orientering i neste møte fra Flyktningekonsulenten*

   - *Prosjektregnskapet for Vertskommunetilskuddet 2015 bes lagt frem for Felles Brukerutvalg.*

2. *May Rita Sleveland velges som Felles Brukerutvalgs representant til Brukergruppen for universell utforming for byggeprosjekt.*

Vedtaket er enstemmig.

043/15 Budsjett 2016 og økonomiplan 2016 - 2019 for Eigersund kommune

Rådmannens forslag til vedtak:

09.11.2015 Behandling i Administrasjonsutvalget

Inger Elin Gridsvåg (UNIO) la fram følgende innspill til den videre budsjettbehandlingen:

1. Fremskynde "vurdering av renovering Rundevoll barnehage" til 2016.

2. Driftsreduksjoner på 2 millioner betyr kutt i stillinger i skole/barnehager i Eigersund samtidig som "Eigersund 2015" videreføres. Foreslår å redusere driftsreduksjonen.

3. Fremskynde planlegging av ny ungdomsskole i sentrum

4. Nye kompetansekrav med tilbakevirkende kraft for lærere krever lokal satsing på kommunens bidrag til videreutdanning. Foreslår å øke midler til videreutdanning for lærere (kompetanse for kvalitet).

Votering:

Budsjett 2016 - økonomiplan 2016 - 2019 tas enstemmig til orientering med vedlagte innspill fra Gridsvåg.

ADM- 018/15 Vedtak:

Budsjett 2016 - økonomiplan 2016 - 2019 tas til orientering med følgende innspill fra Gridsvåg:

1. Fremskynde "vurdering av renovering Rundevoll barnehage" til 2016.

2. Driftsreduksjoner på 2 millioner betyr kutt i stillinger i skole/barnehager i Eigersund samtidig som "Eigersund 2015" videreføres. Foreslår å redusere driftsreduksjonen.

3. Fremskynde planlegging av ny ungdomsskole i sentrum

4. Nye kompetansekrav med tilbakevirkende kraft for lærere krever lokal satsing på kommunens bidrag til videreutdanning. Foreslår å øke midler til videreutdanning for lærere (kompetanse for kvalitet).

Vedtaket er enstemmig.

11.11.2015 Behandling i Felles brukerutvalg

EDMUND IVERSEN (BRU) foreslo:

« Felles brukerutvalg vil få uttrykke stor bekymring ved at det i budsjett for 2016 fortsatt foreslås å opprettholde en stenging av en avdeling ved Lundeåne bofellesskap
Felles brukerutvalg vil pådet sterkeste henstille kommunestyret om at de gjennom behandlingen av budsjettet for2016 omprioriterer og finner midler slik at avdelingen kan gjenåpnes snarest mulig over nyttår. Felles brukerutvalg forutsetter også av avdelingen når den blir gjenåpnet blir brukt som tidligere som et botilbud for eldre.

Votering:
Iversens forslag enstemmig vedtatt.

HANNE CHRISTINE BERG (FrP) foreslo:
«Det er avsatt midler til rus/psykiatri kr. 813.000,- knyttet til endringer i statsbudsjettet for 2016. Felles brukerutvalg vil oppfordre til at noe av disse midlene settes av til forebygging innen feltet.»

Votering:
Bergs forslag enstemmig vedtatt.

BEATE KYDLAND (BRU)
«Felles brukerutvalg er bekymret for om det er satt av tilstrekkelig midler til brukerstyrt personlig assistent, (BPA) jfr. lovgivning om tjenesten.»

Votering:
Kydlands forslag enstemmig vedtatt.

EDMUND IVERSEN (BRU) foreslo:
For øvrig tas rådmannens budsjettforslag til orientering.

Votering:
Iversens forslag enstemmig vedtatt.

BRU- 043/15 Vedtak:

Felles brukerutvalg har følgende uttalelse til budsjettet for 2016

1. Felles brukerutvalg vil få uttrykke stor bekymring ved at det i budsjett for 2016 fortsatt foreslås å opprettholde en stenging av en avdeling ved Lundeåne bofellesskap
   Felles brukerutvalg vil på det sterkeste henstille kommunestyret om at de gjennom behandlingen av budsjettet for 2016 omprioriterer og finner midler slik at avdelingen kan gjenåpnes snarest mulig over nyttår. Felles brukerutvalg forutsetter også av avdelingen når den blir gjenåpnet blir brukt som tidligere som et botilbud for eldre.
2. Det er avsatt midler til rus/psykiatri kr. 813.000,- knyttet til endringer i statsbudsjettet for 2016. Felles brukerutvalg vil oppfordre til at noe av disse midlene settes av til forebygging innen feltet.

3. Felles brukerutvalg er bekymret for om det er satt av tilstrekkelig midler til brukerstyrt personlig assistent, (BPA) jfr. lovgivning om tjenesten.

4. For øvrig tas rådmannens budsjettforslag til orientering.

Vedtaket er enstemmig.

044/15 Godkjenning av møteprotokoll fra Felles brukerutvalgs møte 14.10.2015 og 21.10.2015

Protokoll fra forrige møte godkjennes.

11.11.2015 Behandling i Felles brukerutvalg

Votering:
Protokollen fra 14.10.2015 og 21.10.2015 enstemmig vedtatt.

BRU- 044/15 Vedtak:

Protokollen fra 14.10.2015 og21.10.2015 enstemmig vedtatt.

Vedtaket er enstemmig.

045/15 Møteplan for 2016

Forslag til vedtak:

Møteplan for 2016 vedtas som foreslått i saksforelegget.

09.11.2015 Behandling i Administrasjonsutvalget

(

Odd Stangeland (AP) foreslo:

Administrasjonsutvalgets møte 12.09.2016 flyttes til 03.10.2016.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt med følgende endring: Administrasjonsutvalgets møte 12.09.2016 flyttes til 03.10.2016.

ADM- 022/15 Vedtak:

Møteplan for 2016 vedtas som foreslått i saksforelegget med følgende endring:

Administrasjonsutvalgets møte 12.09.2016 flyttes til 03.10.2016.

Vedtaket er enstemmig

11.11.2015 Behandling i Felles brukerutvalg

Votering.
Rådmannens forslag enstemmig vedtatt.

BRU- 045/15 Vedtak:

Møteplanen for 2016 vedtas som foreslått i saksforelegget.

Vedtaket er enstemmig.

046/15 Referatsaker til Felles brukerutvalgs møte - 11.11.2015

De framlagte referatsakene tas til orientering.

Underliggende saker:

Saksnummer	Tittel
036/15	Deltaker fra felles brukerutvalg til samarbeidsforum relatert partnerskap om aktivitetsvenn/hverdagsglede
037/15	Til orientering - Kunngjøring - detaljregulering gang- og sykkelvei - Rv 42 Hovlandsveien - Eigerøy bro - Nyåskaiveien
038/15	Valg av 2. vararepresentant for brukergruppen funksjonshemmede til Felles brukerutvalg

11.11.2015 Behandling i Felles brukerutvalg

036/15 - Deltaker fra Felles brukerutvalg til samarbeidsforum relatert partnerskap om aktivitetsvenn/hverdagslede

EDMUND IVERSEN (BRU) foreslo:

"Som felles brukerutvalgs representant velges Arild Johnsen.

V**otering:**
Enstemmig vedtatt.

037/15 - Til orientering - kunngjøring - detaljregulering gang- og sykkelvei - RV 42 Hovlandsveien - Eigerøy bro - Nyåskaiveien.

Leder foreslo:

"Felles brukerutvalg har ingen merknader til saken.

Votering:
Enstemmig vedtatt.

RS038/15 - Valg av 2. vararepresentant for brukergruppen funksjonshemmede til Felles brukerutvalg.

EDMUND IVERSENS (BRU) foreslo:

"Som 2. vararepresentant for brukergruppen funksjonshemmede til Felles brukerutvalg velges Ommund Endresen".

Votering:
Enstemmig vedtatt.

BRU- 046/15 Vedtak:

1. *Som felles brukerutvalgs representant til samarbeidsforum relatert partnerskap som aktivitetsvenn/hverdagsleder velges Arild Johnsen*
2. *Som 2. vararepresentant for brukergruppen funksjonshemmede til Felles brukerutvalg velges Ommund Endresen.*

Vedtaket er enstemmig.

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 05.11.2015
Arkiv: : FA - H35, TI - &70, TI - &75
Arkivsaksnr.: 14/2127
Journalpostløpenr.: 15/31846

Avdeling:
Enhet:
Saksbehandler:
Stilling:
Telefon:
E-post:

Helse- og omsorgsstaben
Nina Bolme Steinsholt
Kommunalsjef helse og omsorg
51 46 80 79
nina.bolme.steinsholt@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
051/15	Felles brukerutvalg	02.12.2015
026/15	Levekårsutvalg	07.12.2015

Orientering om dagsentertilbud for personer med psykisk utviklingshemming

Sammendrag:

Dagsentertilbudet er for personer som ikke kan nyttiggjøre seg et tilbud i ordinært eller tilrettelagt arbeid. Dagsenteret skal være et variert og individuelt tilbud for å gi kvalitet og innhold i hverdagen til de som nytter seg av tilbudet. Det gis individuelle vedtak på tilbudet, vedtakene kan påklages.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Saken tas til orientering

Du finner oversikt over alle dokumenter i saken på kommunens nettsider,
www.eigersund.kommune.no - Politiske saksdokumenter: http://bit.ly/1IywnuF
Velg møtedato, finn saken, velg Gå til arkivsaken.

Saksgang:

Saken fremmes i Felles Brukerutvalg og Levekårsutvalget

Eventuell tidligere politisk behandling:

Saken har ikke vært fremmet politisk tidligere.
Felles brukerutvalg ba i møte 14.10.2015 om å få en skriftlig sak der det ble orientert om dagsentertilbud til personer med psykisk utviklingshemming.

Andre opplysninger / fakta i saken:

Eigersund kommune har siden Bakkebø ble etablert nyttet byggene Tyrigården og Lysgården til dagsentertilbud for personer med psykisk utviklingshemming. Det er ikke gjort noen endringer med bygningsmassen siden de ble bygget, noe kvaliteten på lokalene bærer preg av. Kjellerlokalene på

Lysgården ble i flere år nyttet til et Sansehus, dette ble stengt av forebyggende brannvern i 2013.

Dagsentertilbudet er for personer som ikke kan nyttiggjøre seg et tilbud i ordinært eller tilrettelagt arbeid. Dagsenteret skal gi et variert og individuelt tilbud for å gi kvalitet og innhold i hverdagen til de som nytter seg av tilbudet. Det gis individuelle vedtak på tilbudet, vedtakene kan påklages. Dagsenteret har åpent alle hverdager mellom kl. 08.00 og 15.30. Det er 9,66 årsverk tilknyttet dagtilbudet. Det inkluderer kveldsaktiviteter mandag, tirsdag, onsdag og torsdag.
Pr i dag er det 27 personer som får et tilbud på dagsenteret Lysgården / Tyrigården. Dette er personer i alderen 22 – 80 år. De bor på Slettebøområdet, Rundevoll, Langevann og Lagård bo- og servicesenter

Aktiviteter som gis er:

- Svømming
- Ridning
- Trim – Gåturer, sittedans, trening i festsalen
- Matlaging
- Sanserom – ball rom, massasjestol, vannseng med musikk
- Sang og musikk – Samlingsstund
- Bussturer
- Massasje, fotbad
- Hobbyaktiviteter
- Bingo
- Kafe
- Andakt

Kveldsaktiviteter arrangert av Aktivitetssenteret:

- Mandag: Kafe i Festsalen. Boccia
- Tirsdag: Gladdanserne i Festsalen
- Onsdag: Happy Players på Kulturskolen
- Torsdag: Okka klubb. Diskotek i Festsalen

Svømmeklubben til EIK har overtatt ansvaret for HC svømming på mandager
Eiger har overtatt ansvaret for HC fotball på fredager.

Bygningsmessig er Lysgården og Tyrigården i relativ dårlig forfatning. Eiendomsavdelingen har nylig vært inne og gjort noen endringer for å sikre bedre forhold ved eventuell evakuering.

I budsjett 2016 – 2019 ligger det inne midler til nybygg på Lagård. I planene for dette bygget ligger det også inn lokaler for dag/ aktivitetstilbud for personer med psykisk utviklingshemming.

Blåsenborg avlastningsbolig gir pr i dag et dagtilbud til en bruker som ikke kan nyttiggjøre seg et tilrettelagt arbeidstilbud. Tilbudet gis på Blåsenborg da tilrettelegging og bruk av tekniske hjelpemidler ikke lar seg gjennomføre på Lysgården / Tyrigården. Også her er tilbudet individuelt tilpasset bruker

Rådmannens vurderinger:

Personer med psykisk utviklingshemming som ikke kan nyttiggjøre seg ordinært eller tilrettelagt arbeid får et kvalitativt godt og variert tilbud på Lysgården / Tyrigården og Blåsenborg.
Lokalene på Tyrigården / Lysgården er ikke hensiktsmessige og har ikke en standard som er ønskelig å

tilby verken ansatte eller brukerne av tjenesten.
Rådmannen ser derfor at det er helt rett og nødvendig at midler til nye lokaler ligger inne i økonomiplanen 2016 – 2019.

Universell utforming:

Nye lokaler for dag- og aktivitetssenter for denne gruppen må ivareta krav til universell utforming.

Legg inn nye linjer/fjern tomme linjer ved behov. Detaljeringsnivå vil være avhengig av sakstype. Merk at samtlige saker som har økonomiske konsekvenser **skal** forelegges økonomisjefen **før** saken leveres til godkjenning/politisk sekretariat. Tabellene kan kun slettes dersom det er påført at det ikke er noen økonomiske konsekvenser.

Alternative løsninger:

Eigersund kommune – Saksframlegg politisk sak

Dato: 24.11.2015
Arkiv: : FE - 033
Arkivsaksnr.: 15/2982
Journalpostløpenr.: 15/34845

Avdeling: Sentraladministrasjonen
Enhet: Politisk sekretariat
Saksbehandler: Randi Haugstad
Stilling: Politisk sekretær
Telefon: 51 46 80 24
E-post: randi.haugstad@eigersund.kommune.no

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
052/15	Felles brukerutvalg	02.12.2015

Referatsaker til Felles brukerutvalgs møte 02.12.2015

Kopi av ulike skriv/meldinger som legges frem for utvalget til orientering.
Dersom utvalget har merknader til det enkelte skriv/melding, må dette gjøres med vedtak etter forslag fra et eller flere medlemmer.

De framlagte referatsakene tas til orientering.

Underliggende saker:

Saksnummer	Tittel
039/15	Utlysning av prosjektmidler 2016 - utvikling av feltet universell utforming - kunnskapsutvikling, kompetanseheving og informasjon

Du finner oversikt over alle dokumenter i saken på kommunens nettsider,
www.eigersund.kommune.no - Politiske saksdokumenter: http://bit.ly/1IywnuF
Velg møtedato, finn saken, velg Gå til arkivsaken.

Fra: Haakon Aspelund <haakon.aspelund@bufdir.no>
Sendt: 19. november 2015 10:09
Til: Haakon Aspelund
Emne: Utlysning - prosjektmidler universell utforming

Prosjektmidler til utvikling av feltet universell utforming

Bufdir utlyser tilskudd til kunnskapsutvikling, kompetanseheving og informasjon innen universell utforming i 2016.

Rammen i 2015 var på ca. 10 mill. kroner. Vi tar forbehold om stortingets beslutning om økonomiske rammer for 2016.

Søknadsfristen er 13. januar 2016.

Les mer om ordningen her.
<http://www.bufdir.no/Tilskudd/Soke_om_tilskudd/Likestilling_og_inkludering/tilskudd_uu/>

Send gjerne denne e-posten videre til aktuelle søkere.

Vennlig hilsen

Haakon Aspelund

==========
Haakon Aspelund
seniorrådgiver
Deltasenteret

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir)
Dir. tlf. 4661 9835
haakon.aspelund@bufdir.no <mailto:haakon.aspelund@bufdir.no>
www.deltasenteret.no <http://www.deltasenteret.no>
==========

Oversikt over faste medlemmer i felles brukerutvalg 2015 - 2019

Felles brukerutvalg	**9 representanter**			Telefon	E-post
Leder: Åshild Bakken	Berggaten 1	4370	EGERSUND	976 94 114	aashild.bakken@eigersund.kommune.no
Nestleder: Edmund Iversen	Hafsøyveien 51 A	4370	EGERSUND	900 86 545	edmundi@hotmail.no
Seniorer	3 representanter				
Marit Arnesen Mong	Mortensknutveien 13	4372	EGERSUND	EGERSUND	marit.arnesen.mong@hotmail.com
May Rita Sleveland	Gamle Prestegårdsvei 6	4371	EGERSUND	994 23 676	may_ritapantera@hotmail.com
Arild Johnsen	Gamleveien 74	4370	EGERSUND	995 37 949	arild.johnsen@lyse.net
Funksjonshemmede	3 representanter				
Beate Kydland	Hyvingeveien 7	4371	EGERSUND	920 65 889	beate.kydland@dabb.no
Edmund Iversen	Hafsøyveien 51 A	4370	EGERSUND	900 86 545	edmundi@hotmail.no
Politiske representanter	2 representanter				
Åshild Bakken	Berggaten 1	4370	EGERSUND	976 94 114	aashild.bakken@eigersund.kommune.no
Hanne Chtistine Berg	Mosbekkgaten 16	4370	EGERSUND	948 86 261	hannechr.berg@gmail.com
Innvandrere/flyktninger	2 representanter				
Yasin, Mohammed Jamil	Nonsfjellveien 28 B	4371	EGERSUND	463 76 409	abomomY1969@yahoo.com
Bujar Shehi	Lyngveien 12	4371	EGERSUND	474 46 411	bujarshehi_1@hotmail.com

06.11.2015

Politisk sekretariat

Sekretariatet har bl.a ansvaret for å yte service til kommunens folkevalgte, og har også sekretariatsfunksjonene for kommunestyret, formannskapet, planteknisk utvalg, administrasjonsutvalget, felles brukerutvalg og særskilt klagenemnd.

Det er politisk sekretariat som har den praktiske oppgaven med oppsett av sakslister, utsendelse av saksdokumenter, publisering, protokoll m.m. Utvalgslederen har imidlertid ansvaret for å godkjenne sakslisten før utsendelse.

Ønsker du kopi av saksdokumenter til noen av sakene i kommunestyret, formannskap eller noen av utvalgene, evt at du har andre spørsmål angående politiske utvalg, kan du kontakte oss i sekretariatet. Du finner også saksdokumenter til det enkelte møte på kommunens internettsider www.eigersund.kommune.no/politisk

Faglige spørsmål om enkelte saker bør rettes til den enkelte saksbehandler. Dersom du ikke vet hvem som er saksbehandler, vil vi hjelpe deg frem til rette vedkommende.

Organisatorisk ligger politisk sekretariat i Seksjon interne tjenester i Sentraladministrasjonen. Seksjonen ledes av informasjonssjefen.

Adresse / telefonnr. m.m.

Postadresse:
Politiske sekretariat, Eigersund kommune

Besøksadresse:
Postboks 580, 4379 Egersund
Rådhusets 4 etasje, Bøckmans gate 2, 4270 Egersund.

Telefaks: 51 46 80 97

Følg kommunen på Facebook: www.facebook.com/eigersund og Twitter: @EigersundK

Navn	Direkte telefon	E-post	Sekretær for utvalg
Informasjonssjef Leif E Broch	51 46 80 23 / Mob.:908 81 568	leif.broch@eigersund.kommune.no	Kommunestyre, formannskap, særskilt klagenemnd.
Politisk sekretær Randi Haugstad	51 46 80 24 Mob.:993 96 623	randi.haugstad@eigersund.kommune.no	Planteknisk utvalg, felles brukerutvalg, Hovedarbeidsmiljøutvalget, Eigersund næring og havn KF,
Politisk sekretær Målfrid Espeland	51 46 80 25 Mob.:901 33 107	maalfrid.espeland@eigersund.kommune.no	Trykking, publisering, oppsett/oppfølging, samt kontaktperson for forfall til kommunestyre og formannskap.
Politisk sekretær Irene Randen	51 46 80 45 Mob.:489 98 285	irene.randen@eigersund.kommune.no	Administrasjonsutvalget, avlønning og økonomi.

Kontrollutvalget

Fordi kontrollutvalget har en kontrollfunksjon av både administrasjonen og revisjonen, kan ikke politisk sekretariat ha sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalget. Kontrollutvalget har derfor sin sekretariatsfunksjon hos Deloitte Advokatfirma AS – Stavanger.

Bjørn Martin Øvrebø	454 52 460	kontrollutvalget@eigersund.kommune.no	Kontrollutvalget.